ԳՊՐՈՒԹԻՒՆ

ՍՐԲՈՑ ՊԱՏԱՐԱԳԻ

ԿԱՐԳ

ԴՊՐՈՒԹԵԱՆ

ՍՐԲՈՅ ՊԱՏԱՐԱԳԻ

ԸՍՏ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԵԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՑ ԵԿԵՂԵՑՒՈՅ

Ի ՊԷՏՍ ՍԱՐԿԱՒԱԳԱՑ ԵՒ ԴՊՐԱՑ

ԵՒ

ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ Ի ՄԱՇՏՈՑԷ

ՎԻԵՆՆԱ
ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ ՏՊԱՐԱՆ
1892.

1171

ԶԵԿՈՒՑՈՒՄՆ

Երեք մասունք են գրոցս Դպրութեան կամ Սպասաւորութեան Սրբոյ Պատարագի։

1. Կարգ Դպրութեան օրըստօրէն, Հանդերձ Յաւելուածովն։

2. Առոր պատշաճքն հասարակաց։

3. Պատշաճքն գլխաւոր տօնից ըստ կարգի տօնացուցին։

Ի Յաւելուածին որ յետոյս Դպրութեան գրոցս՝ կանոնք օրհնութեանցն ըստ այժմեան համառօտութեանց կարգեալ են։

Աստեղանիշդ * ցուցանէ զկրկնելիս ի վերջս տանց։

Ի սկիզբն Մարգարէական ընթերցուածոց՝ ի նշանդ ‖ յաւել՝ Այսպէս ասէ Տէր. եւ յԱռաքելականացն ի նոյն նշան՝ յաւել՝ Ե՛ղբարք։

Աւանդեալքն ի սովորութենէ եւ չգտեալք ուրեք ի գիրս՝ ի փակագծի յաւելեալ են։

ՀԱՄԱՌՕՏՈՒԹԻՒՆՔ

Ածն. Աստուածածնի.
աղ. աղօթք.
աղց. աղուհացից.
առք. առաքելական.
աւետ. աւետարան.
դպ. դպիրքն.
եր. երես.
ընթ. ընթերցուած.
խաչ. խաչի.
ծն. ծննդեան.
կց. կցորդ.
հյրպ. հայրապետաց.
ճշ. ճաշու.
մես. մեսեդի.
մղթ. մաղթանք.
մրգ. մարգարէական.
մրտ. մարտիրոսաց.
յին. յինանց.
յիսն. յիսնակաց.
շբպհ. շաբաթապահոց.
շր. շարական.
պհ. պահոց.
սղմ. սաղմոս.
սրկ. սարկաւագ.
վ. վերջ.
փխ. փոխ.
քհն. քահանայ.
քրզ. քարոզ.

ՈՒԹ ՁԱՅՆՔՆ

աձ. առաջին ձայն.
ակ. առաջին կողմ.
բձ. երկրորդ ձայն.
բկ. աւագ կողմ.
գձ. երրորդ ձայն.
գկ. վառ ձայն.
դձ. չորրորդ ձայն.
դկ. վերջ ձայն.
ստ. ստեղի.

ԱՒՈՒՐՔ ՇԱԲԱԹՈՒՆ

կիր. կիւրակէ.
բշ. երկուշաբաթի.
գշ. երեքշաբաթի.
դշ. չորեքշաբաթի.
եշ. հինգշաբաթի.
ուր. ուրբաթ.
շբ. շաբաթ:

Ա.

ԿԱՐԳ ԴՊՐՈՒԹԵԱՆ

ՕՐԸՍՏՕՐԷՆ

ԿԱՐԳ ԴՊՐՈՒԹԵԱՆ ՍՐԲՈՑ ՊԱՏԱՐԱԳԻ·

ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ·

Օրհնեալ գովեալն ըստ խորհրդոյ աւուրն։

Երգք, շարականք, տաղ ճաշակման սրբոյ խորհրդոյն։

Կարգ Հայրապետական պատարագի։

Կարգ Ննջեցելոց պաշտաման պատարագի — եւ Պաշտօն հանգստեան ննջեցելոց։

ԿԱՐԳ ԴՊՐՈՒԹԵԱՆ

ՍՐԲՈՅ ՊԱՏԱՐԱԳԻ

Շարական զգեստա–ւորու–թեան պատարագի. Դձ:

Խորհուրդ խորին անհաս անսկիզբն, որ զարդարեցեր զվերին պետութիւնս, ի յառագաստ անմատոյց լուսոյն, գերապանծ փառօք զդասս հրեշտակաց:

Անճառ աստուածային զօրութեամբ, ստեղծեր զԱդամ պատկեր տէրական, եւ նազելի փառօք զգեստաւորեցեր, ի դրախտն Ադենի տեղի բերկրանաց:

Չարչարանօք քո սուրբ միածնիդ, նորոգեցան արարածք ամենայն, եւ վերստին մարդն անմահացաւ, զարդարեալ ի զգեստ անկողոպտելի:

Անձրեւածին բաժակ հրահոսան, որ հեղար յառաքեալսն ի սուրբ վերնատանն, հեղ եւ ի մեզ Հոգիդ սուրբ Աստուածդ, ընդ պատմուճանին զքո զիմաստութիւնդ:

Տան քում վայելէ սրբութիւն, որ ըզգեցար ըզվայելչութիւն, սրբութիւն փառաց ընդ մէջ քո ածեալ, պատեա ըզմեզ մեր ճշմարտութեամբ:

Որ զարարչագործ բազուկըս քո, տարածեցեր ընդդէմ աստեղացդ, հաստատեա զբազուկըս մեր կարողութեամբ, համբարձմամբ ձեռացդ առ քեզ միջնորդել:

Իւսամամբ թագ ի գլուխ, պատեսցես ըզմիտս եւ զըզգայարանս, խաչանիշ ուրարամբ ըստ Ահարոնի, ծաղկեալ ոսկեթել ի զարդ խորանի:

Բամից բոլորից, տիրապէս ածպետականդ, նախորտապատ սիրով զմեզ զգեստաւորեցեր, քում սուրբ խորհրդոյդ լինել սպասաւոր:

Եւ լուանայ քահանայն զձեռս: (Եւ դառնայ եւ կնքէ զժողովուրդն խաչիւ:)

Կց: Թագաւոր երկնաւոր, զեկեղեցի քո անշարժ պահեա, եւ զերկրպագուս անուանըդ քում պահեա ի խաղաղութեան:

Մաղթանք:

Քհն. Եւ վասն սրբուհւոյ Աստուածածնին Տէր ընկալ զաղաչանս մեր, եւ կեցո զմեզ:

Քարոզ:

Սրկ. Սբ զԱծածինն եւ զամ սբս բարեխօս արասցուք առ Հայր յերկինս, զի կամեցեալ ողորմեսցի, եւ գթացեալ կեցուսցէ զարարածս իւր: Ամենակալ Տէր Ած մեր, կեցո եւ ողորմեա:

Աղօթք։

Քհն. Ընկալ, Տէր, զաղաչանս մեր բարեխօսութեամբ սուրբ Աստուածածնին, անարատ ծնողի միածնի Որդւոյ քոյ, եւ աղաչանօք ամենայն սրբոց քոց, (եւ որոց կամ որոյ այսօր է յիշատակ։) Լուր մեզ Տէր եւ ողորմեա. ներեա, քաւեա եւ թող զմեղս մեր։ Արժանաւորեա գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Որդւոյ եւ ընդ սրբոյ Հոգւոյդ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Եւ խոնարհեալ առաջի այլ քահանայիցն առընթեր կացելոց՝ ասէ.

Խոստովանիմ առաջի Աստուծոյ, եւ սրբուհւոյ Ածածնին, եւ առաջի ամենայն սրբոց, եւ առաջի ձեր հա՛րք եւ եղբարք, զամենայն մեղս զոր գործեալ եմ։ Քանզի մեղայ խորհրդով, բանիւ եւ գործով, եւ ամենայն մեղօք զոր գործեն մարդիկ. մեղայ. մեղայ։ Աղաչեմ զձեզ, խնդրեցէք վասն իմ յԱստուծոյ զթողութիւն։

Պատասխանեն որ շուրջ են.

Ողորմեսցի քեզ Աստուած հզօրն, եւ թողութիւն շնորհեսցէ ամենայն յանցանաց քոց, անցելոյն եւ այժմուս, եւ յառաջիկայէն փրկեսցէ զքեզ. եւ հաստատեսցէ յամենայն գործս բարիս. եւ հանգուսցէ զքեզ ի հանդերձեալ կեանս. ամէն։

Պատասխանէ եւ ընթ․ն

Քհն. Աղատեսցէ եւ զձեզ մարդասէրն Աստուած, եւ թողցէ զամենայն յանցանս ձեր. տացէ ժամանակ ապաշխարելոյ եւ գործելոյ զբարիս: Ուղղեսցէ եւ զառաջիկայ կեանս ձեր շնորհօք սուրբ Հոգւոյն, հզօրն եւ ողորմածն: Եւ նմա փառք յաւիտեանս. ամէն:

Դպ. Յիշեսջիր եւ զմեզ առաջի անմահ գառինն Աստուծոյ:

Քհն. Յիշեալ լիջիք առաջի անմահ գառինն Աստուծոյ:

Սաղմոս ՂԹ:

Դպ. Աղաղակեցէք առ Տէր ամենայն երկիր. ծառայեցէք Տեառն ուրախութեամբ:

Մտէք առաջի Նորա ցնծութեամբ. ծաներուք զի Նա է Տէր Աստուած մեր:

Նա արար զմեզ եւ ոչ մեք էաք. մեք ժողովուրդք եւ խաշն արօտի Նորա:

Մտէք ընդ դրունս Նորա խոստովանութեամբ. եւ օրհնութեամբ ի յարկս Նորա:

Խոստովան եղերուք Տեառն. եւ օրհնեցէք զանուն Նորա:

Քաղցր է Տէր, յաւիտեան է ողորմութի նր. յազգէ մինչեւ յազգ է ճշմարտութի նր:

Փառք Հօր եւ: Այժմ եւ միշտ:

Քարոզ:

Սրկ. Սբ եկեղեցեաւս աղաչեսցուք զՏէր.

Պատասխանէ եւ ժղն

ՔՀՆ. Աղաւտեսցէ եւ զձեզ մարդասէրն Աստուած, եւ թողցէ զամենայն յանցանս ձեր. տացէ ժամանակ ապաշխարելոյ եւ գործելոյ զբարիս: Ուղղեսցէ եւ զառաջիկայ կեանս ձեր շնորհօք սուրբ Հոգւոյն, հզօրն եւ ողորմածն: Եւ նմա փառք յաւիտեանս. ամէն:

Դպ. Ցիշեսջիր եւ զմեզ առաջի անմահ գառինն Աստուծոյ:

ՔՀՆ. Ցիշեալ լիջիք առաջի անմահ գառինն Աստուծոյ:

Սաղմոս ՂԹ:

Դպ. Ողաղակեցէք առ Տէր ամենայն երկիր. ծառայեցէք Տեառն ուրախութեամբ:

Մտէք առաջի նորա ցնծութեամբ. ծանիրուք զի նա է Տէր Աստուած մեր:

Նա արար զմեզ եւ ոչ մեք էաք. մեք ժողովուրդք եւ խաշն արօտի նորա:

Մտէք ընդ դրունս նորա խոստովանութեամբ. եւ օրհնութեամբ ի յարկս նորա:

Խոստովան եղերուք Տեառն. եւ օրհնեցէք զանուն նորա:

Քաղցր է Տէր, յաւիտեան է ողորմուի նր. յազգէ մինչեւ յազգ է ճշմարտութի նր:

Փառք Հօր եւ: Այժմ եւ միշտ:

Քարոզ:

Սրկ. Սբ եկեղեցեաւս աղաչեսցուք զՏէր.

զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ ի մեղաց, եւ կեցուսցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր կեցո եւ ողորմեա:

Աղօթ․:

Քհն․ Ի մէջ տաճարիս եւ առաջի աստուածընկալ եւ պայծառացեալ սուրբ նշանացս եւ սր՜ տեղւոյս խոնարհեալ երկիւղիւ երկիր պագանեմք․ զսուրբ, զհրաշալի եւ զյաղթող (զյարութիւնդ[1]) քո փառաւորեմք: Եւ քեզ մատուցանեմք զօրհնութիւն եւ զփառս ընդ Հօր եւ ընդ սր՜ Հոգւոյդ․ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից․ ամէն:

Սաղմոս ԽԲ:

Քհն: — Կց․ Մ՝տից առաջի սեղանոյ Ա՜․ առ Ա՜ որ ուրախ առնէ զմանկութի՜ իմ:

Սրկ: — Փխ․ Դ՝ատ արա ինձ Աստուած․ եւ իրաւ արա ինձ ի դատաստանի իմում:

Քհն․ Ցազգէ որ ոչ է սուրբ․ ի մարդոյ մեղաւորէ նենգաւորէ փրկեա զիս:

Սրկ․ Դու Աստուած հզօրիչ իմ ես, ընդէ՞ր մոռացար զիս․ ընդէ՞ր տրտում գնամ ես ի նեղել թշնամւոյ իմոյ:

Քհն․ Առաքեա Տէր զլոյս քո եւ զճշմարտութիւն քո․ զի առաջնորդեսցեն ինձ, եւ հանցեն զիս ի լեառն սուրբ եւ ի յարկս քո:

---

1 Ըստ խորհրդոյ աւուրն. տես երես 35:

Սրկ. Մտից առաջի սեղանոյ Աստուծոյ. առ Աստուած որ ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ։

Քհն. Խոստովան եղէց քեզ օրհնութեամբ Աստուած, Աստուած իմ։

Սրկ. Արդ ընդէ՞ր տրտում ես, անձն իմ, կամ ընդէ՞ր խռովես զիս. յուսա առ Ած, խոստովանեա նմա, փրկիչ երեսաց իմոց Ած է։

Քհն. Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սբյ։

Սրկ. Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Քարոզ։

(Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք։)

Օրհնեսցուք զամենակալն Ած զՀայր Տռն մերոյ Յսի Քսի. որ արժանի արար զմեզ կալ ի տեղւոջ փառաբանութե, եւ երգել զերգս հոգեւորս։ Ամենակալ Տր Ած մեր կեցո եւ ողորմեա։

Աղօթք։

Քհն. Ի յարկի սրբութեան եւ ի տեղւոջ փառաբանութեան, հրեշտակաց բնակարանիս եւ մարդկան քաւարանիս, առաջի աստուածընկալ եւ պայծառացեալ սուրբ նշանացս եւ սուրբ սեղանոյս խոնարհեալ երկիւղիւ երկիր պագանեմք. զսուրբ, զհրաշալի եւ զյաղթող (զյարութիւնդ) քո օրհնեմք եւ փառաւորեմք։ Եւ քեզ մատուցանեմք զօրհնութիւն եւ զփառս ընդ Հօր եւ ընդ սուրբ Հոգւոյդ. այժմ եւ միշտ։

Եւ ապա ձգեն զշարականն։

Եւ դպիրքն եղանակեն Մեղեդի խորհրդատուր կամ Տաղ, զոր յաւուր պատշաճն դիտեսցես։ Զընտրեալն տես յերես 43։

Եւ քահանան զվարագոյրն։

Շարական խնկարկութեան պատարագի. Գ. Կ։

Յա՛յս յա՛րկ նուի՛րանա՛ց ո՛ւխտի՛ Տեառ՛ն տաճարի՛ս. ժողովեալքս ամենայն ի խո՛րհուրդ-պաշտման պաղա՛տանաց առա՛ջի՛կա՛յ սուրբ պա՛-տարագի՛ս. խընկօք անուշի՛ւք լուսմբ առեալ պա-րե՛մք ի վե՛րնայա՛րկ սրա՛հըս խորանի՛ս։ Ո՛ւղղու-թեամբ ընկալ զա՛ղօթս մեր. որպէս բուրո՛ւմն անուշահոտ խը՛նկո՛ց տա՛շխի՛ց եւ կի՛նամոնա՛ց. եւ ը՛գմատուցողքըս պաշտե՛ա՛ սրբութեա՛մբ մի՛շտ եւ հա՛նապա՛զ քեզ սպա՛սաւորե՛լ։ Բա՛րեխօսու՛-թեա՛մբ մօ՛ր քո՛յ եւ կուսի՛. ընկա՛լ զա՛ղա՛չա՛նս քո՛ց պա՛շտօնէի՛ց։

Ո՛ր գերագո՛յն քան զերկի՛նըս պայծառա՛-ցուցեր սուրբ զեկե՛ղե՛ցի՛ արեա՛մբ քով Քրիս-տո՛ս. եւ ըստ երկնայնոցըն կարգեցե՛ր ի սմա զդասս առա՛քելոց եւ մարգա՛րէի՛ց սուրբ վա՛րդա-պետա՛ց։ Ա՛յսօր ժողովեա՛լ դասք քահանայից, սարկաւա՛գա՛ց, դը՛պրա՛ց եւ կղե՛րիկոսա՛ց. խունկ մատուցանեմք առաջի՛ քո Տէ՛ր յօրինակ ըստ հը՛նումըն Զա՛քարիա՛յ. ը՛նկալ առ ի մէնջ ըղ-

խընկանուէր մաղթանս որպէս զպատարագն Աբելի զնուէր եւ զԱբրահամու: Բարեխօսութբ վերին քո զօրացդ․ միշտ անշարժ պահեա զաթոռ հայկազնեայց:

Խնդա յոյժ դուստր լուսոյ մայր սուրբ կաթողիկէ մանկամբք քո Սիոն․ զարդարեալ պըճնեալ հարսըն պանծալի երկնանըման լուսաճեմ խորան: Զի օծեալն Աստուած Էնն ի յէէն անծախապէս ի քեզ միշտ պատարագի․ Հօր ի հաշտութիւն մեզ ի քաւութիւն բաշխէ զմարմին եւ զարիւն իւր սուրբ: Վասն իւր կատարմանն սուրբ տնօրէնութեան․ շնորհել զթողութիւն կանգնողի տաճարիս:

Կց․ Զանմապական կոյսըն Մարիամ Աստուածածին խոստովանի սուրբ եկեղեցի․ ուստի տըւաւ հացն անմահութեան եւ բաժակ մեզ ուրախարար․ տուք օրհնութիւն նմա հոգեւոր երգով:

Եւ սարկաւագն յայնժ․ Օրհնեա տէր:

Քհն․ Օրհնեալ թագաւորութիւնն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ․ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից․ ամէն:

Եւ ասեն ժամամուտ ըստ պատշաճի աւուրն:

Ժամամուտք:

Աստուածածնի եւ Ծննդեան:

Ա. Ա՟ծածին ամենօրհնեալ, զԲանն անսկիզբն յղացար և զԱ՟ծն անբովանդակելին ծնար. զանպարագրելին ի գիրկս քո բարձեր. նմա անդադար բարեխօսեա վ՟ն անձանց մերոց:

Բ. Աստուածածին զքեզ խոստովանեալ երկրպագէ եկեղեցի ուղղափառաց, քանզի ուր քերովբէքն բազմաչեայք եւ աթոռք հրանիւթք եւ վեցթեւեան սերովբէքն նայել ոչ իշխէին, կրեցեր անսերմնապէս յանապականումն ի յարգանդի քում որպէս ազախին զՏէր, եւ ծնար որպէս մարդ զԱստուածն բոլորից՝ զմարմնացեալն առ ի քէն զանճառ զԲանն, ի փրկութիւն աշխարհի եւ կեանք անձանց մերոց:

Գ. Աղաչեմք զքեզ սուրբ կոյս Մարիամ Ա՟ծածին, բարձրելոյն զօրութեամբն հովանաւորեալ եւ սուրբ Հոգւոյն եկաւորութեամբն լուսաւորեալ. որ զա՟մ գոյութեանց ստեղծիչն յղացեալ ծնար անճառապէս. մարմնացելոյն առ ի քէն բարեխօսեա կեցուցանել զանձինս մեր:

Եկեղեցւոյ:

Զխաղաղութիւն շնորհեա եկեղեցւոյ քում սրբոյ, զխաղաղութիւն եւ զանշարժութիւն ի թշնամեաց պատերազմէ. եւ հաստատեա ի մի հաւատ զկաթուղիկէ եկեղեցի. զքեզ խոստովանիմք Տէր եւ Աստուած. կեցո զմեզ:

Խաչէ:

Առաջի պատուական ամենայաղթ խաչի քո անկանիմք երկրպագելով, եւ խնդրեմք զթողութիւն յանցանաց մերոց. քանզի սովաւ բարձեր զդատապարտութիւն ազգի մարդկան: Եւ այժմ վասն սրբոյ աստուածային քո Նշանի՝ շնորհեա զերկնային զխաղաղութի՛դ ամենայն աշխարհի:

Զայս ժամամուտս տէր յառաջ պատրաստէ:

Եւ յաւարտման երգոյն քարոզէ այսպէս

Սրկ. Եւ եւս խաղաղութե՛ զՏէր աղաչեսցուք. ընկալ, կեցո եւ ողորմեա: Օրհնեա տէր:

Քհն. Օրհնութի՛ և փառք Հօր և Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Խաղաղութիւն ✝ ամենեցուն:

Դպ. Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Սրկ. Աստուծոյ երկրպագեսցուք:

Դպ. Առաջի քո Տէր:

Աղօթ.:

Քհն. Տէր Աստուած մեր, որոյ կարողութիւնդ անքնին է եւ փառքդ անհասանելի, որոյ ողորմութիւնդ անչափ է եւ գթութիւնդ անբաւ: Դու ըստ առատ մարդասիրութեան քում Նայեա ի ժողովուրդս քո եւ ի տաճարս յայս սուրբ: Եւ արա ընդ մեզ եւ ընդ աղօթակիցս մեր ա-

ուստապէս զողորմուն̃ քո եւ զգթուն̃։ Զի քեզ վայելէ փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Եւ տայ Ճաշու փոխն եւ Շարականն ըստ պատշաճի աւուրն։

Սրկ. Օրհնեա տէր։

Քհն. Զի քո է կարողութիւն եւ զօրութիւն եւ փառք յաւիտեանս. ամէն.

Եւ համբուրեսցեն զսեղանն։

Սրկ. Վերացուցանէ զաւետարանն, եւ ձայնէ բարձր. Պռօսխումէ։

Եւ ասեն զԵրեքսրբեանն ձայնիւ։

Դպ. Սուրբ Աստուած, սուրբ եւ հզօր, սուրբ եւ անմահ. ողորմեա մեզ. երիցս։

Քարոզ։

Սրկ. Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք։ Դպ. Տէր ողորմեա։

Վասն խաղաղութեան ա̃մ աշխարհի եւ հաստատութեան սրբոյ եկեղեցւոյ զՏէր աղաչեսցուք։ Դպ. Տէր ողորմեա։

Վասն ա̃մ սուրբ եւ ուղղափառ եպիսկոպոսաց զՏէր աղաչեսցուք։ Դպ. Տէր ողորմեա։

Վասն սրբազան Պապին մերոյ Տեառն այս անուն կենաց եւ փրկութեան հոգւոյ նորին զՏէր աղաչեսցուք։ Դպ. Տէր ողորմեա։

Վասն Հայրապետին մերոյ Տեառն այս ա-

նուն (կաթողիկոսի) կենաց եւ փրկութ հոգւոյ նորին զՏէր աղաչես: Դպ. Տէր ողորմեա:

Վասն վարդապետաց, քահանայից, սարկաւագաց, դպրաց, եւ ամենայն ուխտի մանկանց եկեղեցւոյ զՏէր աղաչ: Դպ. Տէր ողորմեա:

Վասն բարեպաշտ թագաւորաց եւ աստուածասէր իշխանաց, զօրավարաց եւ զօրաց նոցին զՏէր աղաչեսցուք: Դպ. Տէր ողորմեա:

Վասն հոգւոցն հանգուցելոց՝ որք ճշմարիտ եւ ուղիղ հաւատով ի Քրիստոս ննջեցին զՏէր աղաչեսցուք: Դպ. Յիշեա Տր̃ և ող:

Եւ եւս և վն̃ միաբանութ ճշմարիտ և սբ̃ հաւատոյս մերոյ զՏր̃ աղ: Դպ. Տէր ողորմեա:

Զանձինս մեր եւ զմիմեանս Տեառն Աստուծոյ ամենակալին յանձն արասցուք:

Դպ. Քեզ Տեառնդ յանձն եղիցուք:

Ողորմեաց մեզ Տր̃ Ած̃ մեր ըստ մեծի ողորմութեան քում: Ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ:

Դպ. Տր̃ ողորմեա. Տր̃ ողորմեա. Տր̃ ողորմ:

Սրկ. Օրհնեա տէր:

Քհն. Զի ողորմած եւ մարդասէր ես Աստուած գոլով. եւ քեզ վայելէ փառք իշխանութիւն եւ պատիւ. այժմ եւ միշտ:

(Եւ դնեն զվարագոյրն:)

Եւ ուսանին զձայն Սաղմոսն առաջին՝ ի յայն. եւ ընթեռնուն զԳիրս՝ մարգարէականս եւ առաքելա-

կանոն ըստ խորհրդոյ աւուրն. եւ ասէ՝ Ալէլու ըստ ցուցանելոյ ընթերցուածոյն։ Եւ յաւարտման Ալէլուին բարձր ձայնիւ գոչէ

Սրկ. Օրթի։

Քհն. Խաղաղութիւն ✝ ընդ ամենեսեան։

Դպ. Եւ ընդ հոգւոյդ քում։

Սրկ. Երկիւղածութեամբ լուարուք։

Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ (Մատթէոսի)։

Դպ. Փառք քեզ Տէր Աստուած մեր։

Սրկ. Պռօսխումէ։

Դպ. Ասէ Աստուած։

Եւ սարկաւագն կարդայ զԱւետարանն։

Եւ յաւարտելն ասացեն ամենեքեան.

Դպ. Փառք քեզ Տէր Աստուած մեր։

Եւ ապա ասեն զՀաւատամքն։ (Եւ խունկ ածեն։)

Սրկ. Հաւատամք ի մի Աստուած Հայրն ամենակալ, յարարիչն երկնի եւ երկրի, երեւելեաց եւ աներեւութից։

Եւ ի մի Տէր Յիսուս Քրիստոս, յՈրդին Աստուծոյ ծնեալն յԱստուծոյ Հօրէ միածին նախ քան զամենայն յաւիտեանս։ Աստուած յԱստուծոյ, լոյս ի լուսոյ, Աստուած ճշմարիտ յԱստուծոյ ճշմարտէ ծնունդ եւ ոչ արարած։ Նոյն ինքն համագոյակից Հօր, որով ամենայն ինչ եղեւ յերկինս եւ ի վերայ երկրի, երեւելիք եւ աներեւոյթք։ Որ յաղագս մեր մարդկան եւ վ̃ն

մերոյ փրկութեան իջեալ ի յերկնից՝ մարմնացաւ, մարդացաւ, ծնաւ կատարելապէս ի Մարիամայ սրբոյ կուսէն Հոգւովն սրբով։ Որով էառ մարմին, հոգի եւ միտս, եւ զամենայն որ ինչ է ի մարդ՝ ճշմարտապէս եւ ոչ կարծեօք։ Չարչարեալ, խաչեալ, թաղեալ, յերրորդ աւուր յարուցեալ. ելեալ ի յերկինս նովին մարմնովն՝ նստաւ ընդ աջմէ Հօր։ Գալոց է նովին մարմնովն եւ փառօք Հօր՝ ի դատել զկենդանիս եւ զմեռեալս։ Որոյ թագաւորութեն ոչ գոյ վախճան։

Հաւատամք եւ ի սուրբ Հոգին յանեղն եւ ի կատարեալ, որ ի Հօրէ եւ յՈրդւոյ բղխի։ Որ խօսեցաւ յօրէնս եւ ի մարգարէս եւ յաւետարանս։ Որ էջն ի Յորդանան. քարոզեաց զառաքեալն, եւ բնակեցաւ ի սուրբսն։

Հաւատամք եւ ի մի միայն ընդհանրական եւ յառաքելական սուրբ եկեղեցի։ Ի մի մկրտութիւն։ Յապաշխարութիւն՝ ի քաւութիւն եւ ի թողութի մեղաց։ Ի յարութի մեռելոց։ Ի դատաստանն յաւիտենից՝ հոգւոց եւ մարմնոց։ Յարքայութիւն երկնից եւ ի կեանս յաւիտենականս։

Իսկ որք ասենն՝ էր երբեմն յորժամ ոչ էր Որդի, կամ էր երբեմն յորժամ ոչ էր սուրբ Հոգի. կամ թէ յոչէից եղեն, կամ յայլմէ էութենէ ասեն լինել զՈրդին Աստուծոյ եւ կամ զսուրբ Հոգին. եւ թէ փոփոխելի են կամ այլ-

այլելի, զայնպիսին նզովէ կաթուղիկէ եւ առաքելական եկեղեցի։

Սրկ․ Օրհնեա տէր։

Քհն․ Իսկ մեք փառաւորեսցուք որ յառաջ քան զյաւիտեանս երկիր պագանելով սրբոյ Երրորդութեան եւ մի Աստուածութեան Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից․ ամէն։ (Եւ հանգստեան շարականն ասի։)

Քարոզ։

Սրկ․ Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք։ Դպ․ Տէր ողորմեա։

Եւ եւս հաւատով աղաչեսցուք, եւ խնդրեսցուք ի Տեառնէ Աստուծոյ եւ ի փրկչէն մերմէ Յիսուսէ Քրիստոսէ՝ ի ժամուս պաշտաման եւ աղօթից։ Զի արժանի ընդունելութեան արասցէ, լուիցէ ձայնի աղաչանաց մերոց։ Ընկալցի զխնդրուածս սրտից մերոց, թողցէ զյանցանս մեր, ողորմեսցի ի վերայ մեր։ Աղօթք մեր եւ խնդրուածք յամենայն ժամ մտցեն առաջի մեծի տէրութեան նորա։ Եւ նա տացէ մեզ միաբան միով հաւատով, արդարութեամբ վաստակել ի գործս բարիս։ Զի զողորմութեան զշնորհս իւր արասցէ ի վերայ մեր Տէրն ամենակալ կեցուսցէ եւ ողորմեսցի։ Դպ․ Կեցո Տէր։

Զժամս սրբ պատարագիս եւ զառաջիկայ օրս խաղաղութեամբ անցուցանել հաւատով ի Տեառնէ խնդրեսցուք։ Դպ․ Շնորհեա Տէր։

Զհրեշտակ խաղաղութ՟ պահապան անձանց մերոց ի Տ՟ռնէ խնդր: Դպ. Շնորհեա Տէր:

Զքաւութիւն եւ զթողութիւն յանցանաց մերոց ի Տեառնէ խնդր: Դպ. Շնորհեա Տէր:

Զսրբոյ խաչին մեծ եւ կարող զօրութիւնն յօգնութիւն անձանց մերոց ի Տեառնէ խնդրեսցուք: Դպ. Շնորհեա Տէր:

Եւ եւս և վ՟ն միաբանութ՟ ճշմարիտ և ս՟բ հաւատոյս մերոյ զՏ՟ր աղա: Դպ. Տէր ողորմեա:

Զանձինս մեր եւ զմիմեանս Տեառն Ա՟յ ամենակալին յանձն արասցուք:

Դպ. Քեզ Տեառնդ յանձն եղիցուք:

Ողորմեաց մեզ Տ՟ր Ա՟ծ մեր ըստ մեծի ողորմութեան քում: Ասասցուք ամենեքեան միաբանութ՟:

Դպ. Տէր ողորմեա. Տէր ողորմեա. Տէր ող:

Սրկ. Օրհնեա Տէր:

Քհն. Որպէս զի արժանաւորք եղիցուք գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր եւ ընդ սրբոյ Հոգւոյդ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Խաղաղութիւն † ամենեցուն:

Դպ. Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Սրկ. Աստուծոյ երկրպագեսցուք:

Դպ. Առաջի քո Տէր:

Աղօթ.:

Քհն. Խաղաղութ՟ քով Ք՟ս փրկիչ մեր, որ ի վեր է քան զամենայն միտս եւ զբանս, ամրացո

զմեզ եւ աներկիւղ պահեա յամենայն չարէ։ Հաւատարեա զմեզ ընդ ճշմարիտ երկրպագուս քո, որք հոգւով եւ ճշմարտութեամբ քեզ երկիր պագանեն։ Վասնզի ամենասբ̃ Երրորդուե̃դ վայելէ փառք իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ։

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս։

Դպ. Ամէն։

Սրկ. Օրհնեա տէր։

Քհն. Տէր Ա̃Ծ օրհնեսցէ † զամենեսեանդ։

Սրկ. Մի՛ ոք յերախայից, մի ոք ի թերահաւատից, եւ մի ոք յապաշխարողաց եւ յանմաքրից մերձեսցի յաստուածային խորհուրդս։

Դպ. Մարմին տէրունական եւ արիւն փրկչական կայցէ առաջի։ Երկնային զօրութիւնքն յաներեւոյթս երգեն եւ ասեն անհանգիստ բարբառով. սբ̃, սբ̃, սբ̃. Տէր զօրութեանց։

Սրկ. Սաղմոս ասացէք Տեառն Ա̃Յ մերոյ, դպիրք, ձայնիւ քաղցրութբ̃ զերգս հոգեւորս։

Եւ դպիրքն եղանակեն զՍրբասացութիւնն ըստ խորհրդոյ աւուրն։

Սրբասացութիւնք։

Կիւրակէից եւ Եկեղեցւոյ։

Հրեշտակային կարգաւորութեամբ լցեր Աստուած զ.քո սուրբ զեկեղեցի։ Հազարք հազարաց հրեշտակապետք կան առաջի քո, եւ բիւրք բիւրուց հրեշտակք պաշտեն զ.քեզ Տէր։

Եւ ի մարդկանէ հաճեցար ընդունել զօրհնութիւնս ձայնիւ խորհրդականաւ. սուրբ, սուրբ, սուրբ. Տէր զօրութեանց:

Ծննդեան եւ Աստուածայայտնութեան:

Բազմութիւնք հրեշտակաց եւ զօրաց երկնաւորաց իջեալ ի յերկնից ընդ միածին Թագաւորին: Որք երգէին եւ ասէին. սա է Որդին Աստուծոյ: Ամենեքեան ասասցուք. ուրախ լերուք երկինք, եւ ցնծասցեն հիմունք աշխարհի. զի Աստուածն յաւիտենական ի յերկրի երեւեցաւ եւ ընդ մարդկան շրջեցաւ, զի կեցուսցէ զանձինս մեր:

Զայս սրբասացութիւնս ասէ յաւուր պատարագին:

Եւ է սարկաւագացն վերաբերելոցն ընծային ի սեղանն սուրբ:

Քարոզ:

Սրկ. Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Դպ. Տէր ողորմեա:

Նյւ եւս հաւատով եւ սրբութեամբ կացցուք յաղօթս առաջի սրբոյ սեղանոյս Աստուծոյ ահիւ: Մի խղճիւ եւ գայթագղութեամբ, մի նենգութեամբ խորամանկութեամբ, մի պատրանօք եւ խաբէութեամբ, մի երկմտութ՟ եւ մի թերահաւատութեամբ: Այլ ուղիղ վարուք, պարզ մտօք, միամիտ սրտիւ, կատարեալ հաւա-

տով, լցեալ սիրով, լի եւ առաւելեալ ամենայն գործովք բարութեան՝ կացցուք յաղօթս առաջի սրբոյ սեղանոյս Աստուծոյ. եւ գտցուք զողորմութեան զշնորհս՝ յաւուր յայտնութեան եւ ի միւսանգամ գալստեան Տեառն մերոյ եւ փրկչին Յ̃ի Ք̃ի: Կեցուսցէ եւ ողոր: Դպ. Կեցո Տ̃ր եւ ողորմ:

Սրկ. Օրհնեա տէր:

Քհն. Շնորհօք եւ մարդասիրութ̃ Տեառն մերոյ եւ փրկչին Յ̃ի Ք̃ի. ընդ որում քեզ Հօր միանգամայն եւ Հոգւոյդ սրբոյ վայելէ փառք իշխանութ̃ի եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտ:

Խաղաղութիւն ✝ ամենեցուն:

Դպ. Ամէն: Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Սրկ. Աստուծոյ երկրպագեսցուք:

Դպ. Առաջի քո Տէր:

Սրկ. Ողջոյն տուք միմեանց ի համբոյր սըրբուե̃. եւ որք ոչ էք կարող հաղորդիլ ա̃ծային խորհրդոյս, առ դրունս ելէք եւ աղօթեցէք:

Եւ համբուրեսցեն զսեղանն եւ զմիմեանս:

Դպ. Քրիստոս ի մէջ մեր յայտնեցի. Որ էնն Աստուած աստ բազմեցի: Խաղաղութեան ձայն հնչեցաւ. Սուրբ ողջունիս հրաման տըւաւ: Թշնամութիւնըն հեռացաւ. Սէր ընդ հանուրըս սփռեցաւ: Արդ պաշտօնեայք բարձեալ ըզձայն, Տուք օրհնութ̃ի ի մի բերան՝ Միասնական ա̃ծութեան, Որում սրովբէքն են սրբաբան:

Ոմանք եւ զայս ասեն ի հանդիսից տօնի:

Սրկ. Որք հաւատով կայք յանդիման Սուրբ սեղանոյս արքայական. Տեսջիք բազմեալ զՔ՟ն արքայն, Եւ շուրջ պատեալ զօրք վերնական:

Դպ. Վերհամբառնամք զաչս ունելով, Եւ պաղատիմք զայս ասելով. Ըզմեղս մեր մի յիշեսցես, Այլ գթութեամբ քո քաւեսցես: Ընդ հրեշտակացն օրհնեմք ըզքեզ. Եւ ընդ սրբոց՝ Տէր փառք քեզ:

Սրկ. Ահիւ կացցուք, երկիւղիւ կացցուք, բարւոք կացցուք. եւ նայեցարուք զգուշութ՟:

Դպ. Առ քեզ Աստուած:

Սրկ. Պատարագ Ք՟ն մատչի գառն Ա՟յ:

Դպ. Ողորմութիւն եւ խաղաղութիւն եւ պատարագ օրհնութեան:

Սրկ. Օրհնեա տէր:

Քհն. Շնորհք, սէր եւ աստուածային սրբարար զօրութիւնն Հօր և Որդւոյ † և Հոգւոյն սրբոյ եղիցի ընդ ձեզ ընդ ամենեսեան:

Դպ. (Ամէն.) Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Սրկ. Զդրունս, զդրունս ամենայն իմաստութեամբ և զգուշութեամբ: Ի վեր ընծայեցուցէք զմիտս ձեր աստուածային երկիւղիւ:

Դպ. Ունիմք առ քեզ Տէր ամենակալ:

Սրկ. Եւ գոհացարուք զՏ՟նէ բոլորով սրտիւ:

Դպ. Արժան եւ իրաւ:

Սրկ. Օրհնեա Տէր:

Քհն. Եւ ընդ սերոբէմն եւ ընդ քերոբէմն միաձայն սրբասացութեամբ յօրինել նուագս, եւ համարձակապէս գոչելով աղաղակել ընդ նոսին եւ ասել:

Իսկ ի հանդիսի աւուրս՝ ասա. զՆե Արժան եւ իրաւ է
ասէն Եւ զայս:

Սրկ. Եւ զստոյգ փրկութեան՝ որ միշտ ընդ ամենայն տեղիս գոհութիւն մատուցանեմք քեզ Քրիստոս: Դպ. Որով եւ զհրաշալի (զյարութիւնդ քո[1]) գովեն զօրութիւնք: Սրկ. Սարսին սերովբէքն: Դպ. Դողան քերովբէքն: Սրկ. Եւ իշխանութիւնք վերին պետութեանցըն պար առեալ ձայնիւ եղանակեն եւ ասեն:

Դպ. Սուրբ. սուրբ. սուրբ. Տէր զօրութեց: Լի են երկինք եւ երկիր փառօք քո. օրհնութի՜ ի բարձունս: Օրհնեալ որ եկիր եւ գալոց ես անուամբ Տեառն. ովսաննայ ի բարձունս:

Սրկ. Օրհնեա տէր:

Քհն. Առէք կերէք . . . ի թողութի՜ մեղաց:

Դպ. Ամէն:

Սրկ. Օրհնեա տէր:

Քհն. Արբէք ի սմանէ . . . ի թողութի՜ մեղաց:

Դպ. Ամէն:

Հայր երկնաւոր, որ զՈրդիդ քո ետուր ի մահ վասն մեր՝ պարտապան պարտեաց մերոց.

---

[1] Ըստ խորհրդոյ աւուրն. տես երես 35:

հեղմամբ արեան նորա, աղաչեմք զքեզ, ողորմեա քոյ բանաւոր հօտիս:

Սրկ. Օրհնեա տէր:

Քհն. Եւ զքոյս ի քոյոցս քեզ մատուցանեմք, ըստ ամենայնի եւ յաղագս ամենեցուն:

Դպ. Ցամենայնի օրհնեալ ես Տէր, օրհնեմք զքեզ. գովեմք զքեզ. գոհանամք զքէն, աղաչեմք զքեզ Տէր Աստուած մեր:

Սրկ. Օրհնեա տէր:

Քհն. Խաղաղութիւն ☦ ընդ ամենեսեան:

Դպ. Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Սրկ. Աստուծոյ երկրպագեսցուք:

Դպ. Առաջի քո Տէր:

Որդի Աստուծոյ, որ պատարագեալ Հօր ի հաշտութիւն, հաց կենաց բաշխիս ի մեզ. հեղմամբ արեան քոյ սուրբ, աղաչեմք զքեզ, ողորմեա արեամբ քո փրկեալ հօտի:

Քահանայն խաչակնքէ ինն անգամ եւ օրհնէ զհացն սուրբ եւ զբաժակն. եւ սարկաւագն (դպիրքն առ ամենայն օրհնութեանն, եւ) ասէ ի ցած՝ Ամէն: Եւ ի վերայ երգոյն՝

Սրկ. Օրհնեա տէր:

Քհն. Որպէս զի եղիցի սա ամենեցուն մեզ մերձեցելոցս յանդատապարտութիւն, ի քաւութիւն եւ ի թողութիւն մեղաց:

Դպ. Հոգի Աստուծոյ, որ զփառակցի քոյ զխորհուրդ իջեալ ի յերկնից կատարես ի ձեռս

մեր․ հեղմամբ արեան սորա, աղաչեմք զՔեզ, հանգո զհոգիս մեր ննջեցելոցն։ (Եւ խունկ ածէ։)

Սրկ․ Օրհնեա տէր։

Քհն․ Ընդ որս և մեզ այց արասցես բարերար Ած, աղաչեմք։ Դպ․ Յիշեա Տր եւ ողորմ։

Քհն․ Աստուածածնին սրբոյ կուսին Մարիամու, Յովհաննու Մկրտչին, Ստեփանոսի Նախավկային, եւ ամ սրբոց՝ եղիցի յիշատակ ի սուրբ պատարագս, աղ։ Դպ․ Յիշեա Տր եւ ողորմ։

Սարկաւագն յաջակողմն սեղանոյն ձեռնամած ասասցէ։

Առաքելոց սրբոց, մարգարէից, վարդապետաց, մարտիրոսաց եւ ամ հայրապետաց մեր, առաքելագործ եպիսկոպոսաց, երիցանց, ուղղափառ սարկաւագաց, եւ ամ սրբոց՝ եղիցի յիշատակ ի սուրբ պատարագս, աղաչեմք։

Դպ․ Յիշեա Տր եւ ողորմ։

Տէրունի աւուրցն եւ պահոց։

Սրկ․ Օրհնեալ, գովեալ եւ փառաւորեալ՝ հրաշալի եւ անձաղարդ (յարուե քնի) երկիր պագանեմք։ Տե․ Երե․ 35։ Դպ․ Փառք (յարուե քոյ) Տր։

Ի տօնս Սրբոցն զայս ասա։

Սրկ․ Սուրբ եւ աստուածահաճոյ (առաքելոյն) այս անուն, որոյ այսօր զյիշատակն կատարեցաք՝ եղիցի յիշատակ ի սուրբ պատարագս, աղաչեմք։ Դպ․ Յիշեա Տր եւ ողորմ։

Սրկ․ Առաջնորդացն մերոց եւ առաջին լուսաւորչացն սրբոց․ Թադէոսի եւ Բարթուղիմէոսի

առաքելոցն, եւ Գրիգորի լուսաւորչին, Արիստակիսի, Վրթանիսի, Յուսկանն, Գրիգորիսի, Ներսէսի, Սահակայ, Դանիէլի եւ Խադայ, Մեսրոպայ վարդապետին, և Գրիգորի Նարեկացւոյն, և Ներսէսի կլայեցւոյն: Եւ ամ՟ ն՟բց հովուաց և հովուապետացն Հայաստանեայց՝ եղիցի յիշատակ ի ն՟բ պատարագս, աղ: Դպ․ Յիշեա Տ՟ր եւ ողորմ:

Սրկ․ Միանձնացելոց սրբոց, առաքինասէր եւ ա՟ծուսոյց կրօնաւորացն, Պօղոսի, Անտոնի, Պօղայ, Մակարայ, Ոնոփրիոսի, աբբայ Մարկոսի, Սրապիոնի, Նեղոսի, Արսէնի, Եւագրի․ Յովհաննիսեանց, եւ Սիմէոնեանց, սրբոց Ոսկեանց, եւ Սուքիասեանց, եւ ամենայն սրբոց հարց եւ աշակերտելոց նոցին ընդ տիեզերս՝ եղիցի յիշատակ ի ս՟բ պատարագս, աղ: Դպ․ Յիշեա Տ՟ր եւ ողորմ:

Սրկ․ Թագաւորաց հաւատացելոց սրբոց, Աբգարու, Կոստանդիանոսի, Տրդատայ, եւ Թէոդոսի, եւ ամ՟ ս՟բ եւ բարեպաշտ թագաւորաց եւ ա՟ծասէր իշխանաց՝ եղիցի յիշատակ ի ս՟բ պատարագս, աղաչեմք: Դպ․ Յիշեա Տ՟ր եւ ողորմ:

Սրկ․ Ընդ հանուր ամենայն հաւատացելոց, արանց եւ կանանց, ծերոց եւ տղայոց, եւ ամ՟ չափու հասակի հաւատով եւ սրբութեամբ ի ք՟ս ննջեցելոց՝ եղիցի յիշատակ ի սուրբ պատարագս, աղաչեմք: Դպ․ Յիշեա Տ՟ր եւ ողորմ:

Սրկ․ Օրհնեա տէր:

Քհն․ Եւս առաւել զսրբազան պապն մեր

զՏէր այս անուն, եւ զերջանիկ պատրիարքն (կամ զԱրքեպիսկոպոսն) մեր զՏէր (այս անուն) շնորհեսցես մեզ ընդ երկայն աւուրս ուղիղ վարդապետութեամբ։

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Քարոզ։

Գոհութիւն եւ փառաբանութիւն մատուցանեմք քեզ Տէր Աստուած մեր՝ վասն սբ եւ անմահ պատարագիս որ ի վերայ սրբոյ սեղանոյս։ Զի զսա մեզ ի սրբութիւն կենդանութեան պարգեւեսցես։ Սովաւ շնորհեա զսէր, զհաստատութիւն, եւ զողջալի զխաղաղութիւն ամենայն աշխարհի, սրբոյ եկեղեցւոյ, եւ ամենայն ուղղափառ եպիսկոպոսաց։ Եւս առաւել սրբազան Պապին մերոյ Տեառն այս անուն, եւ պատուական Պատրիարքին մերոյ Տեառն այս անուն, եւ Արքեպիսկոպոսին մերոյ Տեառն այս անուն, եւ քահանայիս որ զպատարագս մատուցանէ։ Եւ վասն զօրութեն եւ յաղթութեն Թագաւորաց քրիստոնէից, եւ իշխանացն բարեպաշտից։ Աղաչեսցուք եւ խնդրեսցուք եւ վասն հոգւոցն հանգուցելոց։ Եւս առաւել վասն հանգուցեալ րաբունապետացն մերոց, եւ շինողաց սուրբ եկեղեցւոյս, եւ ովք ընդ հովանեաւ սորին են հանգու-

ցեալ: Ազատութիւն եղբարց մերոց գերելոց, եւ շնորհ առաջիկայ ժողովրդեանս: Հանգիստ հաւատով եւ սրբութեամբ ի Քրիստոս կատարելոցն: Եղիցի յիշատակ ի սբ̃ պատարագս, աղաչեմք:

Դպ. Ըստ ամենայնի եւ յաղագս ամենեցուն:

Սրկ. Օրհնեա տէր:

ՔՀՆ. Եւ եղիցի ողորմութիւն մեծին Աստուծոյ եւ փրկչին մերոյ Յիսուսի ✝ Քրիստոսի ընդ ձեզ ընդ ամենեսեան:

Դպ. (Ամէն.) Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Քարոզ:

Սրկ. Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք: Դպ. Տէր ողորմեա:

Ամենայն սրբովք զորս յիշատակեցաք, եւս առաւելապէս զՏէր աղ: Դպ. Տէր ողորմեա:

Վասն մատուցեալ սուրբ եւ աստուածային պատարագիս որ ի վերայ սրբոյ սեղանոյս զՏէր աղաչեսցուք: Դպ. Տէր ողորմեա:

Որպէս զի Տէր Աստուած մեր որ ընկալաւ զսա ի սուրբ, յերկնային եւ յիմանալի իւր մատուցարանն, եւ զփոխանակն առաքեսցէ առ մեզ զշնորհս եւ զպարգեւս Հոգւոյն սրբոյ, զՏէր աղաչեսցուք: Դպ. Տէր ողորմեա:

Ընկալ, կեցո եւ ողորմեա եւ պահեա զմեզ Տ̃ր քոյին շնորհիւդ: Դպ. Կեցո Տ̃ր եւ ող:

Զամենասրբուհի զԱստուածածինն, զմիշտ

կոյսն Մարիամ հանդերձ ամենայն սրբովք յի-
շելով, զՏէր աղաչեսցուք: Դպ. Տէր ողորմեա:

Եւ եւս և վն̃ միաբանութե̃ ճշմարիտ և սր̃ հաւատոյս մերոյ զՏր̃ աղա: Դպ. Տէր ողորմեա:

Զանձինս մեր եւ զմիմեանս Տեառն Աստուծոյ ամենակալին յանձն արասցուք:

Դպ. Քեզ Տեառնդ յանձն եղիցուք:

Ողորմեաց մեզ Տէր Աստուած մեր ըստ մեծի ողորմութեան քում: Ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ:

Դպ. Տէր ողորմեա. Տր̃ ողորմ. Տր̃ ողորմ:

Սրկ. Օրհնեա տէր:

Քհն. Եւ տուր մեզ համարձակաձայն բարբառով բանալ զբերանս մեր, կարդալ զքեզ, երկնաւորդ Հայր, երգել եւ ասել:

(Եւ սարկաւագն խունկ ածէ:)

Եւ դպիրքն եղանակաւորած ասեն բարձր.

Հայր մեր որ յերկինսդ ես, սուրբ եղիցի անուն քո. եկեսցէ արքայութիւն քո. եղիցին կամք քո՝ որպէս յերկինս եւ յերկրի: Զհաց մեր հանապազորդ տուր մեզ այսօր. եւ թող մեզ զպարտիս մեր, որպէս եւ մեք թողումք մերոց պարտապանաց. եւ մի տանիր զմեզ ի փորձութիւն. այլ փրկեա ի չարէ:

Սրկ. Օրհնեա տէր.

Քհն. Զի քո է արքայութիւն եւ զօրութիւն եւ փառք յաւիտեանս. ամէն:

Խաղաղութիւն † ամենեցուն։

Դպ. Եւ ընդ հոգւոյդ քում։

Սրկ. Աստուծոյ երկրպագեսցուք։

Դպ. Առաջի քո Տէր։

Քահանայն խոնարհի, եւ ամենայն ժողովուրդն ընդ նմա ի վայր։

Սրկ. Օրհնեա տէր։

ՔՀՆ. Քրիստոսիւ Յիսուսիւ Տերամբ մերով. ընդ որում քեզ Հոգւոյդ սրբոյ եւ Հօր ամենակալի վայելէ փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։ Եւ առնու զսուրբ հացն ի վերայ։

Սարկաւագն յայնէ բարձր. Պռօսխումէ։

Քահանայն բարձրացուցանէ ակներեւ ժողովրդեանն, եւ ասէ. Ի սրբութիւն սրբոց։

Դպ. Միայն սուրբ, միայն Տէր, Յիսուս Քրիստոս ի փառս Աստուծոյ Հօր. ամէն։

Սրկ. Օրհնեա տէր։

ՔՀՆ. Օրհնեալ Հայր սուրբ Աստուած ճշմարիտ։

Դպ. Ամէն։

Սրկ. Օրհնեա տէր։

ՔՀՆ. Օրհնեալ Որդիդ սուրբ Աստուած ճշմարիտ։

Դպ. Ամէն։

Սրկ. Օրհնեա տէր։

ՔՀՆ. Օրհնեալ Հոգիդ սուրբ Աստուած ճշմարիտ։

Դպ. Ամէն։

Սրկ. Օրհնեա տէր։

Քահանայն վերացուցանէ զսկիհն սուրբ արեամբն, եւ ասէ. Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Դպ. Ամէն: Հայր սուրբ. Որդիդ սուրբ. Հոգիդ սուրբ: Օրհնութիւն Հօր եւ Որդւոյ եւ սրբոյ Հոգւոյն. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Սրկ. Օրհնեա տէր:

Քահանայն վերացուցեալ զսուրբ մարմինն եւ զարիւնն Տեառն՝ բերցէ ի տեսութիւն ժողովրդեանն, եւ ասասցէ առ նոսա բարձր. Ի սուրբ ի սուրբ պատուական մարմնոյ եւ յարենէ Տեառն մերոյ եւ փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի ճաշակեսցուք սրբութեամբ՝ որ իջեալ յերկնից բաշխի ի միջի մերում: Սա է կեանք, յոյս, † յարութիւն, քաւութիւն եւ թողութիւն մեղաց: Սաղմոս ասացէք Տեառն Աստուծոյ մերոյ. սաղմոս ասացէք երկնաւոր Թագաւորիս մերոյ անմահի, որ նստի ի կառս քերովբէականս:

Եւ դարձեն զվարագոյրն:

Քարոզ:

Սրկ. Սաղմոս ասացէք Տեառն Աստուծոյ մերոյ, դպիրք, ձայնիւ քաղցրութեամբ զերգս հոգեւորս: Զի սմա վայելեն սաղմոսք եւ օրհնութիւնք, ալէլուք եւ երգք հոգեւորք: Պաշ-

տօնեալք հանդերձ երգով սաղմոս ասացէք, եւ զՏէր յերկինս օրհնեցէք։

Դպ. Օրհնեալ է Աստուած։

Երգ։

Քրիստոս պատարագեալ բաշխի ի միջի մերում. ալէլուիա։

Զմարմին իւր տայ մեզ կերակուր. եւ սուրբ զարիւն իւր ցօղէ ի մեզ. ալէլուիա։

Մատիք առ Տէր եւ առէք զլոյս. ալէլուիա։

Ճաշակեցէք եւ տեսէք զի քաղցր է Տէր. ալէլուիա։

Օրհնեցէք զՏէր յերկինս. ալէլուիա. օրհնեցէք զնա ի բարձունս. ալէլուիա։

Օրհնեցէք զնա ամ հրեշտակք նորա. ալէլ. օրհնեցէք զնա ամ զօրութիւնք նորա. ալէլ։

Ձայն երգ. տես. յերես. 37։

Բաշխման սրբոյ Խորհրդոյն։

Քարոզէն զհարագոյրն յետ։

Սրկ. դառնայ առ ժողովուրդն ասելով բարձր. Երկիւղիւ եւ հաւատով յառաջ մատիք, եւ սրբութեամբ հաղորդեցարուք։

(Ասացէք՝ մեղայ Աստուծոյ։ Հաւատամ ի Հայր սուրբ յԱստուած ճշմարիտ։ Հաւատամ յՈրդի սուրբ Աստուած ճշմարիտ։ Հաւատամ ի Հոգի սուրբ յԱստուած ճշմարիտ։ Խոստովանիմ

եւ հաւատամ զի սա է ճշմարիտ մարմին եւ արիւն Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, որ բառնայ զմեղս աշխարհի։)

Եւ ամենայն արժանաւոր ժողովուրդն հաղորդին. (Շարականն՝ յերես 38։) Եւ յետ հաղորդելոյն՝

Դպ. Աստուած մեր եւ Տէր մեր երեւեցաւ մեզ։ Օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն։

Քհն. Խաչակնքէ զժողովուրդն ասելով բարձր. Կեցո Տէր զժողովուրդս քո, եւ օրհնեա ✝ զժառանգութիւնս քո, հովուեա եւ բարձրացո զսոսա յայսմհետէ մինչեւ յաւիտեան։

Եւ դարձեալ քարշէն զվարագոյրն։

Դպ. Լցաք ի բարութեանց քոց Տէր, ճաշակելով զմարմին քո եւ զարիւն։ Փառք ի բարձունս կերակրողիդ զմեզ։

Որ հանապազ կերակրես զմեզ, առաքեա ի մեզ զհոգեւոր քո զօրհնութիւնդ։ Փառք ի բարձունս կերակրողիդ զմեզ։

Քարոզ։

Սրկ. Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք։ Դպ. Տէր ողորմեա։

Եւ եւս հաւատով ընկալեալք յածային, սուրբ, յերկնային, յանմահ, յանարատ եւ յանապական խորհրդոյս, զՏեառնէ գոհացարուք։

Դպ. Գոհանամք զքէն Տէր, որ կերակրեցեր զմեզ յանմահական սեղանոյ քոյ։ Բաշխե-

լով զմարմին եւ զարիւնդ ի փրկութիւն աշխարհի, եւ կեանք անձանց մերոց:

Աստանօր դպիրքն եղանակէն Տաղս խորհրդաւորս՝ մինչեւ քահանայն աւարտեսցէ զկարգ աղօթիցն:

(Ապա քանոն շարականին:)

Սրկ. Օրհնեա տէր:

Եւ ապա առնու քահանայն զաւետարանն սուրբ ի յետոյ ետր, եւ երկրպագեալ համբուրէ զսեղանն: Եւ իջեալ ի մէջ եկեղեցւոյն ասէ ի յայն.

Աղօթք:

Քհն. Որ օրհնես զայնոսիկ որք օրհնեն զքեզ Տէր, եւ սուրբ առնես զյուսացեալս ի քեզ: (Դպ. Օրհնեալ է Աստուած:) կեցո զժողովուրդս քո եւ օրհնեա զժառանգութիւնս քո: Զլրումն եկեղեցւոյ քո պահեա. սրբեա զսոսա որք ողջունեցին սիրով զվայելչութիւն տան քո: (Դպ. Ամէն:) Դու զմեզ փառաւորեա աստուածային զօրութեամբ քով, եւ մի թողուր զյուսացեալսն ի քեզ: Զխաղաղութիւն քո պարգեւեա ամենայն աշխարհի. եկեղեցեաց, քահանայից, թագաւորաց քրիստոնէից եւ զինուորեալ մանկանց նոցա, եւ ամենայն ժողովրդեանս: (Դպ. Ամէն:) Զի ամենայն տուրք բարիք եւ ամենայն պարգեւք կատարեալք ի վերուստ են իջեալ առ ի քէն՝ որ ես Հայր լուսոյ: Եւ քեզ վայելեն փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ յաւիտեանս յաւիտենից: Դպ. Ամէն:

Եւ ասեն երէցն. Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ, յայսմհետէ մինչեւ յաւիտեան։

Եւ քահանայն դառնայ առ ժողովուրդն եւ ասէ ի ձայն։

Կատարումն օրինաց եւ մարգարէից դու ես Քրիստոս Աստուած փրկիչ մեր, որ լցեր զամենայն հայրական տնօրէնութիւնս քո. լցո եւ զմեզ Հոգւովդ քով սրբով։

Սրկ. Օրթի։

Քհն. Խաղաղութիւն ✝ ամենեցուն։

Դպ. Եւ ընդ հոգւոյդ քում։

Սրկ. Երկիւղածութեամբ լուարուք։

Քհն. Ս͞բյ աւետարանիս որ ըստ Յովհաննու։

Դպ. Փառք քեզ Տէր Աստուած մեր։

Սրկ. Պռօսխումէ։

Դպ. Ասէ Աստուած։

Քհն. (Յհ. Ա. 1։) ✝ Ի Հօրէն լուսոյ. Ի սկզբանէ էր Բանն. Վերջ՝ 17. Յ͞սի Ք͞սի եղեն։

Իսկ է յինունան. (Յովհ. ԻԱ. 15։)

✝ Յետ յարութեան Տեառն մերոյ Յ͞սի Ք͞սի. Եւ իբրեւ ճաշեցին. Վերջ՝ 19. եկ զկնի իմ։

Դպ. Փառք քեզ Տէր Աստուած մեր։

Քարոզ։

Սրկ. Սուրբ խաչիւս աղաչեսցուք զՏէր, զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ ի մեղաց, եւ կեցուսցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ։ Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո եւ ողորմեա։

Քհն. Տէր ողորմ. Տէր ողորմ. Տէր ողորմ։

Աղօթ.:

Պահպանեա զմեզ Քրիստոս Աստուած մեր. ընդ հովանեաւ սուրբ ✝ եւ պատուական խաչի քո ի խաղաղութեան. փրկեա յերեւելի եւ յաներեւոյթ թշնամւոյն: Արժանաւորեա գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր եւ ընդ սուրբ Հոգւոյդ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Դպ. Օրհնեցից զՏէր յամենայն ժամ. յամենայն ժամ օրհնութիւն նորա ի բերան իմ:

Եւ դառնայն խաչակնքէ զժողովուրդն, եւ ասէ.

Օրհնեալք եղերուք ✝ ի շնորհաց սուրբ Հոգւոյն. երթայք խաղաղութեամբ, եւ Տէր եղիցի ընդ ձեզ ընդ ամենեսեան. ամէն:

Եւ ի բաշխելն նշխարս առ ժողովուրդսն՝ երգեն

Սաղմոս ԼԳ:

Ի Տէ՛ր պա՛րծեսցի՛ ա՛նձն իմ. լուիցե՛ն հե՛զք եւ ուրախ եղիցի՛ն:

Մե՛ծ արարէ՛ք ըզՏէր ինե՛ւ. ի լման:

Փա՛ռք Հօր եւ. այ՛ժմ եւ միշտ:

ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ.

ՕՐՀՆԵԱԼ ԳՈՎԵԱԼՆ

ԸՍՏ ԽՈՐՀՐԴՈՑ ԱՒՈՒՐՆ

Յարութեան:

Ցինանց՝ մինչեւ ի Համբարձումն, եւ ամենայն կիւրակէից յարութեան:

Յարութեան Քրիստոսի երկիր պագանեմք:

Դպ. Փառք յարութեան քո Տէր:

Համբարձման:

Համբարձման Քրիստոսի երկիր պագանեմք:

Դպ. Փառք համբարձման քո Տէր:

Հոգւոյ գալստեան:

Գալստեան Հոգւոյն սրբոյ երկիր պագանեմք:

Դպ. Փառք գալստեան քո Տէր:

Վարդավառի:

Այլակերպութե̃ Քրիստոսի երկիր պագանեմք:

Դպ. Փառք հրաշալի այլակերպութե̃ քո Տր̃:

Տօնից Աստուածածնի:

Տէրութեան Քրիստոսի ի տօնի (ընծայման) մօր իւրոյ եւ կուսի երկիր պագանեմք:

Դպ. Փառք տէրութեան քո Տէր:

Եւ ընդ կիւրակէ հանդիպի, Յարութեան Քրիստոսի ի տօնի . . . : Բայց զՓոխմանն ոմանք այսպէս ասեն.

գալստեանն Քնի ի փոխումն մօր Իւրոյ եւ կուսի երկիր պագանեմք։

Դպ․ փառք գալստեան քոյ Տէր։

Խաչի։

Սուրբ խաչին Քրիստոսի երկիր պագանեմք։

Դպ․ փառք սուրբ խաչի քոյ Տէր։

Եկեղեցւոյ։

Տէրութեան Քրիստոսի երկիր պագանեմք։

Դպ․ փառք տէրութեան քոյ Տէր։

Ծննդեան։

Ծննդեան Քրիստոսի երկիր պագանեմք։

Դպ․ փառք ծննդեան քոյ Տէր։

Տնօրէնութեան։

Տնօրէնութեան եւ անուան Քնի երկիր պագան։

Դպ․ փառք տնօրէնու͞ե եւ անուան քոյ Տ͞ր։

Յայտնութեան։

Յայտնութեան եւ մկրտու͞ե Քնի երկիր պագ։

Դպ․ փառք յայտնութեան քոյ Տէր։

Տեառնընդառաջի։

Քառասնօրեայ գալստեան Քրիստոսի երկիր պագ։

Դպ․ փառք գալստեան քոյ Տէր։

Աւետման։

Մարդեղութեան Քրիստոսի երկիր պագանեմք։

Դպ․ փառք հրաշալի մարդեղու͞ե քոյ Տ͞ր։

Ղազարու եւ Ծաղկազարդին։

Գալստեան Քրիստոսի երկիր պագանեմք։

Դպ․ փառք գալստեան քոյ Տէր։

Աւագ հինգշաբթւոյ:

Տէրութեան Քրիստոսի երկիր պագանեմք:

Դպ. փառք տէրութեան քո Տէր:

Պահոց աւուրցն:

Տէրութեան Քրիստոսի երկիր պագանեմք:

Դպ. փառք տէրութեան քո Տէր:

Այլ եւ է տօնս Սրբոց՝ յաղօթս թաղմանայէն, յետ զատկին եւ այլուր՝ Զտէրութիւնդ քո:

ՍՐԲՈՑՆ ՆԵՐՍԵՍԻ ՇՆՈՐՀԱԼՒՈՅ

ԵՐԳ ԺԱՄԱԿՄԱՆ ՍՐԲՈՅ ՊԱՏԱՐԱԳԻ

ԸՍՏ ԱՒՈՒՐՑ ՇԱԲԱԹՈՒՆ

ԿԻՐ. Ալէմ:լուսեան. ալէ զ:մմ: ղ լուսա:

ԲՇ. Լոյս ծագմամբ եւ ճառագայթ հօր. ծագումն եւ կնիք. բան եւ ծնունդ: Որ կանգնեցեր յեօթանց սեանց զեկեղեցի սուրբ. ածեալ ի սպանդ զեզն պարարակ: Շնորհեա մեզ. կերակրել յիմաստութեան քում սեղանոյ. ողորմեա:

ԳՇ. Հաց կենաց եւ անմահութեան ճաշակ. սուրբ եւ անճառ սոսկալի խորհուրդ:

Որ ի յերկնից իջեր կենդանութիւն մարդկան. կենդանի եւ կենդանարար: Պարգեւեա քաղցելոցս ընդ քաղցրութեան քում ճաշակումն. ողորմեա:

ԴՀ. Դուռն երկնից եւ ճանապարհ արքայութեան. տէր երկնի, ի յերկնայնոցն օրհնեալ դասուց: Որ զմարմին քո եւ զարիւնդ անապական բաշխեցեր առաքելոցն: Մաքրեա զմեզ հաղորդիլ սրբութեան քում խորհրդոյ. ողորմեա:

ԵՀ. Բան Հօր եւ քահանայապետ մեծ. յանմարմնոցն գովեալ ի բարձունս: Որ ի վերայ խաչին պատարագեալ մարմնով, հեղեր զարիւնդ ի փրկութիւն: Սրբեա զմեղս մեր կենարար եւ փրկական քաւիչ քո արեամբդ. ողորմեա:

ՈՒՐ. Վէմ հոգեւոր եւ գլուխ անկեան օծեալ. բարեբանեալ ի հրեշտակաց: Որ ի խաչին բացեր զկողահոս աղբիւրդ, զանմահութեան ցօղեալ տիեզերաց: Արբո եւ մեզ ծարաւեացս զբաժակ քո փրկութեան. ողորմեա:

ՀԲ. Գառն Այ զենեալ միշտ եւ կենդանի. անմեղ եկեալ ի պատարագ: Որ ի հաշտութիւն Հօր պատարագեալ բառնաս զմեղս աշխարհի. յանմահից զօրաց փառաւորեալ: Յիշեա զհոգիս հաւատով ի քեզ ննջեցելոցն մերոց. ողորմեա:

Շարական Գ. Զ. քաղուածոյ:

Վերաձգողն երկնից մշտընջենաւոր Հօր

Ո՛րդին. ներգործեալ խմս ի վեր քան ըզհրաշս. ծառայի առեալ ըզկերպ. անկողոպտելի աթոռէն:

Բաշխէ զմարմին իւր եւ զարիւնն նոր ուխտ անուանեալ եւ յիշատակ կամաւոր մահուանն. մերձեցելոցս ի նա սրբութեամբ:

Որ մարմնով եւ արեամբ քո ցուցեր ըզթողութիւն մեղաց. որք միշտ պատարագիս ի մեզ անծախապէս. մաքրեա ի մէնջ ըզմէգ խաւարին խորհրդոյ եւ լուսաւորեա զմեզ:

Որ քաւիչ զայս նոր ուխտ ցուցեր յետ առաջնոյ քոյ. մահացելոցս ի ճաշակմանէ նախահօրն. մաքրեա ի մէնջ ըզմէգ խաւարին խորհրդոյ եւ լուսաւորեա զմեզ:

Ո՛ր կամեցեր սեղան խորհրդոյ. եւ արբուցեր յանմահական բաժակէն. սրբոց քոց առաքելոցն այսօր ի սուրբ վերնատանն. աղաչեմք փրկիչ ողորմեա:

Մաքրեա ըզմիտս եւ ըզխորհուրդս. զի եւ մեք հաղորդեսցուք սրբութեամբ. ընդ սրբոց քոց առաքելոցն այսօր ի սուրբ վերնատանն. աղաչեմք փրկիչ ողորմեա:

Տաղ Ճաշխման:

Այր հաւատոյ սուրբ հարսնարան.
Եւ առագաստ գերադրական.

Տուն փեսայիդ անմահական
Որ զարդարեաց զքեզ անվախճան:
Երկրորդ երկին դու հրաշական:
Փառաց ի փառս բարձրական.
Որ զմեզ ծնանիս լուսոյ նըման
Աւազանաւն որդիական:
Բաշխես ըզհացըդ մաքրական,
Զարիւնդ ըմպել տաս սոսկական.
Հանես ի վեր գերաստիճան
Իմանալեացըն զուգական:

Ե՛կայք որդիք նոր Սիոնի.
Մատիք առ Տէր մեր սըրբութեամբ.
Ճաշակեցէք եւ տեսէք.
Զի քաղցր է Տէր մեր զօրութեամբ:
Նա բաժանեաց ըզՅորդանան.
Դու զծով մեղաց աշխարհական.
Նըմա Յեսու մեծ զօրական.
Քեզ Տէր Յիսուս Հօր էական:
Հինն օրինակ քեզ եւ նըման.
Դու խորանին գերագըրական.
Նա խորտակեաց զդըրունս անդամանդ.
Դու դըժոխոց զդըրունս ի հիմանց:
Հացս այս մարմին է Քրիստոսի.
Բաժակս արիւն նորոյ ուխտի.
Ծածկեալ խորհուրդըն մեծ յայտնի.
Աստուած ի սմա մեզ տեսանի:

Սա է Քրիստոս Բանն Աստուած,
Որ ընդ աջմէ Հօրըն բազմի.
Եւ աստ ի մեզ պատարագի.
Բառնայ ըզմեղըս աշխարհի:
Այն որ օրհնեալ է յաւիտեան
Հարբ եւ Հոգւովըն միաբան.
Այժմ եւ յաւէտ եւ յապագայն
Եւ անըսպառ միշտ յաւիտեան:

ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆԻՆ

Երբ եպիսկոպոս չինի խորհրդածութեան, տանու ե-ղաուրք կոնքեան եւ աթէ ի վերայ սանջայն, եւ ղպա-տուական եմիփորոնն: Եւ դպիրքն եղանակեն ի շքեղա-տաւորէլն՝ Շր. Խորհուրդ խորին. երգս 1:

(Եւ յերկնային աւէն Շարական եկեղեցւոյ. Գ2:

Ա՛յսօր ածութիւն զուարճանայ նոր հաստատելով զերկիր. պարըք սուրբ փառաբանեն զուարթնոց. եւ մեք ձայնիւ օրհնութեամբ զարդարեսցուք սուրբ ըզտօնս: Ա՛յսօր եւ մեք ցընծամք տօնիւս ընդհանուր հնչմամբ. մեծապէս փայլմամբ երեւեցաւ յաշխարհի. առ Աստուած գոհութիւք ընթանան. պատմեն անդադար զբան կենդանի: Խընդա եւ զուարճացիր եկեղեցի. կոյս նք եւ հարսն երկնաւոր փեսայի. ահա տեսա-

նեմք զօծեալն ըզՔրիստոս. գոլով առ քեզ լոյ-սըն հեթանոսաց:

Կամ այլ շարական եկեղեցւոյ:

Եւ գան ի դուռն եկեղեցւոյն. եւ օխտանին

Շարական Դ.Զ:

Հրաշափառ Աստուած եւ միշտ բարե-խնամող. որ յառաջգիտութեամբ ըզփրկու-թիւն Հայաստանեայց ըսկզբնաւորեալ. ի պար-թեւական մեղապարտ ազգէն լուսաւորիչ մեզ շնորհեցեր. վասն որոյ բարեխօսութեամբ սորա փրկիչ կեցո ըզմեզ. այժմ եւ ի քո յահաւոր գալըստեանն:)

Կց: Թագաւոր երկնաւոր. զեկեղեցի քո անշարժ պահեա. եւ զերկըրպագողս անուանդ քում պահեա ի խաղաղութեան:

Եւ ասէն Սաղմոս. ԻԵ: Կց. Լուացայց. եւ լու-նայ շյեռու: Եւ այլն ամենայն ըստ կարգի, երես 2:

Զկնի Աղաղակեցէք սաղմոսին քարոզէ

Սրկ. Սբ եկեղեցեաւս աղաչեսցուք:

Աղօթք:

Եպիս. Առ դրան սուրբ տաճարիս եւ ա-ռաջի աստուածընկալ եւ պայծառացեալ սուրբ նշանացս եւ սուրբ տեղւոյս խոնարհեալ՝ երկիւղիւ երկիր պագանեմք. զսուրբ, զհրաշալի եւ զյաղ-թող (զյարութիւնդ) քո փառաւորեմք: Եւ քեզ մատուցանեմք զօրհնութիւն եւ զփառս ընդ Հօր

եւ ընդ սուրբ Հոգւոյդ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Եւ մտանեն յեկեղեցի առաջնորդելով. Կց. Մտից առաջի սեղանոյ: Փխ. Դատ արա ինձ Աստուած. Երեւ. 5:

Եւ յետ աւարտելոյ զԻ յարկի սրբութ. մատուցեալ անկանի եպիսկոպոսն առաջի սրբոյ սեղանոյն ի վերայ երեսաց երկրպագ լուռ եւ անմռունչ. եւ ասացէ զԱղօթս Հոգին սուրբ տնօրէնիչ գործոյն:

Ամենակալ բարերար մարդասէր Ած բոլորից:

Դարձեալ կրկնեսցէ ի նոյն կարգ բանի:

Աղաչեմք եւ աղերսեմք արտասուալից հառաչ:

Եւ դպիրքն եղանակեն մեղեդի խորհրդաւոր կամ Երգ:

Ընտրեա՛լըդ յԱ՝ստուծո՛յ. ով երջանի՛կ դու (հա՛յրապե՛տ.)

Նըմանեա՛լ Ահա՛րո՛նի. եւ Մովսէսի մարգա՛րէի՛ն.

Այնմ որ զգեստո՛ւցն էր յօրինո՛ղ. զոր Ա՛հա-րո՛ն միշտ ըզգենո՛յր:

Յօրինէր ըզպատմուճանն՝ զոր ի չորից կազմեալ նիւթոց.

Ի կարմրոյ, ի կապուտոյ, ի բեհեզոյ, ի ծիրանւոյ:

Թելըզթելըն յօրինէր. կարգն առաջին էր կար-կեհան.

Եւ զօծումըն գրապանին շուրջանակի բոլորաշէն:

Եւ յընթացս գարշապարին հընչէր երկիր, ցըն-ծայր խորան:

Արդ ի նոյն նմանութե՝ քո ըզմեր տէրս յօրինէ։
Յորժամ մըտցես ի սբ խորանն, անդ յիշեսցես
զմեր նընջեցեալըն։
Յորժամ առնես ըզպատարագն, յիշեա եւ զիս
ըզբազմամեղս։
Զի եւ մեզ ողորմեսցի. ի միւսանգամ իւր գալըս-
տեանն։
Հօրըն փառք Որդւոյն պատիւ. եւ սբ Հոգւոյն
այժմ յաւիտեան.
Յաւիտեանս յաւիտենից. Քրիստոս օրհնեալ ի
համայնից։

Զընտրեալն որ ասէս՝ մեղեդի մի ասէր։

Սրկ. Օրհնեա տէր։

Եպիսկ. Զի քո է գթութիւն եւ կարողութիւն եւ մարդասիրութիւն, զօրութիւն եւ փառք յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Եւ ապա ձգեն զվարագոյրն։

Դպ. Շր. Գկ. Յայս յարկ նուիր. երես 7։

Եւ բանան զվարագոյրն։

Սրկ. Օրհնեա տէր։

Եպիսկ. Օրհնեալ թագաւորու. եւ այլն ըստ կարգին։ Եւ սարկաւագն հրաման առեալ կարդայ զաւետարանն, եւ ասէ զհաւատամքն յայնժամ։

Վերաբերութիւն Ընծայից*:

Եթէ հանդիսաւոր օր լինի եւ ընծայոյն վերաբերելու կամիցի, այս է արարողութիւնն։

---

* Հանդիսաւոր վերաբերութիւն ընծայից խափանեալ է առ մեզ եւ չէ այլ եւս ի կիր արկանելի։

Յորժամ պատարագիչն ասէ. Տէր Աստուած օրհնեսցէ զամենեսեան. ասէ. Սաղմ. ասասցէք: Եւ դպիրքն երգեն զՍրբասացութիւնն ըստ խորհրդոյ աւուրն: Այպ՝

Սրկ. Մի ոք յերախայից:

Դպ. Մարմին տէրունական:

Եւ գան խնկարկելով ի սուրբ խորհրդանոցն:

Սրկ. Յարեւու եհար զխորան իւր. եւ ինքն որպէս փեսայ զի ելանէ յառագաստէ իւրմէ:

Դպ. Եւ ցնծայ նա որպէս հսկայ. յընթանալ ըզճանապարհըս իւր:

Սրկ. Որք ըստ քերովբէիցն:

Դպ. Խորհրդաբար կերպարանիմք:

Եւ գան յարեւելից կողմն:

Սրկ. Ճանապարհ արարէք այնմիկ. որ նստի յերկնից երկինս ընդ արեւելս:

Դպ. Եւ կենդանարար Երրորդութեանն. զերեքսրբեան օրհնութիւնս. մատուցանեմք:

Եւ գան ի հարաւակողմն:

Սրկ. Աստուած ի հարաւոյ եկեսցէ. եւ Սուրբն ի փառան լեռնէ:

Դպ. Զամենայն ըզկենցաղականս. ի բաց դընելով ըզգործս:

Եւ գան յաստիճան խորանին:

Եւ քարոզողն ասասցէ հանդարտութեամբ:

Համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր ի վեր.

համբարձցին դրունք յաւիտենից. եւ մտցէ թա-
գաւոր փառաց:

Եւ պատարագողն խնկարկէ եւ հարցանէ.

Ո՞վ է սա թագաւոր փառաց. Տէր հզօր զօրութեամբ իւրով. Տէր կարող ի պատերազմի:

Դպ. Որպէս զի զթագաւորն ամենեցուն ընդունիցիմք:

Բարձողն. Համբարձէք իշխ. որպէս ի վերոյ:

Պատարագիչն. Ո՞վ է սա թագաւոր փառաց եւ Տէր զօրութեանց:

Դպ. Եւ ընդհրեշտակացն հանդիսապէս. ընծայեալ բերեմք ըզկարգ:

Բարձողն. Սա ինքն է թագաւոր փառաց:

Եւ պատարագողն առնու ի ձեռաց քահանայէն՝ առելով.

Օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն:

Դպ. Ալէլուիա՝ :ա:

Ապա քրզ. Եւ ես խաղաղ: Եւ ես հաւատով եւ սրբութեամբ. երես 18: Եւ այլն ամենայն ըստ կարգի:

(Յաւարտման պատարագին Շարական ԴՋ:

Ո՛ր ըզչնորհս աստուածային առ ի վերուստ իջեալ յերկնից. պարգեւեցեր հիւսիսականացս. ի ձեռըն նոր վարդապետին. աղաչանօք սորա ողորմեա մեզ Աստուած:)

ՆՆՋԵՑԵԼՈՑ ՊԱՇՏԱՄԱՆՆ

Մեղեդի հաւ տաղ՝ շարականն ասա:

(Բայց ոմանք ի ննջեցելոց պաշտաման պատարագէն փո-
խանակ մեղեդայն զԾնորեալէն զի մաւնն ասեն. Ցորժամ
մտցես. Երես 44. Եւ Սրբասացութեան՝ Վասն յիշատակի:)

Ժամամուտ, շարական եւ այլն ամենայն յաւուր պատ-
շաճեցն է:

Երգ պաշտաման ննջեցելոց:

Սրկ. Տէր ողորմեա. Տէր ողորմ. Տէր ողորմ:

Դպ. Տէր ողորմեա. Տէր ողորմ. Տէր ողորմ:

Սրկ. Ի քէն հայցեմք մեզ օգնութիւն,

Ամենասուրբ Երրորդութիւն:

Դպ. Տէր ողորմեա. Տէր ողորմ. Տէր ողորմ:

Սրկ. Տուր աշխարհիս խաղաղութիւն.

Եւ հիւանդաց առողջութիւն.

Եկեղեցւոյ հաստատութիւն.

Ննջեցելոց արքայութիւն:

Դպ. Տէր ողորմեա. Տէր ողորմ. Տէր ողորմ:

Սրկ. Սբ անմահ պատարագիս միջնորդութբ:

Դպ. Յիշեա Տէր եւ ողորմեա:

Ի հանգստեան աւուրս ոմանք յաւելուն՝

Շնորհիւ աւուրս մեզ ողորմեա:

Ապա Երգ. Սաղմոս ասացէք Տեառն Աս-
տուծոյ մերոյ, դպիրք:

ՊՐԾՏՕՆ

ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ՆՆՋԵՑԵԼՈՑ

Յաւարտ պատարագին, զկնի Պահպանեա տուրնեցն.

Քհն. Օրհնեալ Տէր Ա͞ծ մեր Յս Քս. ամէն:

Սրկ. Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք. ընկալ, կեցո եւ ողորմեա:

Քհն. Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ. այժմ եւ:

Եւ խառնի ամէն.

Եւ սկսանին Շարական հանգստեան, ըստ յայնին:

ԱՁ.

Որ անճառ տնօրէնութեամբ ի փրկութիւն ազգի մարդկան խոնարհեցար Բանդ Աստուած. * այսօր հանգո՜ եւ ըզմեր ըզնըննջեցեալսն ընդ սուրբըս քո. որ միայնդ ես մարդասէր: Որ անչարչարելիդ մարմնով եկիր կամաւ ի չարչարանս. եւ ի խաչին բեւեռեցար. հեղեր զարիւնդ ի փրկութիւն. այսօր հանգո: Որ թաղմամբն երեքօրեայ ըզգերութիւն մահու լուծեր. եւ կոխեցեր զիշխանն մահու. եւ վերածեր ըզնըննջեցեալսն. այսօր հանգո՜:

ՄՁ. Որ զաւետիս Հոգւոյն ի հրեղէն ի հրեշտակէն ընկալար ուրախ լեր. բերկրեալդ

Տէր ընդ քեզ Մարիամ ամենօրհնեալ։ Անըսկիզբըն Բանըն հաճեցաւ առնուլ մարդեղութեամբըն ըսկիզբըն ի կուսէդ. Քրիստոս Աստուած թագաւորըն յաւիտենից։ Աղաչեմք ըզքեզ որ Աստուածածին ես քո բարեխօսեա փրկել ըզժողովուրդս իւր զոր գընեաց արեամբըն իւրով։

Խչ. Հրաշակերտ եւ զօրեղ փայտ խաչի քո Քրիստոս. գաւազան զօրութեան ի յերկրի երեւեր. *եկայք ժողովուրդք երկրպագեսցուք։ Զոր Հրէիցըն ծածկեալ զանթաքչելի ըզգանձըն. փափագմամբ թագուհւոյն փայտ կենաց յայտնեցաւ. եկայք ժող։ Փառք Հօր եւ։ Սա է զէն յաղթութեան հաւատացելոց. ախոյեան եւ կնիք յաղթող ընդդէմ թըշնամւոյն. եկայք ժող։

Այժմ եւ միշտ։ Որ հրաւիրեցեր յանմահութիւն զազգըս մարդկան. անմահութեանց բաշխող Քրիստոս. աղաչանօք Աստուածածնին. այսօր հանգոմ եւ ըզմեր ըզննջեցեալսն ընդ սուրբըս քո. որ միայն ես մարդասէր։

Ակ.

Զերուք քո արարին եւ ըստեղծին զիս ի հողոյ. ի յօրհնել ըզքեզ Աստուած յաւիտեան։ Իսկ պատրանօք բանսարկուին խափանեցայ յանճառ լուսոյն. եւ դարձայ անդրէն ի հող յորմէ ստեղծայ։

Մծ․ Ո՜վ գերահրաշ ծաղիկ բուրեալ յԵդեմայ․ հոտ անմահութեան ծննդոցս Եւայի․ յորմէ սփռեցաւ մահ ընդ տիեզերս․ * օրհնութեամբ ըզքեզ մեծացուցանեմք։ Դու լուծիչ երկանց բարձող անիծից․ ծագումն արեւու լուսոյն ճշմարտի․ որով հերքեաւ խաւարն առաջին․ օրհնութ։ Ըզքեզ ունիմք բարեխօս կոյս ամէնօրհնեալ․ մայր անարատ Էմմանուէլի․ տաճար Բանին Հօրն երկնաւորի․ օրհնութ։

Խղ․ Սեղան քո Տէր զօրութեանց հաւատով կանգնեցաւ ի խորանի քում․ * եկայք ժողովուրդք երկրպագեսցուք։ Վէմ պատուական ի խորանի քում հիմնեցաւ այսօր․ եկայք։ Փառք Հօր։ Ի սմա մատուցաւ ճշմարիտ պատարագ եւ զենումն անապական․ եկայք։

Այժմ եւ միշտ։ Մըխիթարիչ սուրբ Հոգի լուսաւորեա զմեր ննջեցեալսն․ եւ հանգո զհոգիս նոցա ընդ սուրբս քո։

ԲՁ․

Թագաւոր անմահ արարիչ յաւիտենից․ մարդասիրութեամբըդ քո խնայեա յանձինս մեր․ * ստեղծիչ կենդանեաց եւ հանգուցիչ ննջեցելոց։ Ի խաչին բեւեռեցար․ զմահու լուծեր զիշխանութի․ յաւիտենից ըզննջեցեալսըն վերածեր յանմահ ի կեանս․ ստեղծիչ։

Ծն. Խոնարհեցար ի բարձանց. եւ մարմնացար ի կուսէն. որ նստէիր ի քրովբէս. արարիչդ արարածոց: Երկինք չէին բաւական փառաց անմահ անեղիդ. արգանդ կուսին ժուժկալեալ ըընդունել ըզգանձդ երկնային: Ցորժամ սարսեալ սերովբէքն ոչ իշխէին մերձենալ. ի խանձարուրս պատեցար եւ եդար ի մսուր յանբանից:

Խչ. Այսօր խնդրի պատուական փայտ խաչին աւանդեալն ի Գողգոթայ ի ձեռն աստուածասէր դշխոյին. * Եկայք հաւատացեալք երկրպագեսցուք աստուածային սուրբ նշանիս: Այսօր ընծայէ Գողգոթա ըզծածկեալն ի յերկրի. վերաբերեալ անուշահոտ խնկովք. ի ձեռն երանելւոյն Յուդայի. Եկայք հաւատ: Փառք Հօր: Այսօր ի ձեռըն փրկական սուրբ խաչին կենագործի պատուանին մեռեալ. եւ ողբայ սատանայ ըզկործանումն իւր. իսկ մեք Քրիստոսի հաւատացեալք երկրպագեսցուք աստուածային սուրբ նշանիս:

Այժմ եւ միշտ: Արժանաւորաց քոց աղօթիւք յիշեա ըզմեր ըզնընջեցեալսն. յորժամ գայցես անձառ փառօք հատուցանել մարդկան ըստ գործս. եւ մեր ննջեցելոցն շնորհեա դասել ընդ սուրբըս քո:

ԲԿ․

Գո՜յ զօրութեանց Թագաւորն․ ի նորոգել զարարածս․ ի ձայն ահեղ բարբառոյ․ զարթուցանէ զնընջեցեալսն։ Դողան երկինք եւ երկիր․ յահէ փառաց Քրիստոսի․ հուր բորբոքեալ ընթանայ․ բոցակիզէ զմեղաւորսն։ Նորափետուր զարդարին․ դասք մէջ կուսանացն․ ուրախութ մտանեն ի յառագաստ փեսային։

ԱՁՆ․ Որ ողորմեցար ի մեղս ծնեալ մարդկան Հայր երկնաւոր ըստ մարգարէին․ եւ ետուր բնութեանս այսօր պարգեւ ըզկոյսըն սուրբ ըզծնող Որդւոյդ միածնի. * մաղթանօք սորա Տէր մեզ ողորմեա։ Որ ցօղեցեր ի մեզ յամպոյ օրինաց Որդիդ այսօր զկոյսըն Մարիամ․ յորմէ ծընար մարմնով եւ բարձեր նովաւ ըզմեղս նախաստեղծին Ադամայ․ մաղթա։ Որ մաքրեցեր Հոգիդ սուրբ ըզսիրտ եւ զարգանդ մօր քո փառակցին․ այսօր յամուլ ծնողաց նորին ետուր ըզմայր Բանին զօրհնիչն Եւայի․ մաղթա։

ԽՆ․ Ճառագայթ փառաց Հօր Որդիդ միածին․ որ ըզլոյսդ անվայրափակ մարմնով պարագրեալ․ * այսօր ի Թաբոր փառօք փայլեցեր։ Որ աննիւթ սրովբէից անհաս ի վեր քան ըզբան ծառայի կերպիւ պարածածկեալ ըզլոյսդ անըստուեր․ այսօր ի Թաբոր։ Փառք Հօր։ Որ

հրեղինացն անմերձենալի հուր աստուածութեանդ. ի հողեղէնս խոնարհեալ լոյսդ արփիական. այսօր ի Թաբօր։

Այժմ եւ ի քեզ եմք ապաւինեալ. ամենօրհնեալ սուրբ Հոգի. լեր բարեխօս անդադար. վասն մերոյ փրկութեան։

Գ. Ձ.

Յահաւոր քո գալստեանն յորժամ գաս Տէր ի յերկնից ածային քո զօրութեամբդ. եւ նշան ծբ խաչին պայծառանայ ի մէջ երկրի։ Նորոգին տարերք երկրի ի ձայնէ հնչման փողոյն. որ գոչէ զկենդանութիւն. ասէ արիք եկն Տէր կենդանեաց եւ մեռելոց։

ԾՆ. Դասք անմարմնականք երկնաւոր զօրացն ի մէջ հովուացն օրհնէին ըզծագումն լուսոյ. մեծին ի Հօրէ մեզ ի փրկութիւն։ Եւ մոգքն աստեղը նշանաւ եկին ի Բեթղեհէմ. երկիր պագին Տեառն. եւ ի յայրին մատուցին զընծայս խորհրդոյ։ Եւ հովիւքն երգեն ընդ հրեշտակս փառք ի բարձունս մեծիդ Աստուծոյ. որ եկիր եւ փրկեցեր ըզտիեզերս քոյով յայտնութեամբդ։

ԽՉ. Քեզ Քրիստոսի կաթուղիկէ եկեղեցւոյ շնորհողի. զյաղթական ըզպատուական զաստուածընկալ սուրբ նշանս. մատուցանեմք զօր-

հներգութիւն միշտ ի բարձունս: Սա կամաւ քո Քրիստոս եւ թեւօք ամենազօր սուրբ Հոգւոյն. եւ դասուք հրեշտակաց թռուցեալ եկաւորի ի լեառըն Վարագայ բընակել ի նմա: Փառք Հօր եւ Որդւոյ: Եկայք ժողովուրդք երկրպագեսցուք ածայինն սբ նըշանիս. համբարձէք միաբան ըզձեռըս ձեր ի սըրբութիւն. եւ ըզըն-կեալն ի սմա միշտ փառաւորեսցուք:

Այժմ եւ միշտ: Շնորհեա մեզ Տէր ողորմութիւն ի ծագել սրբոյ խաչին. որով եղեւ մեզ փրկութիւն. զի նովաւ ելցուք ընդ առաջ Աստուածորդւոյդ որ ի յերկնից:

ԳԿ.

Ընդ զուարթունս երկնից օրհնեցէք ըզնըստեալն ի յաթոռ փառաց. * զի հանգուցէ ըզնընջեցեալ ծառայս իւր յաւիտենից. ի միւսանգամ փառօք իւրոյ գալստեանն: Ընդ սերովբէիցըն սրբասաց ձայնիւ գովեցէք զՈրդին միածին. զի հանգուս:

ՄՁ. Աստուածածին խորան լուսոյ անվայրափակ արփւոյն կենաց որ եղեր արեւելք արեգականն արդարութեան. եւ նըստելոցս ի խաւարի լոյս ծագեցեր. * վասն որոյ ամենեքեան ըզքեզ միշտ մեծացուցանեմք: Անապական տաճար եւ մորենի անկիզելի. որ զանշէջ հուր

ածութեն ի քեզ տարեալ կրեցեր. որով բնու-
թես կիզեալ շիջաւ կրից բոց. վասն որոյ ամե:
կենդանի տապանակ կտակարանաց նորոյ ուխ-
տին. որով ելք յերկիր աւետեաց հորդեալ.
հոգւով ի քեզ տըպաւորեալ բանին. վասն
որոյ ամենեք:

Խչ. Ով պահապան որ ծագեցար յեդե-
մայ. նշան յաղթութեան ընդդէմ աներեւ-
ոյթ թշնամւոյն: Դու փակելոյ դրախտին բացող
եւ առաջնորդ աւազակին. որ զբոցեղէն սուրըն
կապտեաց անեղին հրամանաւ: Փառք Հօր:
Քեւ ցընծան ըստորայինքս ամ ի միւսանգամ
քո գալըստեանն. եւ յաւէժ զուարճանան
դասք անմարմնոցն առէիցս:

Այժմ եւ միշտ: Ընդ քերովբէիցըն փա-
ռաբանութեանց բարեբանեցէք զհոգին ճըշ-
մարիտ. զի հանգուցէ ըզնընջեցեալ ծառայս
իւր յաւիտենից. ի միւսանգամ փառաց իւրոյ
գալըստեանն:

ԴՁ.

Ահագին է օրըն դատաստանին. եւ դո-
ղումն առաջի բեմին. սարսափելի հրեշտակք սա-
սանի երկիր. ըզնընջեցեալըն մեր մի անտես
առներ. յահագին աւուրըն դատաստանին. բա-
րեխօսութբ[1] սբ Ածածնին: Բանին դրունք երկ-

նից բարբառին հրեշտակք. բանին գերեզմանք բորբոքի գեհենին. ըզնընջեցեալսըն մեր մի անտես առներ. յահագին աւուրըն դատաստանին. բարեխօսութեամբ սուրբ Աստուածածնին:

Մծ. Ծագումըն հրաշալի որ անյայտ էր ի մէնջ. եւ Բանըն հայրական անըմբըռնելի. հուր փայլակնացեալ եւ ի մարմնի բնակեցաւ. անվընաս պահելով զարարածս ամ՝: Ծագումըն հրաշագործ որ ի կուսէն ծագեցաւ. ճառագայթելով զարարածս ամ՝. երկինըք ցընծային եւ երկիր ուրախանայր. եւ Քս Ած ընդ մարդկան շըրջեցաւ: Առ քեզ ապաւինիմք ամենասըրբուհի. գերագոյն եւ հրաշալի եւ բաշխող բարութեն. աղբիւր ես ծառայեաց եւ հանգիստ աշխատելոց. եւ եղեր վերընկալ ածային Բանին:

Խչ. Զօրութիւն սուրբ խաչի քո Քրիստոս. որ կանգնեցեր ի փրկութիւն աշխարհի. *սա պահեսցէ ըզմեզ յամենայն փորձութենէ: Քանզի ի սմա բարձրացար Աստուած. եւ ի սմա հեղեր ըզպատուական քո զարիւնըդ. սա պահ: Փառք Հօր: Եւ ըզքո միւսանգամ ըզգալուստըդ. նըշանաւ խաչի քո ցուցեր աշխարհի. սա պահ:

Այժմ եւ միշտ: Գալարին երկինք որպէս մագաղաթ. գերագոյն գոչէ փող գաբրիէլեան. գերապանծ լուսով զարդարին արդարքն. ըզ-

նընջեցեալըն մեր մի անտես առներ․ յահագին աւուրըն դատաստանին․ բարեխօսութեամբ սուրբ Աստուածածնին։

Դկ․

Ես ասացի Տէր ողորմեա հոգւոյ իմոյ բազմամեղի․ որ բնակեալդ ես ի յերկինս․ եւ յանմարմնոց փառաբանիս․ * յիս մարդասիրեա բազմագութ փրկիչ․ եւ փարատեցո զցաւս անձին իմոյ։ Պակասեցայ յազգատոհմէ․ լքեալ թողի զկեանս աշխարհի․ եւ մարմին ունայնութեան դարձաւ ի հող ուստի ստեղծաւ․ յիս մարդաս։ Յաւուր յայնմիկ մատնեցայ ի ձեռս ահեղ հրապարակին․ եւ առ քեզ ապաւինիմ ստեղծող բնաւից Տէր բոլորից․ յիս մարդասիր։ Հայեցայ ի բարձունս առ քեզ կարող յամի՝․ ընկալ զիս յարկս արդարոց․ ամրածածուկ աջովդ քո․ յիս մարդաս։ Ահա ի խաղաղութիւն դարձայ ի հող յորմէ ստեղծայ․ Նորոգող ճարտարապետ պարգեւատու ողորմութեան․ յիս մարդասիրեա։

Մծ․ Աստուածածին մայր եւ կոյս․ ծագող արեգականն արդարութեան․ որ լուսաւորեացն ըզմեզ․ հոգեւոր երգով զքեզ բարեբանեմք եւ փառաւորեմք ըզմիածին քո զՈրդին։ Ելոյծ զօրէնըս բընութեան մարդկան․ հրաշափառ

քո եւ ծընունդ եւ զէութի բնութեան՝ ամբողջ պահեալ. եւ կուսութեանդ քո ոչ խախտեցան կնիքք. հոգեւոր երգով զքեզ բարեբանեմք եւ փառաւորեմք ըզմիածին քո զՈրդին:
Զքեզ մորենի անկէզ. լեառըն վիմածին դուռըն փակեալ եւ աղբեր կնքեալ. Նախատեսացըն գուշակեալ մայր եւ կոյս. Հոգեւոր երգով զքեզ բարեբանեմք եւ փառաւորեմք ըզմիածին քո զՈրդին:

Խչ. Խաչի քո Քս երկրպագեն արարածք ամենայն. որ ի փրկութի մեզ կանգնեցաւ. սա եղեւ մեզ պահապան յաղթող. * ապրեցուցանել ըզմեզ ի պատրանաց բանսարկուին: Ի սմա բարձրացար բարձրեալդ անեծից. որ փառաւորեալդ ես ընդ Հօր. ժողովել ըզհեռացեալսըն կենսաբեր փայտիւն. ապրեցուց: Փառք Հօր: Սովաւ լուսաւորեցան արարածք ամ՝. սմա սպասէին արգելեալքն ի մեղսասէր բանտին. որ ազատեաց ըզմեզ ի պատրանաց բանսարկուին:

Այժմ եւ միշտ: Այլ կենդանիքս օրհնեմք ըզքեզ Քրիստոս Թագաւոր յաւիտենից. որ փառօք փառաւորիս. ի յերկնայնոց եւ յերկրայնոց. յիս մարդասիրեա բազմագութ փրկիչ. եւ փարատեցո զցաւս անձին իմոյ:

Եւ ապա սաղմոս յայնժամ՝ յառաջընթաց հանդըր-ձեան Աւետարանին։

Ա՛լէլուիա. ալէլուիա̀.

Սաղմոս ՃԺԹ։

Կց. Ե՛ղիցին ականջք քո՛ ի լսել ըղձայն աղօթի՛ց իմո՛ց։

Փխ. Ի՛ խորո՛ց կարդացի՛ առ քեզ Տր̃. Տէր. լուր ձայնի՛ իմո՛ւմ։

Եղիցին ականջք քո ի լսել զձայն աղօթից իմոց։

Թէ զանօրէնութիւնս քննես Տէր. Տէր ո՞ կարէ կալ առաջի քո. զի ի քէն է քաւութի̃։

Վա̃ անուան քո Համբերի Տէր. Համբեր անձն իմ բանի քում. յուսացաւ անձն իմ ի Տր̃։

Ի պահէ առաւօտու մինչեւ յերեկոյ. ի պահէ առաւօտու յուսացաւ Իսրայէլ ի Տէր։

Ի Տ̃ռնէ է ողորմութի̃ բազում. եւ ի նմանէ է փրկութի̃. — Եւ նա փրկեաց զԻէ̃լ յա̃մ նեղութե̃ցնր̃։

Սրկ. Ո՞րթի՛։

Քհն. Խաղաղութիւն ամենեցուն։

Դպ. Եւ ընդ հոգւոյդ քում։

Սրկ. Երկիւղածութեամբ լուարուք։

Քհն. Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ (Մատ-թէոսի։)

Դպ. Փառք քեզ Տէր Աստուած մեր։

Սրկ. Պռօսխումէ։

Դպ. Ասէ Աստուած։

Եւ ընթերցեալ լինի Աւետարան հանգստեան ըստ ձայնին։

ԲԿ. ԴԿ. — Ի ՄԱՏԹԷՈՍ։

ԺԱ. 25։ Յայնմ ժամանա. Վերջ՝ փոքրոգի։ 30։
ԺԳ. 36։ Յայնժամ թող. Վ. զնոր եւ զհին։ 52։
ԻԱ. 18։ Եւ այգուցն. Վ. հաւատալ նմա։ 32։
ԻԵ. 31։ Եւ յորժամ. Վ. յաւիտենականս։ 46։

ԲՁ. ԴՁ. — Ի ՄԱՐԿՈՍ։

Դ. 1։ Դարձեալ սկսաւ. Վ. լսելոյ՝ լուիցէ։ 9։
Դ. 26։ Եւ ասէր. այսպէս. Վ. մեկնէր զա̃մ։ 34։
ԺԳ. 24։ Այլ յաւուրսն. Վ. անցանիցեն։ 31։
ԺԳ. 32։ Այլ վասն աւուրն այնոր. Վ. արթուն կացէք։ 37։

ԱԿ. ԳԿ. — Ի ՂՈՒԿԱՍ։

Թ. 10։ Դարձան առաքեալքն. Վ. սակաւի։ 17։
ԺԲ. 32։ Մի երկնչիր. Վ.-ջեսցեն ի նմանէ։ 48։
ԺԷ. 3։ Զգոյշ կացէք. Վ. առնել՝ արարաք։ 10։
ԻԱ. 27։ Եւ յայնժամ տեսցեն. Վ. լսել ի նը-մանէ։ 38։

ԱՁ. ԳՁ. — Ի ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ։

Բ. 13։ Եւ էր մերձ զատիկն. Վ. ասաց Յս̃։ 22։
Ե. 19։ Պատասխանի ետ Յս̃. Վ. զաւաքիչն նո-րա։ 23։
Ե. 24։ Ամէն ամէն աս. Վ. առաքեացն զիս։ 30։
ԺԲ. 24։ Ամէն ամէն ասեմ. Վ. պատուեսցէ զնա Հայրն իմ։ 26։

Երգ։

Փառաց ի փառս բարձրանան. Աջակողմեանքըն վերանան. Յորժամ լըսեն զերանական. Ձայն օրհնութեան ի քէն կոչման. Նըննջեցելոյս մեր լըսեցո. Ձայնային բարբառըդ քո. Դասաւորեա ըզսա վերնոցն. Երգել քեզ փառս ընդ զըւարթնոցն։

Քահանայք եւ ժողովուրդք հայցեմք ի քէն Տէր բարեգութ. Ընդ նըննջեցեալըս հաւատով ընկալ ըզմեզ նովին յուսով. Յերուսաղէմ քաղաք վերին Յորում արդարքըն ժողովին. Փառս վերերգել միշտ ընդ նոսին Երրորդութեանդ երրեակ անձին։

Եւ կցուրդն մի գոան յԱրարիչ եւ մարդասիրէն կամ յես ասացին։

ԴՁ.

Արարիչ եւ մարդասէր. Անոխակալ եւ բարեգութ. Որ գովիս ի սրովբէից. Տէր դատաւոր արդարութեան. Ընդ սըրբոց առաքելոց Տր պըսակեա զմեր նըննջեցեալըս. * Ողորմած Տէր ողորմեա հոգւոցըն մեր նըննջեցելոց։

Յորժամ գըրեալքըն կատարին Որ զայնմ աւուր մեզ պատմեցին. Մարգարէից բանքըն յարգին. Առաքելոցըն վըճարին. Ողորմած։

Ի վերինն Երուսաղէմ ի բնակարանըս հրեշ-

տակաց. Ուր Ենովք եւ Եղիաս կան ծերացեալ ապաւինակերպ. Ի դրախտին եդեմական պայծառացեալ արժանապէս. Ողորմ:

Թագաւոր փառաց Քրիստոս. Որ ժամանեալ գաս ի յերկնից ի վերայ թեւոց հողմոց քո Հայրենի կերպարանօք. Եւ առնես հրափորձութեամբ ըզքննութ̃ի որդւոց մարդկան. Ողորմ:

Ի դնել բեմին բազմի փեսայն. Եւ առագաստն զարդարի. Գաբրիէլեան փողըն գոչէ. Մե̃ք ա̃մ անդ հաւաքին. Արդարոց դասքըն բերկրին. Իսկ մեղսասէրքըն թախանձին. Ողորմ:

Յորժամ հնչիւն փողոյն լինի. Եւ ղեւտական գիրքըն յայտնի. Ճառագայթ սրբոյ խաչին Յարեւելից փառօք ծագի. Հրեշտակաց գունդք ծաւալին. Հրեշտակապետք պարունակին Ողոր:

Ահեղ խորհուրդ քահանային. Բազկատարած կայ ի բեմին. Առաջի ն̃բ սեղանոյն. Հուր շիջանի խաւար մերժի. Տրտմեալ հոգիքն ուրախանան Զի թողութիւն մեղաց լինի. Ողորմած:

Մովսէս ա̃ծախօս Եւ Ահարոն ղեւտացին. Մարգարէքն Իսրայէլին. Եւ քահանայք հին օրինին. Յառաջագոյն մեզ ծանուցին Ըզգալուստ սուրբ միածնիդ. Ի փրկութ̃ի մեզ յայտնեցին. Յանապատի կերակրէին. Ողորմ:

Տրտմահաղորդ չարչարանօք Ի յանձն առեր ըզմահ խաչին. Եւ փայտին բարձող եղեր Վասն Ադամայ նախաստեղծին. Ողորմ:

Զարհուրեցան զօրք երկնայինք Յորժամ տեսին զՏէրդ ի խաչին. Արեգական լոյս քօղարկեալ. Եւ լոյս լուսնին նուաղեցաւ. Ցահեղ փառաց աստուածորդւոյդ խաւար եղեւ ընդ տիեզերս. Ողորմած։

Ուրախացան ազգք մարդկան Յորժամ լուան զքո յարութիւնդ. Նորափետուր զարդարեցան ի յարութեան սուրբ միածնիդ. Ողորմած։

Աղաչանօք սրբոյ խաչին Եւ անարատ բարեխօսին. Եւ սրբոյ Աստուածածնին. Եւ Յովհաննու կարապետին. Եւ սրբոյն Ստեփանոսին Եւ առաջին մարտիրոսին. Եւ սրբոյ լուսաւորչին Հայաստանեայց հայրապետին. Եւ սրբոց առաքելոց. Եւ համօրէն մարտիրոսաց. Ողորմած։

ԴՁ.

Ես մնացի ի վերանալ յինէն աւուրց իմոց. յովլ երթայցեմ ես այսօր. յառաջին օթեվանին զոր ոչ գիտէի. * օգնեա եւ ինձ քո այսօր. յառաջին ճանապարհին. եւ ի միւսանգամ գալստեանն քո օգնեա ինձ։

Եկն եհաս օր վախճանի իմոյ. լալումն ողբումն եւ աշխարումն. սիրտ իմ խռովեցաւ յիս. եւ ոսկերք իմ ցամաքեցան. օգնեա։

Ի մահիճս իմ զարթուցին զիս պահանջողք հոգւոյ իմոյ. տանէին զիս ճանապարհ հեռաւոր զոր ոչ գիտէի. օգնեա։

նայեցայ եւ ոչ ոք էր որ օգնէր ինձ. ապաւինեցայ յԱստուած փրկութեան իմոյ. ցընծասցէ հոգի իմ յարքայութեան քում. օգնեա:

Գրեցայ ես ի գիր կենդանութե՟. եւ մեկնեցայ երթալ առ Արարիչն երկնի և երկրի. օգնեա:

Յանստուեր եւ յանեղ լուսոյն հեռացայ խաբմամբ խաւարային. ճաշակեցի զմահառիթ պտուղն. հողանայ պատկեր բարերար ստեղծողիդ. օգնեա:

Յանջատման հոգւոյս ի մարմնոյս. ի քակտել գեղեցիկ շինուածոյս. զարհուրիմ ի սպառնալեաց թագաւորին. թէ պահանջէ յինէն զտաղանդ պատուիրանին. օգնեա:

Կուսածին մարդացեալ Աստուած իմ Յիսուս. յայնմ աւուր ահեղ ատենին զգինս արեան քո մի դատապարտեր. օգնեա:

Սոսկալի է օր վախճանին. եւ ահեղ օր քոյ դատաստանին. յայնմ աւուր ահեղ ատենին զգինս արեան քո մի անտես առներ. զի պատկեր եմ բարերար ստեղծողիդ. օգնեա:

Ջահաւոր դատաստան դատաւորիդ տեսի եւ զարհուրեցայ. զի անպատրաստ եգիտ զիս ի հրամանաց քոց թագաւոր յաւիտենից. օգնեա:

Աստուածածին անարատ մայր Տեառն եւ կոյս սուրբ. բարեխօսեա առ Որդին քո միածին. զի փրկեսցէ զմեզ ի սպառնալեաց գեհենոյն. եւ

պարգեւեսցէ մեզ զերկնից զարքայութիւնն, եւ հանգուսցէ զհոգիս մեր ննջեցելոցն. օգնեա:

Մաղթանք:

Քհն. Հոգւոյ հանգուցելոյս, Քս Աստուած, արա հանգիստ եւ ողորմութիւն. եւ մեզ մեղաւորացս շնորհեա զթողութիւն յանցանաց:

Քարոզ:

Սրկ. Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչ:

Վասն հոգւոյ հանգուցելոյս աղաչեսցուք զփրկիչն մեր Քրիստոս. զի զսա ընդ արդարսն դասեսցէ. եւ զմեզ կեցուսցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր կեցո եւ ողորմեա:

Քհն. Տէր ողորմեա. Տէր ողորմ. Տէր ողորմ:

Աղօթք:

Քրիստոս Որդի Աստուծոյ անոխակալ եւ բարերար, գթա քո արարչական սիրովդ ի հոգի հանգուցեալ ծառայիս քո այս անուն: Յիշեա յաւուր մեծի գալստեան արքայութեան քո. արա արժանի ողորմութեան, քաւութեան եւ թողութեան մեղաց: Դասաւորեալ պայծառացո ընդ սուրբս քո յաջակողման դասուն: Զի դու ես Տէր եւ արարիչ ամենեցուն, դատաւոր կենդանեաց եւ մեռելոց: Եւ քեզ վայելէ փառք իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Օրհնեալ Տր մեր ✝ Յս Քս. ամէն:

Դպ. Հայր մեր որ յերկինս. Յայնխ—:

Քհն. Զի քո է արքայութիւն եւ զօրութիւն եւ փառք յաւիտեանս. ամէն:

Մաղթանք:

Քրիստոս Աստուած մեր, ողորմեա համօրէն հաւատացեալ ննջեցելոց հոգւոցն. (մանաւանդ այս անուն ծառայի կամ աղախնոյ քդ.) ամէն:

Դպ. Օրհնեցից զՏէր յամենայն ժամ. յամենայն ժամ օրհնութիւն նորա ի բերան իմ:

Քհն. Օրհնեալք եղերուք ✝ ի շնորհաց սբ. Հոգւոյն. երթայք խաղաղութեամբ, եւ Տէր եղիցի ընդ ձեզ ընդ ամենեսեանդ. ամէն:

Բ.

ԱՒՈՒՐ ՊԱՏՃԱՌՔՆ

ՀԱՄԱՐԱԿԱՅ

ՏԷՐՈՒՆԻ ԱՒՈՒՐՑՆ

Կիւրակէից յարութեան։

Կիւրակէից աղուհացիցն։

Յինանց։

ՊԱՀՈՑ ԱՒՈՒՐՑՆ

Չորեքշաբաթու եւ Ուրբաթու։

Շաբաթապահոց։

ՏՕՆԻՑ ՍՐԲՈՑՆ

Առաքելոց։

Մարգարէից։

Հայրապետաց։

Մարտիրոսաց։

Ճգնաւորաց։

Կուսանաց։

Այլոց սրբոց։

ԱՒՈՒՐ ՊԱՏՇԱՃՔՆ

ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ

ՏԵՐՈՒՆԱԿԱՆԱՑՆ, ՊԱՀՈՑ ԵՒ ՏՕՆԻՑ ՍՐԲՈՑ

Գիրք եւ աւետարան ընթանալեացն յառաջն կարգաւ: Վերջին աւետարան հանապազ ի սկզբանէն է, որ է Յիննանցն:

ՏԷՐՈՒՆԻ ԱՒՈՒՐՑՆ

ԿԻՒՐԱԿԷԻՑ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ

Ժամամուտ:

Միածին Որդի եւ Բանդ Աստուած, եւ անմահ էութիւն. որ յանձն առեր մարմնանալ ի սրբուհւոյ Աստուածածնէն եւ ի միշտ կուսէն. անփոփոխելիդ մարդ եղեալ խաչեցար Քրիստոս Աստուած. մահուամբդ զմահ կոխեցեր. մինդ ի սրբոյ Երրորդութենէն փառաւորակից ընդ Հօր եւ ընդ սրբոյ Հոգւոյն. կեցո զմեզ:

Ճաշուն շարականք ըստ ձայնին:

Փոխ. Տր թագաւորեաց. վայելչութի զգեցաւ:

ԱՁ.

Զթագաւորըն փառաց Քն. որ վն մեր մարմնացաւ ի սբյ կուսէն եւ խաչի համբերե-

լով. * միաբանութեամբ երգով բարեբանեսցուք: Որ ընդ թաղումն երեքօրեայ յանձն էառ. յարուցեալ ի մեռելոց իշխանութեամբ. միաբ: Փառք Հօր: Կարողապէս ըզդրունըս դժոխոց խորտակեաց. եկեղեցւոյ իւրում զգեցոյց զմեծվայելչութիւն. միաբ:

ԱԿ.

Թագաւորեաց Աստուած ի վերայ հեթանոսաց. եւ լուսազարդեալ պայծառացոյց սուրբ զեկեղեցի. * ժողովուրդք ընդ Քրիստոս բարեբանեցէք: Զգեցաւ Տէր զօրութիւն ընդ մէջ իւր անձան. քանզի շիջոյց զխայթոց մահու խաչին իւրով սրբով. ժողով: Փառք: Յարեաւ Աստուած եւ տիեզերք ամ նորափետուր զարդարեցան. եւ մանկունք հաղորդեցան մարմնոյ եւ արեան կենարարին. ժողով:

ԲՁ.

Թագաւորին յաւիտենից մատուսցուք զօրհներգութիւն. որ ի կուսէն մարմնացաւ. հաստատեաց զաշխարհս ի հաւատս անսասանելի. * փառօք նորա այժմ եւ յաւիտեան: Որ կամաւ համբերեր մահու խաչի Աստուած բանն. եւ եհեղ զարիւնն իւր սուրբ ի փրկութիւն տիեզերաց. փառօք: Փառք Հօր: Աստուածապէս յարուցեալ ի նորափոր ի վիմէն. լուսազարդեաց

զեկեղեցի իւր սուրբ․ ի փառս եւ ի գովեստ անուան իւրոյ․ փառք․ նմա այժմ եւ յաւիտեան։

ԲԿ․

Օրհնութիւն ի բարձունս․ տնօրինեցելոյն ի կուսէն Թագաւորին մերոյ․ * ալէլուիա ալէլուիա։ Օրհնութիւն ի բարձունս․ անսասանելի եւ հաստատուն յուսոյն մերոյ․ ալէլ։ Փառք Հօր։ Օրհնութիւն ի բարձունս․ անբաժանելի եւ միասնական սուրբ Երրորդութեան․ ալէլ։

ԳՁ․

Զթագաւորըն քո․ օրհնութեամբ երգով բարեբանեցէք ով երկիր։ Արարողին երկնի եւ երկրի․ մատուցուք երգով գոհաբանութիւն ով երկիր։ Փառք Հօր։ Երրորդութեան եւ մի Աստուածութեանն․ մատուցուք պատիւ երկրպագութիւն յաւիտեանս ամէն։

ԳԿ․

Լուսով Աստուածութեան քո Քրիստոս․ լուսաւորեցեր սուրբ զեկեղեցի․ * պահեա ըղսա անշարժ յաւիտեան։ Տօնէ այսօր Երուսաղէմ․ հաւատացելոց բազմութիւն․ զնաւակատիս սուրբ եկեղեցւոյ․ պահեա։ Փառք Հօր։ Բացան դրունք հաւատոյ նոր Սիոնի․ ընդունել զանմահ փեսայդ յառագաստ․ բաշխէ զմարմին քո եւ զարիւն․ պահեա։

ԴՁ.

Թագաւոր Քրիստոս էակից Հօր եւ Հոգւոյն, որ վասն մեր մարմնացար ի սուրբ կուսէն. * Թագաւոր փառաց Քրիստոս քեզ փառք: Որ կամաւոր մահուամբ ըզմահ մեռուցեր. եւ անապական յարութեամբդ քո նորոգեցեր զաշխարհս. Թագաւ: Փառք Հօր: Որ կենդանարար արեամբդ քո լուսաւորեցեր սուրբ զեկեղեցի. երգեմք քեզ ընդ հրեշտակս ասելով. Թագաւ:

ԴԿ.

Որ անբաւելի յաղթող զօրութեամբ Թագաւոր ես երկնի եւ երկրի Քս Աստուած. Օրհնաբանեմք ըզքեզ: Որ փառակցութեամբ ընդ Հօր վերօրհնելիս յանմահից. եւ խոնարհեալ մարմին զգեցար փառաց Թագաւոր. Օրհնաբանեմք ըզքեզ: Փառք Հօր: Որ կարողապէս ըզմահ կոխեցեր եւ յարուցեալ լուսաւորեցեր սուրբ զեկեղեցի անմահ էութիւն. Օրհնաբանեմք ըզքեզ:

Ճաշու առաջին սաղմոս ԿԴ:

Նախ տան զառաջին ընթերցուածն:

Քեզ վայել է օրհնութիւն Աստուած ի Սիոն. եւ քեզ տացին աղօթք յԵրուսաղէմ:

Լուր աղօթից իմոյ. զի առ քեզ ամենայն մարմին եկեսցէ:

Մեսեդի սաղմոսք ըստ ձայնին.

Յառաջ քան զԱռաքելականն:

ԱՁ. Կց. Ամենայն երկիր երկիր պագցեն քեզ. եւ սաղմոս ասասցեն քեզ:

Փխ. Աղաղակեցէք առ Աստուած ամենայն երկիր. սաղմոս ասացէք անուան նորա. եւ տուք զփառս օրհնութեան նորա:

ԱԿ. Կց. Մեծ արարէք զՏէր Աստուած մեր. եւ բարձր արասցուք զանուն նորա ի միասին:

Փխ. Օրհնեցից զՏէր յամենայն ժամ. յամենայն ժամ օրհնութիւն նորա ի բերան իմ:

ԲՁ. Կց. Օրհնեցէք զՏէր յօրհնուէ նոր:

Փխ. Օրհնեցէք զՏէր ամենայն երկիր. օրհնեցէք զՏէր եւ օրհնեցէք զանուն նորա:

ԲԿ. Կց. Օրհնեցէք զԱստուած մեր. օրհնեցէք եւ սաղմոս ասացէք Տեառն Աստուծոյ:

Փխ. Տէր Աստուած օրհնեալ. օրհնեալ է Տէր զօրհանապաղ:

ԳՁ. Կց. Մեծ է Տէր մեր եւ մեծ է զօրութիւն նորա. իմաստութեան նորա ոչ գոյ բաւ:

Փխ. Օրհնեցէք զՏէր զի բարի է սաղմոս. Աստուծոյ մերոյ քաղցր եղիցի օրհնութիւն:

ԳԿ. Կց. Սաղմոս ասացէք Ած մերում. սաղ-

մոս ասացէք Թագաւորին մերում. սաղմոս ասացէք:

Փխ. Ծափս հարէք ամենայն հեթանոսք. աղաղակեցէք առ Աստուած ի ձայն ցնծութեան:

ԴՁ. Կց. Սուրբ է տաճար քո. սքանչելի արդարութեամբ:

Փխ. Քեզ վայելէ օրհնութիւն Աստուած ի Սիօն. եւ քեզ տացին աղօթք յԵրուսաղէմ:

ԴԿ. Կց. Այս օր է զոր արար Տէր. եկայք ցնծասցուք եւ ուրախ եղիցուք ի սմա:

Փխ. Խոստովան եղերուք Տեառն զի բարի է. զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա:

Ալէլուք ըստ ձայնին:

Ա՛լէլուիա. ալէլուիա.

ԱՁ. Դու յարուցեալ գթասցիս ի վերայ Սիոնի ժամանակ գթալոյ նորա հասեալ է ժամ: Կամ. Թագաւոր մեծ ի վերայ ամենայն երկրի Ած է. սաղմոս ասացէք նմա իմաստութբ:

ԱԿ. Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր. օրհնութիւն նմա յեկեղեցիս սրբոց:

ԲՁ. Ծափս հարէք ամենայն հեթանոսք. աղաղակեցէք առ Աստուած ի ձայն ցնծութեան: Կամ. Աստուած, դու դարձեալ կեցուսցես զմեզ. ժողովուրդ քո ուրախ եղիցի ի քեզ:

ԲԿ. Արի Տէր Աստուած իմ ի հրամանս քո զոր պատուիրեցեր. եւ ժողովք ժողովրդոց

շուրջ եղիցին զքեւ․ վն այսորիկ ի բարձունս դարձ Տէր։

Գ․Զ․ Ուրախ եղեւ Իսրայէլ յարարիչ իւր․ որդիք Սիոնի ցնծասցեն ի թագաւորն իւրեանց։

Գ․Կ․ Եկայք եւ տեսէք զգործս Աստուծոյ․ որպէս զի ահեղ են խորհրդով քան զամենայն որդւոց մարդկան։

Դ․Զ․ Հաճեցար Տէր ընդ երկիր քո․ եւ դարձուցեր զգերութիւն Յակոբայ։

Դ․Կ․ Յարեաւ Աստուած, եւ ցրուեցան ամենայն թշնամիք Նորա․ փախեան ատելիք Նորա յերեսաց Նորա։

Սրբասացութիւն․ Հրեշտակային կարգս․ 17։

ԿԻՒՐԱԿԷԻՑ ԱՂՈՒՀԱՑԻՑՆ

Քառասնորդաց․ Միածին Որդի․ Երգ․ 69։

Ճաշու շարական՝ զաւուր զաւուրքն Օրհնութիւնն ասա։

Առաջին սաղմ․ ԿԴ։ Քեզ վայել է օրհնու․ 72։

Մեսեդի սաղմ. ՀԵ:

Կյ․ Ուխտս դիք եւ կատարեցէք Տեառն Այ մերոյ․ ամենեքեան որ շուրջ էք զնովաւ։

Փխ․ Յայտնի է ի Հրէաստանի Աստուած․ եւ յԻսրայէլ մեծ է անուն Նորա։

Ալէլու սաղմ. ՂԹ:

Աղաղակեցէք առ Տէր ամենայն երկիր. ծառայեցէք Տեառն ուրախութբ. եւ բեւ 4. գծոխն է ըման տաս:

Սրբասացութիւն. Հրեշտակային կարգաւ. 17:

(Բայց ոմանք է Կիւրակէի ասցէս ժամամուտ խաղի ամէն՝ Առաջի ամենայնազգ, եւ յարութեան ցէշտոյ բնաւ ոչ ասնեն:)

ՅԻՆԱՆՑՆ

Մեղեդի:

Ես ձայն զառիւծոյն ասեմ. — Ո՞ր գոչէմմոր ի քառաթեւին. — * Ի քառաթեւին գոչէր. կրկնէ: — * Զայն առնէր ի սանդարամետսն. կրկնէ:

Ժամամուտ:

Յինանց երեք ժամամուտ են: — Զգատկի շաբաթն ի բուն, եւ անտի յառաջ մինչ ի Համբարձման յաւուրն Շբ. եւ Կիր. (շատ է Նոր կիւրակէէն) ժամամուտ զՔրիստոս յարեաւ տաս. եւ այլ ասաւր՝ զորչ շաբաթն զԱհաւասիր եւ զՔանզի յարեաւ տաս կարգաւ:

Ա. Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց. մահուամբ զմահ կոխեաց, եւ յարութեամբ իւրով մեզ կեանս պարգեւեաց. նմա փառք յաւիտեանս. ամէն:

Բ. Ահաւոր եւ սքանչելի է խորհուրդ փըրկութեան մերոյ: Որ անսկիզբն ի Հօրէ՝ անճառաբար մարմնացաւ ի կուսէն, խաչի համբերելով, եւ կամաւոր մահուամբ իւրով զկենդանութեան մեզ պարգեւեաց շնորհս:

Գ. Քանզի յարեաւ ի մեռելոց քն Աստուած յաւիտենից արարիչ, եւ յարութիւն ազգի մարդկան, զոր օրհնեն անդադար զինուորութիւնք հրեշտակաց, եւ ամ զուարթունք երկնից. ընդ որս գոչելով ասեմք, փառք սոսկալի յարութեան քո Տէր:

Ճաշու շարականն՝ Գովեայք յիմանալի, քառ շաբաթուց:

Փոխ. Գովեա Երուսաղէմ ըզՏէր:

Առաջին շարական:

ԱՁ. Յարեաւ Քրիստոս ի մեռելոց. *Ալէլուիա: Ե՛կայք ժողովուրդք. երգեցէք Տեառն. Ալէլ: Փառք Հօր: Յարուցելոյն ի մեռելոց Ալէլուիա. որ զաշխարհըս լուսաւորեաց. Ալէլ:

Եւ դարձեալ յաւուր Շբ. Ե. Կիր. Յարեաւ Քրիստոս ասա մինչեւ ի Համբարձումն: — Զայս ճաշու շարականաց յետ այնոց՝ յերկրորդ շաբաթին փոխեա կարգաւ:

Երկրորդ շարական:

ԱՁ. Նորացուցէք զօրհնութիւն յարուցելոյն ի մեռելոց: Ո՛ր նորոգեաց ըզտիեզերս

*Նոր օրհնութիւնս երգեսցուք. յարուցելոյն ի մեռելոց: Փառք: Ընկալք նոր ժողովուրդք նոր օրհ:

Երրորդ շաբաթուն:

ԱՁ. Կամաւ յանձն առեր ըզչարչարանս խաչի եւ համբերեցեր. * ալէլուիա: Թաղեցար ի սիրտ երկրի երեքօրեայ. ալէլուիա. եւ յարեար ծածապէս. ալէլ: Փառք Հօր: Յարուցելոյն ի մեռելոց երկրպագեսցուք ալէլուիա. որ փրկեաց ըզտիեզերս. ալէլ:

Չորրորդ շաբաթուն:

ԱՁ. * Տուք օրհնութիւն Տեառն Աստուծոյ՝ յարուցելոյն ի մեռելոց: Նա ըզդըժոխս դերեաց մահուամբն իւրով. եւ զհզօրըն կապեաց. տուք: Փառք: Տէր հզօր զօրութեամբ իւրով. Տէր կարող ի պատերազմի. տուք:

Հինգերորդ շաբաթուն:

ԱՁ. Յարուցելոյն ի մեռելոց Քրիստոսի Աստուծոյ. * երգեսցուք ընդ հրեշտակս օրհնութիւնս. ալէլուիա ալէլուիա: Փրկողին տիեզերաց կենարար յարութ. երգեսցուք: Փառք: Ընկալք մանկունք առագաստի երկնաւոր փեսային. երգեսցուք:

Վեցերորդ շաբաթուն. (Բշ. Գշ. Դշ:)

ԱՁ. Ո՛ր յարեար ի մեռելոց կենդանութեանց պարգեւատու քո անմահ թագաւոր * ընդ երկնային զուարթունս. Նոր օրհնու-

թիւնս քեզ երգեսցուք. ալէլուիա: Որ մահուամբդ ըզմահ լուծեր զանմահութիւն մեզ շնորհեցեր կենդանարար քո յարութեամբդ. ընդ երկնայ: Փառք: Որ ի յերկինս նըստիս համբարձար եւ ընդ աջմէ Հօր նստար յաթոռ փառաց Բանդ Աստուած. ընդ երկնայ:

Առաջին սաղմոս՝ Մտողոգիր յիմաւից:

Ցայգօրհնութեան Զատկին ոչխէր զերանեալ կանոնն, եւ յաջորդ օր գ գ ձայն ասա կարգաւ մինչեւ Հոգւոյ Գալստեան, որ այն օր ԺԾ սաղմոսն ասացի: — (Այժմ շարականը գաւառին միայն ընթերցուն աւարտին փոխեցին ասել եւ ոչ սկսանելն զԳործեն:)

Մեսեդիք շատ անոնց:

Մեսեդիքն զինչ Գործոյն է: Ցաւառին շարականաց ոչխէր:

ԿԻՐ. եւ ԲՇ. Փխ. Քեզ վայելէ օրհնութի Ած ի Սիոն. եւ քեզ տացին աղօթք յԵրուսաղէմ:

Լուր աղօթից իմոց. զի առ քեզ ամենայն մարմին եկեսցէ:

ԳՇ. Կց. Տէր, որպէս զինու՝ հաճութեամբ քով պսակեցեր զմեզ:

Փխ. Բանից իմոց ունկն դիր Տէր. եւ ի միտ առ զաղաղակ իմ:

ԴՇ. Փխ. Գովեա Երուսաղէմ զՏէր:

Եւ օրհնեա զԱստուած քո Սիոն:

ԵՇ. Կց. Բարձր արարէք զՏէր Ած մեր. Երկիր պագէք պատուանդանի ոտից Նր զի սբ է:

Փխ. Տէ՛ր թագաւորեաց. բարկացան ժողովուրդք, որ նստին ի քերովբէս. սասանեցաւ երկիր:

ՈՒՐ. Կց. Տեսին ամենայն ծագք երկրի զփրկութիւն Աստուծոյ մերոյ:

Փխ. Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր. զի սքանչելիս արար:

ՇԲ. Փխ. Ա՜ծ ողորմեա մեզ եւ օրհնեա զմեզ. երեւեցո զերեսս քո ի մեզ եւ ողորմեա մեզ:

Ճանաչել յերկրի զճանապարհս քո. յազգս ամենայն զփրկութիւնս քո:

Ալէլուք ըստ աւուրց:

Ի Զատկէն մինչեւ ի Համբարձումն:

Ա՛լէ՜լուիա. ալէ՜լուիա՛.

Սաղմոս ՃԽԷ:

ԿԻՐ. եւ ԲՇ. Գո՛վեա՛ Երուսաղէ՜մ զՏէ՛ր:

Ե՛ւ օ՛րհնեա՛ զԱստուած քո՜ Սիո՛ն:

Զի զօրացոյց զնիգս դրանց քոց. եւ օրհնեաց զորդիս քո ի քեզ:

Որ եդ զսահմանս քո ի խաղաղութիւն. պարարտութեամբ ցորենոյ լցոյց զքեզ:

Առաքէ զբան իւր յերկիր. վաղվաղ ընթանան պատգամք նորա:

Դնէ զձիւն որպէս զասր. եւ զմէգ որպէս փոշի ցանեաց:

Արկանէ զսառն որպէս պատառս. առաջի ցրտոյ նորա ո՞ կարէ կալ:

Առաքէ զբան իւր եւ հալէ զնոսա. շնչեսցեն հողմք եւ գնասցեն ջուրք:

Պատմէ զբան իւր Յակոբայ, զարդարութիւն եւ զիրաւունս Իսրայելի:

Ոչ այսպէս արար ամենայն ազգաց Տէր, — Եւ զդատաստանս իւր ոչ յայտնեաց նոցա:

ԳՇ. Տէր, ի զօրուե̃ քում ուրախ եղիցի թագաւոր. եւ ի փրկուե̃ քում ցնծասցէ յոյժ:

ԴՇ. Քեզ վայելէ օրհնութիւն Աստուած ի Սիոն: Եւ քեզ տացին աղօթք յԵրուսաղէմ:

ԵՇ. Տէր, ո՞վ կացցէ ի խորանի քում. կամ ո՞վ բնակեսցէ ի լեառն սուրբ քո:

ՈՒՐ. Տէր թագաւորեաց, վայելչութիւն զգեցաւ, զգեցաւ Տ̃ր զօրուի̃ ընդ մէջ իւր ածաւ:

ՇԲ. Ցնծացէք առ Աստուած, օգնական է մեր. աղաղակեցէք առ Աստուած Յակոբայ:

Սրբասացութիւն

Մինչ ի Հոգւոյ փառաւորն այս է:

Ո՞վ է որպէս Տէր Աստուած մեր, խաչեցաւ վասն մեր, թաղեցաւ եւ յարեաւ. հաւատարիմ եղեւ աշխարհի, եւ համբարձաւ փառօք: Եկայք ժողովուրդք օրհնուե̃ ընդ հրեշտակս երգեսցուք նմա ասելով, սբ̃, սբ̃, սբ̃ ես Տէր Ա̃ծ մեր:

Ցաղ յարութեան:

Ա. Գոչէր հրեշտակն առ վիմին — Վասն յարութեան Յիսուսին, — կանայք՝ դուք զի՞ զարհուրէք, — Լալով խնդրէք զկենդանին:

Բամից էից արարիչն, — Ազգի մարդկան ազատիչն, — Նա ի խաչին բարձրացաւ, — Անմահն Աստուած մահացաւ:

Որ ի յաթոռ Հօր բազմեալ — Ի հող մահու խոնարհեալ. — Այսօր փառօք յարուցեալ. — Մեզ կեանս անձառ պատրաստեալ:

ՊԱՀՈՑ ԱՒՈՒՐՑՆ

Ճաշու փոխ. Օրհնեցէք զՏէր ամ ազինք: Առաջին ողմ. չէ: Սրբասացութիւն. Վա յիշատակի:

ՉՈՐԵՔՇԱԲԱԹՈՒ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹՈՒ

Ժամամուտ:

Որ ըստ ամ միտս անցանես՝ զխաղաղութի քո Ած տուր մեզ հանապազ. զքեզ աղաչեմք:

Ճաշու շարական:

Փոխ. Օրհնեցէք ըզՏէր ամենայն ազինք:

ԴՇ. դկ. ոփ. Փառաբանութիւն առաքեմք քեզ Հայր երկնաւոր. * յիշեա զննջեցեալսն մեր եւ հանգո ընդ սուրբս քո: Որ էակից ես Հօր եւ Հոգւոյ Որդի միածին. յիշեա: Փառք: Որ փառակից ես Հօր եւ Որդւոյ Հոգի ճշմարիտ. յիշեա:

ՈՒՐ. դկ. Որ անըսկիզբն յէութեան եկեր

յաշխարհ. մարմնացար ի կուսէն յաղագս մե-
րոյ պարտեաց. * Հանգո՛ զննջեցեալսն մեր:
Ո՛ր ի Հօրէ լուսոյ լոյս ծագեցար եւ կեանք.
միածին Որդի Հօր համագոյակից. Հանգո՛:
Փառք: Ո՛ր ի վեր ես քան ըզմիտս եւ զխոր-
հուրդս. եւ խաչիւ համբերեալ փրկեցեր ըզ-
տիեզերս. Հանգո՛:

Առաջին սաղմոս ձէ.

Մեսեդիք ըստ աւուրց:

ԴՂ. Կց. Կեցո զծառայս քո Աստուած իմ
որ ի քեզ յուսացայ:

Ողորմեա ինձ Տէր, զի առ քեզ աղաղա-
կեցի զօրհանապազ. ուրախ արա զանձն ծառայի
քո, զի առ քեզ Տէր համբարձի զանձն իմ:

ՈՒՐ. Կց. Տեսին ամենայն ծագք երկրի
զփրկութիւն Աստուծոյ մերոյ:

Փխ. Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր.
զի սքանչելիս արար:

Ալէլուք ըստ ձայնին:

ԱՁ. Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ ի
յերկիր ուղիղ: Կամ. Վն անուան քո Տէր կե-
ցուսցես զիս. արդարութեամբ քով հանցես ի
նեղութենէ զանձն իմ:

ԱԿ. Տէր, մի սրտմտութեամբ քով յան-
դիմաներ զիս. եւ մի բարկութեամբ քով խրա-
տեր զիս: Կամ. Զգնացս իմ ուղիղ արա ինձ ըստ
բանի քում. եւ մի տիրեսցեն ինձ ամենայն մեղք:

ԲՉ. Սիրտ խռովեցաւ յիս. եւ երկիւղ մահու անկաւ ի վերայ իմ:

ԲԿ. Դարձ, Տէր, եւ փրկեա զանձն իմ. կեցո զիս Տէր ըստ ողորմութեան քում:

ԳՉ. Վասն անուան քո Տէր քաւեա զմեղս իմ. զի բազում եղեն յոյժ:

ԳԿ. Ողորմեա ինձ Տէր զի հիւանդ եմ ես. բժշկեա զանձն իմ զի խռովեցան ոսկերք իմ:

ԴՉ. Յիշեա Տէր զգթութիւնս քո. եւ զողորմութիւնս քո որք ենն յաւիտենից: Կամ. Զմեղս մանկութեան իմոյ եւ զանգիտութեան մի յիշեր. այլ յիշեա զիս Տէր ըստ ողորմութեան քում վասն քաղցրութեան քո. զի քաղցր եւ ուղիղ ես:

ԴԿ. Տէր, ողորմութիւն քո յաւիտեան. զգործս ձեռաց քոց մի անտես առներ: Կամ. Զմեղս մանկութեան. որպէս ի վերոյ: Կամ. Աղաղակեցի առ քեզ Տէր եւ ասացի. դու ես յոյս եւ բաժին իմ յերկրին կենդանեաց:

Սրբասացութիւն:

Վասն յիշատակի հանգուցելոցն ընկալ, Հայր սուրբ մարդասէր, զպատարագս. եւ համարեա զհոգիս նոցա ի թիւ սրբոց քոց յարքայութեանդ երկնից: Մանաւանդ զի հաւատով մատուցուք զպատարագս. հաշտեսցի աստուածութիւնդ, եւ հանգուսցէ զհոգիս նոցա:

ԾԱԲԱԹԱՊԱՀՈՑ

—

Ժամամուտ:

ԲՂ. ԳՂ. եւ ԵՂ: Որ ի Հօրէ առաքեցար փրկիչ, եւ մարմնացար ի սուրբ կուսէն. որ վասն մեր ի յերկնից իջեր, լուսաւորեցեր զտիեզերս. զխաղաղութիւն քո տուր մեզ Տէր. որ խաղաղութեանց ես թագաւոր. զխաղաղութիւն եւ զողորմութիւն. որ յամենայնի ես դու կարող մարդասէր:

ԳՂ. եւ ՈՒՐ: Որ ըստ ամենայն միտս անցանես՝ զխաղաղութիւն քո Աստուած տուր մեզ հանապազ. զքեզ աղաչեմք:

Ճաշու շարական, ըստ աւուրց:

Փոխ. Օրհնեցէք զՏէր ամենայն ազինք:

ԲՂ. եւ ԳՂ. գձ. Քրիստոս Աստուած. յիշեա՝ զննջեցեալսն ի նոր անունիդ քո: Ը՝զգինս արեան քո Տէր. *յիշեա՝ եւ հանգո՝ ընդ սուրբս քո: Փառք Հօր: Եւ ի միւսանգամ քո գալստեանն. զննջեցեալսն մեր յիշեա՝ եւ:

ԳՂ. դկ. ոփ. Փառաբանութի առաքեմք. Երես 82:

ԵՂ. գձ. Քս Ած յիշեա. որպէս է վերոյ:

ՈՒՐ. բկ. Որ յանէից ստեղծող գոյից արարչական Հօր Բանդ Աստուած. *Թողութիւն շնորհեա նընջեցելոց քոց ծառայից. յորժամ գաս դատել զոր անարատ ձեռօք ստեղծեր: Որ ի Հօրէ առաքեցար եւ մարմնացար ի սուրբ կուսէն. Թողու: Որ ի խաչին անշնչացար. զմահու լուծեր զիշխանութիւն. Թողութիւն: Փառք: Որ պըսակիչդ ես քոց սրբոց եւ անվախճան բարեաց բաշխող. Թողութիւն:

Իսկ ի շաբաթապահս յորս տօն ոչ լինի, ասրբեանոա ձզ. շարական՝ Դկ. Որ անսկիզբն. Երես 82:

Առաջին սաղմոս չէ:

Մեսեդի սաղմոս, ըստ աւուրց:

ԲՂ. Արքայութի քո արքայութի ամ յաւիտենից. եւ տէրութիւն քո յազգէ մինչեւ յազգ:

Հաւատարիմ է Տէր յամենայն բանս իւր. եւ արդար է յամենայն գործս իւր:

ԳՂ. Երկիր պագից ի տաճար սուրբ քո. երկիւղիւ քո Տէր:

Պարծեսցին ի քեզ սիրելիք անուան քո Տէր. զի օրհնեսցես դու զարդարն:

ԴՂ. Կեցո զծառայս քո՝ Աստուած իմ որ ի քեզ յուսացայ:

Ողորմեա ինձ Տէր. զի առ քեզ աղաղակեցի զօրհանապազ:

ԵՇ. Կց. Բարձր արարէք զՏէր Աստուած մեր. երկիր պագէք պատուանդանի ոտից Նորա, զի սուրբ է:

Փխ. Տէր թագաւորեաց, բարկացան ժողովուրդք, որ նստին ի քերոբէս. սասանեցաւ երկիր:

ՈՒՐ. Կց. Տեսին ամենայն ծագք երկրի զփրկութիւն Աստուծոյ մերոյ:

Փխ. Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն Նոր. զի սքանչելիս արար:

Ալէլուք ըստ աւուրց:

ԲՇ. Եկայք ցնծասցուք ի Տէր. աղաղակեսցուք առ Աստուած փրկիչ մեր:

ԳՇ. Երգեցէք Տեառն երգ նոր. երգեցէք Տեառն ամենայն երկիր. երգեցէք Տեառն եւ բարձր արարէք զանուն Նորա:

Զօրհնաբանութիւն՝ յառաջ ձայնէն:

ԵՇ. Բարձր արարից զընտրեալն ի ժողովրդենէ իմմէ. գտի զԴաւիթ ծառայ իմ. եւ իւղով սրբով իմով օծի զնա:

Ողորմութիւն՝ յառաջ ձայնէն:

Սրբասացութիւն. Վս յիշատակի. Երես 84:

ՏՕՆԻՑ ՍՐԲՈՑՆ

Ճաշու փոխ. Սիրեցի զի լուիցէ: Մեսեդի ողջ. չէ:

ԱՌԱՔԵԼՈՑ

Մեղեդի:

Արեգակն արդար որ ի Հօրէ ծագեցաւ. Զառաքեալսն քո անճառ շնորհօք լցեալ:

Որով լուսոյ ցուցեալ Հայաստանեայց ազանց. Մեծին Թադէոս Բարթուղիմէաւ փայլեալ:

Ժամամուտ:

Առաքեալք եւ վկայք Քրիստոսի Աստուծոյ. ամենակալ Հոգւոյն զօրութեամբն զամենեսեան ընդ հանուր յորդէգրութիւն կենաց կոչելով՝ միանական սուրբ Երրորդութեանն յորդորեցին երգել փառս ի յաւիտեանս. ամէն:

Ճաշու շարական ԱԿ:

Փոխ. Սիրեցի զի լուիցէ Տէր ըղձայն աղօթ:

Որ սիրողդ էք արարչին արարածոց. * Քնի սուրբ առաքեալք. բարեխօսեցէք առ Տէր վասն մեր: Որ քարոզդ էք ընդհանուր տիեզերաց. Քրիստոսի սուրբ առա: Փառք Հօր: Որ պսակդ էք ամենայն եկեղեցեաց. Քրիստոսի սուրբ առա:

Առաջին սաղմոս ԺԸ:

Կց. Ոչ են բանք եւ ոչ են խօսք. որոց ոչ լսին ձայնք նոցա:

Փխ. Երկինք պատմեն զփառս Աստուծոյ. եւ զարարածս ձեռաց նր՟ պատմէ հաստատուի՟:

Ալէլուիա:

Կացուսցես զնոսա իշխանս ընդ ամ՟ երկիր. եւ յիշեսցի անուն քո ընդ ամ՟ ազգս ազգաց:

Ընդ ամենայն երկիր ել բարբառ նոցա. եւ մինչեւ ի ծագս աշխարհի են խօսք նոցա:

Սրբասացութիւն:

Առաքելոց, Մարգարէից եւ Հայրապետաց:

Ամենակալ ես Տէր զօրութեանց, որ թագաւորդ ես յաւիտենից, որ նստիսդ յերկնից ի յերկինս, եւ լոյս ծագես յարարածս քո: Որ խոնարհութեամբ իջեր ի յերկիր, քեզ պատարագս մատուցանեմք: Եւ սուրբ զանունդ քո փառաւորեմք, Տէր, որ պսակիչդ ես քոց սրբոց (առաքելոց): Վասն զի սոքա են մեզ բարեխօս Տէր ամենակալ ի քում արքայութեանդ:

ՄԱՐԳԱՐԷԻՑ

Մեղեդի:

Աստուածայի՛ն խորոցն անճառ. — Խորհրդածո՛ւք ձր՟ մարգա՛րէ՟ք. — Բանիւ պատմո՛ղք զապագայի՛ցն — Յառաջա՛գոյն զեղելու՟ն:

Փառք են սոքա ազգի մարդկան, — Եւ լուսատուք տիեզերաց. — Քրիստոսի Նախաքարոզք, — Որում պատիւ, երգ սրբասաց։

Ժամամուտ։

Տէր որ հիմնեցուցեր զեկեղեցի քո ի վերայ վիմին հաւատով. եւ կարգեցեր ի սմա առաքեալս եւ մարգարէս, հովիւս եւ վարդապետս՝ առ ի հաստատութ՟ի սրբոց. եւ ճգնութ՟ե վկայից զթշնամին սորա վանեցեր. ի խաղաղութ՟ե զսա պահեա Աստուած որպէս մարդասէր։

Ճաշու շարական։

Փոխ. Սիրեցի զի լուիցէ Տէր ըզձայն աղօթ։

ԱԶ. Ճառագայթ անճառ լուսոյ անքննելի տէրութիւն. յառաջագոյն հրաշացուցեր զտեսողութիւն մարգարէիցն. իջանելով ի ստորինս ա՟ծային տնօրէնութեամբ։ Որք ըզտաճար հաւատոյ հիմնեցուցին շնորհօք ն՟ր Հոգւոյն. յոր եմուտ Բանն Աստուած եօթնարփեան ճառագայթիւք. իջանելով ի ստորինս ա՟ծային տնօրէնութեամբ։ Փառք Հօր։ Երեւեցաւ յաշխարհի ճշմարիտ մարդեղութեամբ. զոր քարոզեցին մեզ հրաւիրողքըն համագոյ Հօր եւ Հոգւոյն. լուսաւորելով ըզտիեզերս ա՟ծային տնօրէնութեամբ։

Առաջին սաղմոս կե:

կը. Յեկեղեցիս օրհնեցէք զԱստուած. եւ զՏէր յաղբերացն Իսրայէլի:

փէ. Յարիցէ Աստուած եւ ցրուեսցին ամենայն թշնամիք նորա. փախիցեն ատելիք նորա յերեսաց նր:

Ալէլու:

Յեկեղեցիս օրհնեցէք զԱստուած. եւ զՏր յաղբերացն Իսրայէլի:

Սրբասացութիւն Ամենակալ ես Տէր. Եր. 89:

ՀԱՅՐԱՊԵՏԱՑ

Մեղեդի:

Ի հանդէս տօնի քո բախացեալ ցընծամք. Հայր եւ վարդապետ մեր Հայրապետ (պետրոս):

Փառամուտ:

Զհայրապետականն զարդարեցեր զաթոռ ի յերկրի. առաքելական առեր զպատիւ յերկնուստ, ծառայ Քրիստոսի ով երանելիդ ի հարս սուրբ հայրապետ: Քանզի քո վարդապետութեանդ սերմանք՝ բարեպաշտութեան բուսուցին հասկս, ուրախութեան պտուղ հատուցանելով եւ հաւատացելոցս զփրկութիւն շնորհելով: Վն որոյ բարեխօսեա առ Տր վն անձանց մերոց:

Ճաշու շարական:

Փոխ. Սիրեցի՛ զի լուիցէ Տէր ըզձա՛յն աղօ՛թ:

Գ Ձ. Ա՛յսօր երկնայնո՜ցն ընդ մեզ տօ՛նա-խըմբելով զյիշատակ նը հա՛յրապետա՜ցն. որք լուսաւո՛րեցին զհաւատո՛յ մանկո՜ւնս. եւ ընդ հրե՛շտակացը՛ն դասս վե՛րակա՛րգեցա՜ն: Ա՛յսօր առաքելոց եւ մարգարէի՛ցըն դա՛սք տօ՛նակից գոլով դստե՛ր վերի՛ն Սիոնի՛ թ. ի՛ յի՛շատակի սուրբ վա՛րդապետա՜ցն. որք զիմաստի՛ց նոցի՛ն զխորո՜ց յայտնեցին զխորհո՜ւրդ: Փա՜ռք Հօ՛ր: Ա՛յսօր քահանայք եւ պաշտօնեայք նը եկե՛ղեցւո՛յ. վե՛րապատուե՛ն զյի՛շատակ նը վա՛րդապետա՜ցն. ո՛րովք զարդարեցան երկնա՛յին շնորհօ՜ք. երգե՛ն ընդ նոսի՜ն զփառըս յաւիտեա՜ն:

Կամ յառաջելոց Օրհնութենէն:

Գ Ձ. Զառա՛ջնորդս եւ զվարդապետս եկեղեցւո՜յ քո՛ւմ սրբո՛յ. յիշատակա՛ւ պատուե՛մք ա՛յսօր. բարեխօսութեամբ սոցա Քրի՛ստոսի խընայեա՛ ի՛ մեզ: Ծի՛ր մըշակք անպարտե՛լիք կաթուղիկէ եկե՛ղե՛ցւո՛յ. ե՛ւ պըսա՛կք պա՛րծանա՛ց հաւա՛տացելո՛ց. բարեխօսութեամբ սոցա Քրի՛ստոսի խնայեա՛ ի՛ մեզ: Փառք: Հազարա՛պետք ածայի՛ն խո՛րհրդո՛ցն. եւ բացո՜ղք դրանն արքա՛յութեան երկնի՛ց. բարեխօսեցէ՛ք առ Տէր վա՛սն անձանց մերո՜ց:

Առաջին սաղմոս ՃԼԱ:

Կց. Քահանայք քո զգեցցին զարդարութիւն. եւ սուրբք քո ցնծալով ցնծասցեն:

Փխ. Յիշեա Տէր զԴաւիթ. եւ զամենայն հեզութիւն նորա:

Ալէլու:

Քահանայք քո զգեցցին զարդարութիւն. եւ սուրբք քո ցնծալով ցնծասցեն:

Սրբասացութիւն. Ամենակալ ես Տէր. Եր. 89:

ՄԱՐՏԻՐՈՍԱՑ

Ժամամուտ:

Ի տաճարի սրբոց եւ ի յիշատակի սրբոց մարտիրոսաց զձեռս համբառնալով աղաչեմք. բարեխօսութեամբ սոցա եւ աղօթիւք զկենդանուիս մեր խաղաղացո Ած՝ որպէս մարդասէր:

Ճաշու շարականք ըստ ձայնին:

Փոխ. Սիրեցի զի լուիցէ Տէր զձայն աղօթ:

ԱՁ.

Պարծեսցին սուրբքըն փառօք. եւ ցնծասցեն յաւիտենական ի վաստակս իւրեանց յաւուր գալըստեան փրկչին. * յորժամ գայ փառօք Հօր փառաւոր լինել ի մէջ սրբոց իւրոց: Սիրէ Տէր զերկիւղածս իւր եւ պահէ ըզնոսա. եւ բնակէ ի հեզս եւ ի խոնարհս ի գալըստեան

խուրձ. յորժամ գայ փառօք Հօր փառաւոր լինել ի մէջ սրբոց իւրոց։ Փառք Հօր։ Փոխանակ ճըգնութեան համբերողաց մատուցանէ իւրաքանչիւր զանթառամ պսակն. փայլեն որպէս զարեգակն. յորժամ գայ փառ։

ԱԿ.

Ի տաճարի հանգստեան սրբոց վկայից. զաղաչանս մեր մի անտես առներ որ կարդամք առ քեզ Տէր. * Սոցա բարեխօսութեամբ կեցո զմեզ։ Որք վասն անուանդ քո հեղին ըզպատուական սուրբ զարիւնս իւրեանց. արիաբար մարտեան ընդդէմ թշնամւոյն. եւ զօրացան ի պատերազմի. Սոցա բարեխ։ Փառք Հօր։ Պարծեցին սուրբք քո Տէր ի հանդիստս իւրեանց. որք տանջանաց անօրինացն համբերեցին. եւ անապական պսակացն արժանի եղեն. Սոցա։

ԲՁ.

Ուրախանան հրեշտակք ի յերկինս. ընդ չարչարանս ճըգնաւորացն. եւ հրաշանան աբարածք ընդ յաղթութիւնս սրբոց։ Մեծապէս պատերազմեալք. զառաքինութեան ըզհանդէս. պսակեցան ի Քրիստոսէ ընդ վերին զուարթունս։ Փառք Հօր։ Ցնծայ կաթուղիկէ. զուարճանան հաւատացեալք. աղաղակեն ասելով փառք քեզ Աստուած։

Բ Կ․

Յիշեա զմեզ Աստուած փրկիչ մեր․ յոր-
ժամ գաս թագաւորութեամբըդ քո․ * կեցո
ըզմեզ բարեխօսութեամբ սրբոց քոց։ Շնորհեա
մեզ թողութիւն երկնաւոր թագաւոր․ ընկալ զա-
ղաչանըս մեր․ կեցո ըզմեզ բար։ Յօրհնութիւն
ի նոր օրհնեսցուք ըզքեզ Քս թագաւոր․ որ
վասըն մեր մարմնացար կեցո ըզմեզ բար։ Փառք
Հօր։ Զհայր և զՈրդի և ըզսբ զհոգիդ փառաւո-
րեմք ասելով․ երեքսրբեան տէրութիւն կեցո։

Գ Ձ․

Պայծառացիր եկեղեցի Աստուծոյ․ ընդ
ճըգնութեան սրբոց վկայիցն․ * որք նա-
հատակեցան ի յերկրի․ եւ ի յերկինըս պը-
սակեցան։ Ուրախանան եւ հրեշտակք ի յեր-
կինս․ ընդ ճըգնութեան սրբոց վկայիցն․ որք
նահատ։ Փառք Հօր։ Համաձայնեալ ընդ նոսին
այսօր եւ մեք տօնեմք․ ըզյիշատակ սրբոց
վկայիցն․ որք նահատ։

Գ Կ․

Ճըգնաւորըք ճըշմարիտք եւ վըկայք Քրիս-
տոսի․ որք զչարչարանս եւ ըզմահ յանձն ա-
ռին վասըն Տեառն․ ըզձեզ ունիմըք բարե-
խօս առ Քրիստոս վասն անձանց մերոց։ Քան-
զի հեղմամբ արեան ձերոյ պայծառացան սուրբ

եկեղեցիք. եւ զստուերամած խաւար կռապաշտութեանցըն բարձիք. *ընդձեզ ունիմք բարեխօս առ Քրիստոս վն անձանց մերոց: Փառք Հօր:

Երկնային զօրքն իջեալ ի պատիւ պատարագի մահուան ձերոյ. եւ ընդպըսակս անապականս առբերելով ի Հօրէ լուսոյ. ընդձեզ ունի:

Դ Ձ.

Ճգնութիւնք սրբոց քոց Քրիստոս հաստատեցին ըզհիմունըս սուրբ եկեղեցւոյ. կանգնելով ի սմա ըզնըշան յաղթութեան: Եւ հեղմամբ սուրբ արեանն իւրեանց ազատեցին ըզտիեզերս ի դիցապաշտ մոլորութեանց. եւ եղեն յաղթողք ի պատերազմի: Փառք Հօր:

Ընդ որս եւ մեք աղաչեմք քեզ ընկալ եւ ըզմեզ յերկնային խորանս ի լուսեղէն առագաստին. բարեխօսութե եւ աղօթիւք նը ճգնաւորացն:

Դ Կ.

Այսօր եկեղեցի Քրիստոսի պայծառանայ յիշատակաւ սրբոց վկայիցն. որք բարեխօսեն առ Տէր վասըն մեր: Այսօր ի հեղումն արեան սոցա դասք հրեշտակաց խնդարհեալ. միաբանութեամբ տօնեն ընդ մարդկան: Փառք Հօր:

Եկայք եւ մեք Քրիստոսի հաւատացեալքս. կատարեսցուք ըզյիշատակ սրբոց վկայիցն. որք բարեխօսեն առ Տէր վասըն մեր:

Առաջին սաղմոս ճժե։

ԿՉ․ Պատուական է առաջի Տեառն մահ սրբոց իւրոց. ո՛ Տէր, ես ծառայ քո եմ, ծառայ եւ որդի աղախնոյ քո։

Փխ․ Հաւատացի զոր եւ խօսեցայ. եւ ես խոնարհ եղէ յոյժ։

Ալէլուք շատ ձայնին։

ԱՉ․ Տէր սիրէ զիրաւունս եւ ոչ ընդ վայր հարկանէ զսրբս իւր. այլ յաւիտեան պահէ զնոսա։ Կամ․ Փրկութիւն արդարոց ի Տեառնէ է. վերակացու է նոցա ի ժամանակս նեղութ։

ԱԿ․ Պարծեսցին սուրբքն փառօք եւ ցնծասցեն ի հանգիստս իւրեանց. եւ բարձր արասցեն զԱստուած բերանովք իւրեանց։ Կամ․ Լոյս ծագեաց արդարոց. ուղղոց սրտից եղեւ ուրախութիւն։

ԲՉ․ Պարծեսցին սուրբքն փառօք եւ ցնծասցեն ի հանգիստս իւրեանց. եւ բարձր արասցեն զԱստուած բերանովք իւրեանց։

ԲԿ․ Կարդացին արդարքն առ Տէր, եւ Տէր լուաւ նոցա. եւ յամ նեղութենէ նոցա փրկեաց զնոսա։

ԳՉ․ Վասն քո մեռանիմք զօրհանապազ. համարեցաք որպէս զոչխար ի զենումն։

ԳԿ․ Ուրախ լիցին ամենեքեան որք յուսացեալ են ի քեզ. յաւիտեան ցնծասցեն, եւ բնակեսցես դու ի նոսա։

ԴԶ. Արդարքն ոպ՟ զարմաւենիս ծաղկեսցին. ոպ՟ զմայրսն Լիբանանու բազում եղիցին:

ԴԿ. Բազում նեղութիւնք են արդարոց, յամենայնէ փրկէ զնոսա Տէր. եւ պահէ զա՟մ ոսկերս նոցա, եւ մի ի նոցանէ ոչ կորիցէ:

Սրբասացութիւն:

Սրբութիւն սրբոց, մեծ ես եւ ահաւոր. եւ զինուորութիւնք հրեշտակաց օրհնեն զքեզ, եւ ասեն+ փառք ի բարձունս Աստուծոյ, եւ յերկիր խաղաղութիւն:

ՃԳՆԱՒՈՐԱՑ

Ժամամուտ:

Ճ՛գնաւորք Քրիստոսի, որք տանջանաց անօրինացն համբերեցիք, եւ զմոլութիւն կռոցն խափանեցիք. դասաւորեալք ընդ հրեշտակս ի յերկինս. որք ունիք զհամարձակութիւն ի Քրիստոսէ, բարեխօսեցէք կեցուցանել զանձինս մեր+ զձեզ աղաչեմք:

Ճաշու շարական զնշանակեալն յաւուրն ասա:

Առաջին սաղմոս ԽԱ:

Փխ. Որպէս փափագէ եղջերու յաղբերս ջուրց. այնպէս փափագէ անձն իմ առ քեզ Ա՟ծ:

Ծարաւի է անձն իմ առ քեզ, Ա՟ծ հզօր եւ կենդանի. Ե՞րբ եկից երեւեցայց երեսացդ Ա՟յ:

Ալէլու:

Երանելի են որք բնակեալ են ի տան Տեառն. յաւիտեանս յաւիտենից օրհնեսցեն զքեզ:

Սրբասացութիւն. Սրբութի սրբոց. երգեա 98:

ԹԱԳԱՒՈՐԱՑ

Ժամամուտ, շարական զառաւօտուր նշանակեալն ասա:

Առաջին սաղմոս Ի:

Փխ. Տէր ի զօրութեան քում ուրախ եղիցի Թագաւորն. եւ ի փրկութե քում ցնծասցէ յոյժ:

Զցանկութիւն սրտի նորա ետուր նմա. եւ զկամս շրթանց նորա ոչ արգելեր ի նմանէ:

Ալէլու. Տէր ի զօրութե քում. որդէա է Փէրոյ:

ԿՈՒՍԱՆԱՑ

Ժամամուտ:

Հարսնացեալք Քրիստոսի երկնաւոր փեսային, դստերք վերին Սիոնի. խնդրեցէք ի Քրիստոսէ զհաշտութիւն եւ զմեծ զողորմութիւն:

Ճաշու շարական զառաւօտուր նշանակեալն ասա:

Առաջին սաղմոս ԽԴ:

Կց. Տարցին Թագաւորի կուսանք զհետ նորա. եւ զընկերս նորա տարցին նմա:

Փխ. Բղխեաց սիրտ իմ բան բարի. եւ ասեմ զգործս իմ թագաւորի։

Ալէլու։

Կացցէ դշխոյ ընդ աջմէ քումմէ. ի հանդերձս ոսկէհուռս զարդարեալ եւ պաճուճեալ։

Տարցին թագաւորի կուսանք զհետ նորա. եւ զընկերս նորա տարցին նմա։

Արքայութեան. Սրբութ̃ի սրբոց. Երգ. 98։

Գ.

ՍԻՈՒՐ ՊԱՏՃԱՌՔՆ

ԳԼԽԱՒՈՐ ՏՕՆԻՑ

Գ.

ԱՒՈՒՐ ՊԱՏՇԱՃԵՆ

ԳԼԽԱՒՈՐ ՏՕՆԻՑ

ՏՕՆ ԱՍՏՈՒԱԾԱՅԱՅՏՆՈՒԹԵԱՆ
ԵՒ ՄԿՐՏՈՒԹԵԱՆ ՏԵԱՌՆ ՄԵՐՈՅ
ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

ի յունուարի Զ։

Ժամամուտ։

Աստուածածին զքեզ խոստովանեալ. Եւ. Գ։

Ճաշու շարական ԱՁ։

Փառք. Մեծացուցէ անձն իմ զՏէր. եւ
ցնծասցէ հոգի իմ Աստուծով փրկչաւ իմով։
Անըսկիզբն Աստուած Բանդ որ ի Հօրէ
առաքեցար. ընդ ժամանակաւ լինել հաճե-
ցար. եւ մարմնացար ի սուրբ կուսէն վասն մերոյ
փրկութեան. * այսօր մկրտիլ ի Յորդա-
նան ի Յովհաննէ բառնալով զյանցանս ա-
ռաջին նախաստեղծ մարդոյն։ Անեղանելիդ
Աստուած Բանդ անմեկնելիդ ի Հօրէ. ընդ ժա-
մանակաւ լինել հաճեցար. եւ մարմնացար ի
սուրբ կուսէն Աստուած եւ մարդ յայտնեալ.
այսօր մկրտի։ Փառք Հօր։ Չորեքկերպեան
կենդանեացն ըզխորհուրդ քարոզեաց ամլոր-
դին. տեսանելով զսուրբ զՀոգին աղաւնակերպ իջ-
մամբ ի վերայ ջուրցն. աղաղակէր ասելով.

ՏՕՆ ԱՍՏՈՒԱԾԱՅԱՅՏՆՈՒԹԵԱՆ
ԵՒ ՄԿՐՏՈՒԹԵԱՆ ՏԵԱՌՆ ՄԵՐՈՅ
ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

ի յունուարի Զ:

Ժամամուտ:

Աստուածածին զքեզ խոստովանեալ. Եր. Գ:

Ճաշու շարական ԱԶ:

Փոխ. Մեծացուսցէ անձն իմ զՏէր. եւ ցնծասցէ հոգի իմ Աստուծով փրկչաւ իմով:

Անըսկիզբըն Աստուած Բանդ որ ի Հօրէ մտաբերցար. ընդ ժամանակաւ լինել հաստեցար. եւ մարմնացար ի սուրբ կուսէն վասըն մերոյ փըրկութեան. * այսօր մըկըրտիս ի Յորդանան ի Յովհաննէ բառնալով զյանցանս առաջին նախաստեղծ մարդոյն: Աներեւելիդ Աստուած Բանդ անմեկնելիդ ի Հօրէ. ընդ ժամանակաւ լինել հաստեցար. եւ մարմնացար ի սուրբ կուսէն Աստուած եւ մարդ յայտնեալ. այսօր մըկըրտիս: Փառք Հօր: Չորեքկերպեան կենդանեացն ըզխորհուրդ քառորդեան ամբորդին. տեսանելով սուրբ զՀոգին աղաւնակերպ իջմամբ ի վերայ ջուրցն. աղաղակէր ասելով.

ահա՛ գառն Աստուծոյ որ ի Հօրէ վկայեցաւ. դա է Որդի իմ սիրելի ընդ որում ես հաճեցայ:

Առաջին սաղմոս ՀԱ:

Երկիր պագցեն նմա ամենայն թագաւորք երկրի. եւ ամենայն ազգք ծառայեսցեն նմա:

Թագաւորք Թարսի եւ կղզեաց պատարագս մատուսցեն նմա. թագաւորք Արաբայ եւ Սաբայ պատարագս բերցեն նմա:

Ընթերց. Տիտ. Բ. 11: Քանզի երեւեցաւ շնորհն. Վ. 15:

Ալէլու:

Երկիր պագցեն նմա ամենայն թագաւորք երկրի. եւ ամենայն ազգք ծառայեսցեն նմա:

Աւետարան ըստ Մատթէոսի. Բ. 1:

† Վ՜ս յայտնութե՜ Տեառն մերոյ Յ՜ի Ք՜ի:

Եւ ի ծնանելն Յիսուսի ի Բեթղ. Վ. 12:

Սրբասացութիւն. Բազմութիւնք հրեշտ. 18:

ԿԱՆՈՆ ՕՐՀՆՈՒԹԵԱՆ ՋՐՈՅ

Յետ արձակման պատարագին զգենուն քահանայքն եւ երթան միաբան ի ջուրն՝ խաչիւ եւ աւետարանաւ եւ բուրվառաւ եւ մոմեղինօք եւ ամենայն զարդուք, ասելով

Շարական Դ Ձ:

Լոյս ի լուսոյ ի Հօրէ առաքեցար եւ մարմնացար ի ս՜բ կուսէն. զի վերստին նորոգեսցես զապականեալն Ադամ: Դու Աստուած ի յեր-

կրի՛ երեւեցար եւ ընդ մարդկան շրջեցար. եւ փրկեցեր ըզտիեզերըս յանիծիցն Ադամայ: քեզ ի յերկնից վըկայեալ Հօր քո ձայն. ասէ գա է իմ Որդի. եւ սբ Հոգին ըզքեզ յայտնեաց աղաւնակերպ երեւմամբ:

Ըզքեզ որ Հոգւով եւ Հըրով մաքրեցեր ըզմարդկան աղտեղութիւն. որպէս զԱստուած եւ ըզփրկիչ ամենեքեան օրհնեսցուք: Փըրկիչն երեւեցաւ եւ զաշխարհս ապրեցոյց ի պատրանաց թըշնամւոյն. որդեգրութիւն շնորհելով ի ձեռըն մըկըրտութեան: Ջրով կիզու ըզմեղըս մեր այսօր. երեւեալ ապրեցուցիչն. եւ զովացուցանէ զաշխարհս ծծային ջըրովն:

Ըզգլուխ վիշապին փըրկիչըն ջախջախեաց ի Յորդանան գետ. եւ ինքեան իշխանութե՟ ըզամենեսեան ապրեցոյց: Զհին մարդըն նորոգելով փրկիչն ի մըկըրտութի՟ գայ այսօր. զի զապականեալ ըզբնութիւնս ջրով նորըս գործեսցէ. անապական ըզգեստ փոխարէն տալով մեզ:

Ի վճար շարականացս ասեն յայնժամ՝

Սաղմոս ԻԸ:

Կց. Ձայն Տեառն ի վր՟ ջուրց. եւ Ած՟ փառաց որոտաց. եւ Տէր ինքն ի վր՟ ջուրց բազմաց:

Փխ. Մատուցէք Տեառն որդիք Աստուծոյ. մատուցէք Տեառն զորդիս խոյոց:

Մատուցէք Տեառն զփառս եւ զպատիւ. մատուցէք Տեառն զփառս անուան նորա. եւ երկիր պագէք Տեառն ի սրահ սրբութեան նորա:

Ձայն Տեառն ի վ՟ր ջուրց, եւ Ա՟ծ փառաց որոտաց. եւ Տէր ինքն ի վ՟ր ջուրց բազմաց:

Ձայն Տեառն զօրութեանց. եւ ձայն Տեառն մեծվայելչութեանց:

Ձայն Տեառն փշրէ զմայրս. եւ մանրեսցէ Տէր զմայրսն Լիբանանու:

Մանրեսցէ զնս՟ ոպ՟ զմատաղատունկն Լիբանանու. որ սիրելին է ոպ՟ զորդիս միեղջերուի:

Ձայն Տեառն հատանէ զբոց ի հրոյ. ձայն Տեառն շարժէ զանապատն. եւ խռովեցուցանէ Տէր զանապատն Կադէս:

Ձայն Տեառն հաստատէ զեղջերուս. եւ յայտնի առնէ զանտառս:

Ի տաճարի նորա ամենեքեան ասասցեն փառս նմա:

Տէր զջրհեղեղս զնստուցանէ եւ ցածուցանէ. թագաւորեսցէ Տէր յաւիտեան:

Տէր զօրութ՟ի ժողովրդեան իւրում տացէ. եւ օրհնեսցէ զժողովուրդ իւր ի խաղաղութ՟ի:

Եւ ընթեռնուն զընթերցուածս.

Ընթերցուածս յելից. ժե. 22:

Եւ խաղացոյց Մովսէս զորդիսն Ի՟էլի ի կարմիր ծովէ անտի. եւ ած զնոսա յանապատն ի Սուր. եւ գնացին երեքօրեայ ճանապարհ յա-

նապատին անդ. եւ ոչ գտանէին ջուր ըմպելոյ։ Եկին ի Մեռա, եւ ոչ կարէին ըմպել ջուր ի Մեռայն. քանզի դառն էր. վասն այնորիկ անուանեաց զանուն տեղւոյն այնորիկ՝ Դառնութիւն։ Եւ տրտնջեաց ժողովուրդն զՄովսիսէ եւ ասեն. զի՞նչ արբցուք։ Աղաղակեաց Մովսէս առ Տէր։ Եւ եցոյց նմա Տէր փայտ. եւ արկ զայն ի ջուրն, եւ քաղցրացաւ ջուրն։ Եւ անդ եդ նմա իրաւունս եւ դատաստանս. եւ անդ փորձեաց զնա, եւ ասէ. եթէ լսելով լուիցես ձայնի Տեառն Աստուծոյ քում, եւ զհաճոյս առաջի նորա արասցես, եւ ունկնդիր լիցիս պատուիրանաց նորա. եւ պահեսցես զամենայն իրաւունս նորա. զամենայն զախտն զոր ածի ի վերայ Եգիպտացւոցն, ո՛չ ածից ի վերայ քո. զի ես եմ Տէր որ բժշկեմ զքեզ։ Եւ եկին յԱղիմ. եւ էին անդ երկոտասան աղբիւր ջուրց, եւ եւթանասուն ծառ արմաւենեաց. եւ անդ բնակեցան առ ջրովն։ 27։

Ընթերցուածս ի Յեսուայ. Գ. 14։

Եւ եղեւ իբրեւ չուեաց ժողովուրդն ի խորանաց իւրեանց անցանել ընդ Յորդանան. եւ քահանայքն բարձին զտապանակ ուխտին Տեառն առաջի ամենայն ժողովրդեանն։ Եւ իբրեւ մտանէին քահանայքն որ կրէին զտապանակ ուխտին ի Յորդանան, եւ ոտք քահանայիցն կրելեաց տապանակին մխեցան յեզր ջրոյն Յորդանանու, եւ Յորդանան լցեալ դայր դարիւ եւ դարիւ ո՛չ

յաւուրս հնձոց ցորենոյ. եւ կացին ջուրքն որ իջանէին ի վերուստ՝ միաձոյլք. անջրպետեալք, հեռացեալք յոյժ յոյժ. յԱդամիտէս քաղաքէ՝ որ է մասն Կարիաթարիմայ. եւ որ իջանէինն՝ իջին ի ծովն արաբացւոց ի ծովն աղի, մինչեւ ի սպառ նուազելոյ: Եւ ժողովուրդն կայր յանդիման Երեքովի: Եւ կացին քահանայքն որ կրէին զտապանակ ուխտին Տեառն ի վերայ ցամաքի ի մէջ Յորդանանու պատրաստութ̃: Եւ ա̃մ որդիքն Ի̃ղի անցին ընդ ցամաք, մինչեւ վախճանեաց ա̃մ՝ ժողովուրդն անցանել ընդ Յորդանան: 17:

ընթերցուածս ի Յեսուայ. Դ. 15:

Եւ խօսեցաւ Տէր ընդ Յեսուայ՝ եւ ասէ. հրամա̃ն տուր քահանայիցդ՝ որ բարձեալ ունին զտապանակ ուխտին վկայութեան՝ ելանել ի Յորդանանէ: Եւ հրաման ետ Յեսու քահանայիցն եւ ասէ. ելէք ի Յորդանանէ: Եւ եղեւ իբրեւ ելին քահանայքն որ բարձեալ ունէին ըզտապանակ ուխտին տեառն ի միջոյ Յորդանանու, եւ եդին զոտսն քահանայքն ի ցամաքի, դիմեաց ջուրն Յորդանանու ի տեղի իւր, եւ գնայր ո̃պ յերէկն եւ յեռանդ ընդ ա̃մ ատակս ն̃ր: 18:

ընթերցուածս ի չորրորդ թագաւորութ̃եց. Բ. 19:

Եւ ասեն արք քաղաքին ցԵղիսեէ. ահաւասիկ բնակութիւն քաղաքիս բարի է, որպէս եւ տէրդ իսկ տեսանէ. եւ ջուրքս չար, եւ երկիրս անզաւակ: Եւ ասէ Եղիսեէ. առէք առ իս կուժ

մի նոր, եւ դիք այդր: Եւ բերին առ նա: Եւ ել Եղիսէէ յականս ջուրցն, եւ արկ անդ աղ եւ ասէ՝ այսպէս ասէ Տէր. բժշկեմ զջուրդ զայդոսիկ, եւ մի եւս լիցի այդ ի մահ եւ յանդաւակութիւն: Եւ բժշկեցան ջուրքն մինչեւ ցայսօր ըստ բանին Եղիսէի զոր խօսեցաւ: 22:

ընթերցուածս յեսայեայ մարգարէէ. ԺԲ. 3:

Եւ առէք ջուր ուրախութեան յաղբերացն փրկութեան: Եւ ասասցես յաւուր յայնմիկ. օրհնեցէք զՏէր. հնչեցէք զանուն նորա+ պատմեցէք ի հեթանոսս զփառս նորա. յիշեցէք զի բարձրացաւ անուն նորա: Օրհնեցէք զանուն Տեառն զի մեծամեծս արար+ պատմեցէք զայս ա՟մ երկիր: Ցնծացէք եւ ուրախ լերուք բնակիչք Սիովնի, զի բարձրացաւ ս՟բն Ի՟ղի ի մէջ ն՟ր: 6:

ընթերցուածս յեզեկիէլէ մարգարէէ: ԽԷ. 1:

Եւ եմոյծ զիս առաջի դրան տաճարին, եւ ահա ելանէր ջուր ի ներքոյ վարագուրաց տաճարին ընդ արեւելս+ զի երեսք տաճարին հայէին ընդ արեւելս+ եւ ջուրն հոսէր յաջմէ կողմանէ տաճարին հիւսիսոյ՝ ի սեղանն կոյս: Եւ եհան զիս ընդ ճանապարհ դրանն հիւսիսոյ, եւ շրջեցոյց զիս ընդ ճանապարհ դրանն արտաքնոյ առ դրամբն արտաքնով, որ հայէր ընդ արեւելս. եւ ահա ջուրն հոսէր յաջմէ կողմանէ: Եւ իբրեւ զելս առն դէմ յանդիման, եւ չափ ի ձեռին իւրում: Եւ չափեաց հազար՝ չափովն, եւ անց

ընդ ջուրն յորդութեանց: Եւ չափեաց հազար՝
չափովն, եւ անց ընդ ջուրն, եւ հարկանէր ջուրն
մինչեւ ցերանսն: Եւ չափեաց հազար՝ չափովն,
եւ անց ընդ ջուրն. եւ հարկանէր ջուրն մինչեւ
ցգօտին: Եւ չափեաց հազար, չափովն զուխսն՝
եւ ոչ կարէր անցանել. զի յորդեաց ջուրն ի-
բրեւ զյորձանս հեղեղաց ընդ որ ոչ ոք անցա-
նիցէ: Եւ ասէ ցիս, տես որդի մարդոյ: Եւ
դարձոյց զիս եւ տարաւ յափն գետոյն: Եւ ի
շրջելն անդ իմում, եւ ահա յափն գետոյն ծա-
ռատունկ բազում յոյժ յայսկոյս յայնկոյս: Եւ
ասէ ցիս. ջուրս այս որ ելանէ ի կողմ Գալիլեա-
ցւոց ընդ արեւելս, եւ իջանէ յԱրաբիա, եւ գայ
մինչեւ ցծով ի ջուրց ելիցն, եւ բժշկեսցէ զջուրս:
Եւ եղիցի ամենայն շունչ անասնոց թքելոց. յա-
մենայնի յորոց վերայ եկեսցէ գետն՝ կենդա-
նասցին: Եւ եղիցի անդ ձուկն բազում յոյժ, զի
հասեալ անդր ջրոյս այսորիկ՝ բժշկեսցէ. եւ
կենդանասցին յորոց վերայ հասցէ գետն՝ եւ
կեցցէ: Եւ կացցեն ի նմա որսորդք յԵնգադեայ
մինչեւ ցԵնգադիս. ձգանք ուռկանաց առանձինն
եղիցին. եւ ձկունք նորա իբրեւ զձկունս ծովուն
մեծի, եւ բազմութիւն բազում յոյժ: Ցելս նո-
րա՝ եւ ի դարձս նորին, եւ ի համբառնալ նորին
մի՛ սրբեսցին. այլ յաղս մատնեսցին: Եւ առ գե-
տովն ելցեն զափամբն յայսկոյս յայնկոյս՝ ա̃մ
ծառ ուտելի, եւ մի՛ հնասցի շուրջ զնովաւ, եւ մի՛

պակասեսցի պտուղ նր, եւ զդալարութն իւր յառաջագոյն արձակեսցէ. զի ջուրք նր ի սրբութեանց ելանիցեն. եւ եղիցի պտուղ նց ի կերակուր, եւ ելք նոցա ի բժշկութիւն: 12:

Պօղոսի առաքելոյն ի Կորնթացւոց առաջին
թղթոյն է ընթերցուած. Ժ. 1:

Ոչ կամիմ եթէ տգէտ իցէք եղբարք, զի հարքն մեր ամենեքին ընդ ամպովն էին. եւ ամենեքին ընդ ծովն անցին. եւ ամենեքեան ի Մովսէս մկրտեցան յամպն եւ ի ծովն. եւ ամենեքին զնոյն զհոգեւոր զկերակուրն կերան. եւ ամենեքին զնոյն զհոգեւոր ըմպելին արբին, զի ըմպէին ի հոգեւոր վիմէն որ երթայր զհետ նոցա. եւ վէմն էր ինքն Քրիստոս: 4:

Ալէլու:

Ուրախ լիցին երկինք եւ ցնծասցէ երկիր. զուարճասցի ծով լրիւ իւրով. տիեզերք եւ ամ բնակեալքն ի նմա: Կամ. Ծով ետես եւ փախեաւ. եւ Յորդանան անդրէն դարձաւ:

Աւետարան ըստ Մատթէոսի. Գ. 1:

† Վն մկրտութեան Տեառն մերոյ Յսի Քսի:

Յաւուրսն յայնոսիկ. Հ. ընդ որ հաճեցայ: 17:

Զկնի Աւետարանին ասեն յայնժ. զմեծ Քարոզն ի վերայ Ջրոյն. ասացեալ Յովհաննու Ծործորեցւոյ:

Յա՛մ՛ ժամ օրհնե՛մք զօրհնեալ փրկի՛չդ Էմմա՛նուէլ. ծընա՛ր ի կուսէն եւ վերստին ծնըն-

դեամբ մկրտեցար այսօր ի Յորդանան ի Յով-
հաննէ. նորին բարեխօսութեամբ ընկալ զաղաչանս
քոց պաշտօնէից. աղ: Դպ. Լուր Տէր եւ ող:

Որ սրբեցեր ըզջուրսն Յորդանանու սըր-
բիչդ աշխարհի. տալով ըզկնիք նորոգման որ-
դւոց Սիոնի. տուր մաքրութիւն եկեղեցւոյ եւ ա-
զատութիւն քում ժողովրդեան. աղ: Լուր Տէր եւ ող:

Հեղցես Տէր ի մեզ ըզշնորհս Հոգւոյդ զոր
ընկալար տնօրէնութեամբ ի Յորդանան. զհոգի ի-
մաստութեան, գիտութեան եւ զօրութեան. զհոգի հանճա-
րոյ եւ խորհրդոյ աստուածպաշտութեան. լցո զմեզ
հոգւով երկիւղի Աստուծոյ. աղ: Լուր Տէր եւ ող:

Անուն կոչեցար իւղ թափեալ. եւ իւղով
Հոգւոյն օծեալ կընքեցար. եւ հայրական ձայ-
նիւ յերկնից սիրելի որդի Հօր վըկայեցար. շնոր-
հեա յորդեգրութեան ծընելոցս ժամանել փառաց
Որդւոյդ Աստուծոյ. աղաչ: Լուր Տէր եւ ող:

Նորագործ տաճար կազմեցեր զՅորդանան
քան զարփին բարձրագոյն. որով ցուցար ստեղ-
ծիչ աշխարհի եւ ամենայն երկնից գերագոյն.
արա զմեզ լինել տաճար ամենասուրբ Երրոր-
դութեանդ. աղաչ: Լուր Տէր եւ ող:

Նիւթեղէն մարմնովդ առ ի մէնջ ի Յով-
հաննէ եղեր ձեռնադրեալ. եւ ըզձուլեալ մար-
մինդ ի հրոյ աստուածութեան ջրով այսօր մըխեցեր.

ամրացո զմարմին քո ՚ի զեկեղեցի ի դրանց դժոխոց լինել անվանելի. աղ: Լուր Տէր եւ ող:

Ի փորձութիւն մտեր յանապատին ընդդէմ փորձողին. եւ մերով բնութեամբս յաղթեցեր հակառակողին յերիս տեսակս մարտին. կարողացո զմիտս եւ զմարմինս լինել յաղթող ի փորձանս չարասերին. աղաչեմք: Լուր Տէր եւ ող:

Սաւառնացեալ հրեշտակք անմարմինք մատեան պաշտել զՔեզ յանապատին. որք են բանակք ԱՅ եւ բանակեալ շուրջ զերկիւղածովքն պարէին. զնոսա տուր մեզ պահապան ի յելս եւ ի մուտս ընդդէմ բանակաց խաւարին. աղաչեմք: Լուր Տէր եւ ող:

Ի հաղբից թշնամւոյն պարըսպեալ ամրացո ՚ի զեկեղեցի. եւ յանուն քո ժողովելոցս շնորհեա զքաւութիւն եւ զթողութիւն միածին Որդի Աստուծոյ. յիշեա զհոգիս ննջեցելոց մերոց եւ այց արա ի քում գալստեանդ. աղաչեմք: Յիշեա Տէր եւ ող:

Բամեա զցրուեալսն ի մի միաբանութիւն յուսոյ հաւատոյ եւ սիրոյ. ի հնազանդութիւն քոյոց ածայնոց պատուիրանաց. ի վայելումն երկնայնոց հայրականաց քոյոց օթեւանաց. աղաչեմք: Լուր Տէր եւ ող:

գոչմամբ տիրուհւոյ իսկապէս մօր քոյ եւ կուսին Մարիամու Աստուածածնին. եւ հուպ եղելոյ քեզ հողանիւթ հրեշտակին ի Յորդանան այսօր ըզքեզ ձեռնադրողին. կրկին բացողին զերկինս սրբոյն Ստեփանոսի Նախավկային. եւ հօրն մերոյ սրբոյն Գրիգորի Լուսաւորչին. եւ ամենայն սրբոց քոց Տէր որք յաւիտենից քեզ հաճոյացան. ող: Լուր Տէր եւ ող:

Եւ եւս առաւել զյորդորումըն սիրոյ. եւ ըզգործըս բարեաց պարգեւել մեզ խընդրեմք:

Դպ. Տուր մեզ Տէր Աստուած մեր:

Զանձինս մեր եւ ըզմիմեանըս Տեառն Աստուծոյ ամենակալին յանձն արասցուք:

Դպ. Քեզ Տեառնըդ յանձն եղիցուք:

Ողորմեաց մեզ Տէր Աստուած մեր ըստ մեծի ողորմութեան քում. ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ:

Դպ. Տէր ողորմեա. Տէր ողորմեա. Լուր Տէր եւ ողորմեա:

Յորդորակ է Գրիգորի Կամրջաձորեցւոյ ասացեալ:

Ով զարմանալի խորհուրդս այս մեծ
յայտնեալ.
Արարիչն Աստուած ի Յորդանան եկեալ:
Կամէր մըկրտիլ ի ծառայէն իւրմէ.
Չառնոյր կարապետն ըզմըկրտելն ի յանձն:

Յորդանան լուեալ փախըստական դառնայր. Վըտակ առ վըտակ պատգամաւոր լինէր:

Գետ մի զարհուրիր քո արարիչն եմ ես. Եկեալ մըկըրտիմ եւ լուանամ ըզմեղս:

Յիսուս յառաջեաց աստուածութեամբն ի ջուրն. Հանդերձ Յովհաննու Յիսուս ի գետն եմուտ:

Երկինք պատառեալ ձայն ի վերուստ իջեալ:
Ձայն Հօր ի բարձանց Որդւոյն իւր վըկայեալ:

Դա է իմ որդի ՚նդ որ հաճեցայ ասէր.
Դըմա լըւարուք որդիք մարդկան ձայնէր:

Սբ Հոգին իջեալ աղաւնակերպ տեսլեամբ.
Ցայտնեալ ցուցանէր Հօր փառակից զՈրդի:

Արդ օրհնեալ է Հայր եւ համագոյ Որդին. Հոգւոյն ճըշմարտի փառք յաւիտեանս ամէն:

Տաղ անոյշ Ջրօրհնէաց:

Այսօր ձայնըն հայրական
Յերկնից իջեալ հաճոյական
Սիրեցելոյ Որդւոյ վըկայն.
* Այ յորդորէ. գետ յորդորէ. գետ Յորդանան:
Յորդորական ձայնիւ երգէր
Մեծ կարապետըն Յովհաննէս:

Այսօր երկիրս երկինք եղեն
Երեւելով Աստուածորդւոյն,
Սիրով եկեալ ի մըկըրտիլ: — Այ յորդո:

Այսօր բացեալ՝ փակեալ երկինքն,

Զոր յանցանօք փակեաց Ադամ․
Եւ Հայր որդի զնա կարդալով: — Այ յորդորէ:
Այսօր Հոգին աղաւնակերպ
Իջեալ յերկնից ի Յորդանան,
Իւր փառակցին վկայելով: — Այ յորդորէ:
Այսօր հրեշտակք անդրէն պարեն,
Ժողովք ամէն օրհնաբանեն․
Ըզմըկրտեալն Ա̃ծ գովեն: — Այ յորդորէ:

Եւ սարկաւագն քարոզէ ի Ըն․:

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք: Տէր ողորմեա:

Վ̃ասն ի վերուստ խաղաղութե̃ եւ փրկութե̃ անձանց մերոց զՏէր աղա․ Տէր ողորմեա:

Վ̃ասն խաղաղութե̃ ա̃մ աշխարհի եւ հաստատութե̃ ս̃բյ եկեղեցւոյ զՏէր աղ: Տէր ողորմեա:

Վ̃ասն առաջիկայ ջրոյս, եւ որ հանդերձեալ են հաւատովք ընդունել զօրհնութիւն ի սմանէ՝ զՏէր աղաչ: Տէր ողորմեա:

Վ̃ասն ընդունելոյ սմա զօրհնութիւնն Յորդանանու՝ շնորհօք միածնին որ լուսաւորեաց զմեզ, զՏէր աղաչեսց: Տէր ողորմեա:

Վ̃ս իջանելոյ Հոգւոյն ս̃բյ ի ջուրս յայս, եւ վերածնելոյ՝ ո̃րք մկրտին եւ լինին որդիք լուսոյ եւ ճշմարտութե̃, զՏէր աղ: Տէր ողորմեա:

Վ̃ասն լինելոյ սմա ի բժշկութիւն հոգւոց եւ մարմնոց՝ զՏէր աղաչեսց: Տէր ողորմեա:

Յիշելով զԱծածին ըր կոյսն Մարիամ, եւ զՄկրտիչն Յովհաննէս, եւ զամենայն սուրբս գՏէր աղաչ:

Տէր ողորմեա:

Եւ եւս եւ վասն միաբան: Տէր ողորմեա:

Զանձինս մեր եւ զմիմ: Քեզ Տն̃դ յանձն:

Ողորմեաց մեզ Տէր Աստուած մեր ըստ մեծի ողորմութեան քում ասասց:

Տէր ողորմեա. Տէր ողոր. Տէր ողոր:

Օրհնութիւն Ջրոյ, զոր տացեալ է Սրբոյն Բարսղի Կեսարացւոյ:

Օրհնեալ ես Տէր Աստուած ամենակալ, յա̃մի:

Խաղաղութիւն ✝ ամենեցուն:

Աստուած կենդանի՝ որ էն, եւ ես, եւ էդ. Աստ:

Ապա եպիսկոպոսն առնու զսուրբ խաչն եւ զսուրբ մեռոնն ի ձեռս. եւ քահանայք առընթեր կայցեն: Եւ սեառնագրեն՝ եպիսկոպոսն խաչիւն եւ մեռոնաւն, եւ քահանայք աւետարանաւն զջուրն, ասելով բարձր ձայնիւ.

Օրհնեսցի ✝ եւ սրբեսցի ջուրս այս նշանաւ սուրբ խաչիւս ✝ ըր աւետարանաւս եւ սուրբ մեռոնաւս եւ աւուրբս շնորհիւ. յանուն Հօր ✝ եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից:

Ժողովուրդն. Ամէն. ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

Երէցն կրկնէ. Օրհնեցի եւ սրբեա:

Եպիսկոպոսն. Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից:

Ժողովուրդն. Ամէն:

Շարական Դ Զ:

Առաքելոյ աղաւնւոյ. իջանելով մեծաձայն հնչմամբ ի բարձանց. ի նմանութի լուսոյ փայլման. հրաշագործեաց անկիզելի զաշակերտսն. մինչդեռ նստէին ի սուրբ վերնատանն:

Եւ եպիսկոպոսն զայս նոյն ասելով զսուրբ մեռոնն խառնեսցէ ի ջուրն, եւ զխաչն դնէ: Եւ ասեն

Շարական Դ Զ:

Մկրտեալք Քրիստոսի եւ սրբոյն ամենայն արարածք. եւ տուր մեզ թողութիւն մեղաց ջրով եւ Հոգւով վերասրբելով զմեզ:

Ապա ասեն. Սբ խաչիւս: Աղ: Պահպանեա:

Օրհնեալ Տէր մեր: Հայր մեր:

ՏԵԱՌՆԸՆԴԱՌԱՋ

Մեղեդի:

Քրիստոս փառաց թագաւորն. — Այսօր եկեալ յընծայումն. — կատարելով նա զօրէնսն. — քառասնօրեայ գալստեամբ:

Ի գիրկս առեալ ծերունին — Զաստուածորդին եւ ասէր. — Մեծ աւետիք են այսօր — տիեզերացն ամենի:

Ժամամուտ չէրչուան այլ ասա:

Ա. Ծերունին այսօր Սիմէոն, Հոգւովն գայր ի տաճարն, երեւելով քերովբէիցն վեհագոյն. որոց թեւօքն սաւառնեալ ոչ իշխէին նայել ի յահեղ փառացն, սա ի գիրկս իւր բարձեալ համբուրէր համարձակապէս. եւ գգուէր ո՜ մանուկ. եւ աղերսելով հայցէր արձակիլ ի խաղաղութի՟:

Բ. Անսկզբնական Բանդ Աստուած, ի վերջին աւուրս յանձն առեր լինել մարդ ի կուսէն, եւ արարիչդ յաւիտենից փակեցար ընդ ժամանակաւ: Սուրբ տէր սրբութեանց, եւ անկարօտ մաքրութեանց, եկիր ի տաճարն քառասնօրեայ, զօրինացն կատարեցեր զարդարութիւն. զոր բարձեալ Սիմէովնի զանպարագրելիդ ի գիրկս իւր՝ հայցէր. որ արձակիչդ ես կապելոց՝ արձակեա զիս ի խաղաղութիւն: Վասն որոյ ընդ ծերունւոյն Սիմէովնի վերագոչեմք առ քեզ Տէր. Սբ՟, Սբ՟, Սբ՟ Տէր զօրութ՟ց. լի են երկինք եւ երկիր փառօք քո, ի փրկութ՟ մեզ՝ Քս՟ Ած՟. փառք քեզ:

Ճաշու շարական Գ.Կ:

Փոխ. ըՄեծացուսցէին սաղմոս է ըստ ասա:

Անըսկիզբըն Բանըն յանըսկըզբընական ի Հօրէ. եւ սկըզբնաւորեալ ի կուսէն մարմնոյ

զգեցմամբ. բովանդակելով յորովայնի եւ ընդ Հօր գոլով. եւ սահմանեալ ժամանակաւ ծնեալ լինի Աստուած եւ մարդ: Մըտեալ ընդ օրինօք անհիւթականըն հողանիւթ գոլով. զի զհողածնեալքըս Հօրն ընծայեսցէ. Աստուածորդին որ ի ծոց Հօր. տղայ քառասնօրեայ բառնի ի գիրկըս ծերունւոյն. եւ յայտնապէս ծանուցանի Աստուած եւ մարդ: Փառք Հօր: Վասն որոյ եւ Սիմէոն ցնծայր հոգւովն աղաղակէր ի տաճարին. արդ արձակես ըզծառայս քո Տէր ըստ բանի քում ի խաղաղութիւն. զի ընդհանուր տեսի ըզփըրկողդ Աստուած եւ մարդ:

Առաջին սաղմոս Ժ:

Կց. Տէր ի տաճար սուրբ իւրում. Տէր յերկինս յաթոռ իւրում.

Փխ. Ի Տր յուսացայ. ո՞րպէս ասիցէք ցանձն իմ, փոխեաց ի լերինս որպէս ճնճղուկ:

Ընթերց. Մրգր. Եսայ. ԻԴ. 21: Եւ եղիցի յաւուր յայնմիկ. Հ. ԻԵ. 8:

Առաք. Գաղ. Դ. 1: Զայս ասեմ. ցորքան ժամանակս. Հ. 7:

Ալէլու:

Արդ արձակես զծառայս քո, Տէր, ըստ բանի քում ի խաղաղութիւն, զի տեսին աչք իմ զփրկողդ Աստուած:

Աւետ. Ղուկ. Բ. 41։ Եւ երթային ծնողքն. Հ. 52։

Սրբասացութիւն. Թագաւորութիւնք. 18։

ԱՒԵՏՈՒՄՆ ՍՐԲՈՅ ԿՈՒՍԻՆ

Մեղեդի։

Բարբառ աւետեաց ձայնիւ. կրկնէ. — Գաբրիէլ գոչէր սրբուհւոյն. — Առ քեզ առաքիմ. մաքուր. կրկնէ. — Պատրաստեալ տեղի տէրունւոյն։

Ժամամուտ Ծննդեան տաղ. Աստուածածին. 9։

Ճաշու շարական Գ.Կ.։

Փոխ. Մեծացուսցէ անձն իմ զՏէր. եւ ցնծ։

Աստուածածին խորան լուսոյ անվայրափակ արփւոյն կենաց. որ եղեր արեւելք արեգականն արդարութեան. եւ նստելոցս ի խաւարի լոյս ծագեցեր. * Վասն որոյ ամենեքեան զքեզ միշտ մեծացուցանեմք։ Անպական տաճար եւ մորենի անկիզելի. որ զանշէջ հուր Աստուածութեանն ի քեզ տարեալ կրեցեր. որով բնութեանս կիզեալ շիջուց կրից բոց. Վասն որոյ։ Փառք Հօր։ Կենդանի տապանակ կտակարանաց Նորոյ ուխտիս. որով ելք յերկիր աւետեաց հորդեալ. Հոգւով ի

քեզ տըպաւորեալ բանին. վասն որոյ ամենեւքեան ըզքեզ միշտ մեծացուցանեմք։

Առաջին սաղմոս ԿԷ։

Կց. Տէր տացէ զբան՝ ոյք աւետարանեն զօրութեամբ բազմաւ։

Փխ. Յարիցէ Աստուած եւ ցրուեսցին ամենայն թշնամիք նորա. փախիցեն ատելիք նորա յերեսաց նորա։

ԸնԹ. Երգ. Ա. 1։ Համբուրեսցէ զիս. Հ. 11։
Առակ. ԺԱ. 30։ Ի պտղոյ արդարութե. Հ. ԺԲ. 4։
Մրգ. Եսայ. ԾԲ. 7։ ‖ Իբրեւ զի գեղեց. Հ. 10։
Մրգ. Զաքար. Բ. 10։ Խնդա եւ ուրախ. Հ. 13։
Մրգ. Մաղաք. Գ. 1։ ‖ Ահա ես առաքեմ. Հ. 2։
Առաք. Բ Կորն. Զ. 16։ Ապաքէն դուք. Հ. Է. 2։

Ալէլու. (Ղուկ. Ա։)

Ուրախ լեր բերկրեալդ, Տէր ընդ քեզ. օրհնեալ ես դու ի կանայս, եւ օրհնեալ է պտուղ որովայնի քո։

Աւետ. Ղուկ. Ա. 26։ Եւ յամսեանն. Հ. 38։
Սրբասացութիւն Ծննդ. Բազմութիւնք. 18։

ԾԱՂԿԱԶԱՐԴ

Մեղեդի։

Ոստ Եբրայեցւոց մանկունքն. — Ձերդ ըզքրովբէից առեալ. — Հեթանոսական դասուց. — Տօնակից վեհից եղեալ։

Ժամամուտ։

Ցնծա Երուսաղէմ, եւ զարդարեա զառագաստ քո Սիովն. քանզի ահա Թագաւոր քո գն̃ նստեալ ի յաւանակի նորոյ՝ հեզութի̃ ցուցանելով զայ մտանէ յառագաստ քո Սիովն։ Եւ մեք աղաղակեմք՝ ովսաննա, օրհնեալ եկեալ ի յանուն Տեառն, որ ունի զմեծ զօրութի̃։

Ճաշու շարական Դ.Կ.

Փոխ. Տէր թագաւորեաց. վայելչութի̃ ըզգ։

Ա՛նըսկիզբըն Բանըն Հօր որ ի վերայ քերոբէիցըն հանգչի. այսօր ի վերայ յաւանակի նորոյ նստեալ. * օրհնեալ արքայ եկեալ անյաղթելի Թագաւորըն։ Ցառաջ քան զյաւիտեանս Որդին որ ի վերայ քառակերպիցըն բազմի. այսօր ի ծերոց եւ ի տղայոց փառաւորեցաւ. օրհնեալ արքայ։ Փառք Հօր։ Եկայք նոր ժողովուրդք ընդ անմարմնոցըն դասս բազմութեան. ըզգսա հրնչմամբ երգով քաղցր ձայնիւ փառաւորեսցուք. օրհնեալ արքայ։

Առաջին տաղմոս Դ.Է.

Կց. Լերինք ցնծասցեն առաջի Տեառն զի գայ. եւ հասեալ է Տէր ի դատել զերկիր։

Փխ. Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր. զի սքանչելիս արար.

Ընթ. Երգ. Ա. 1։ Համբուրեսցէ զիս ի համբ. (+աղը–ածոյ է.) Հ. Բ. 3։

Մրգ. Զաքար. Թ. 9։ Ուրախ լեր յոյժ. Հ. 15։
Առաք. Փիլիպ. Դ. 4։ Ուրախ լերուք ի Տէր. Հ. 7։

Ալէլու։

Տէր Աստուած մեր երեւեցաւ մեզ. արարէք տօնս ուրախութեան կանխաւ մինչեւ յանկիւնս սեղանոյ։

Աւետ. Մտթ. Ի. 29։ Եւ յելանելն. Հ. ԻԱ. 17։
Սրբասացութիւն. Հրեշտակային կարգ. 17։

ԱՒՐ Գ ՀԻՆԳՇԱԲԱԹԻ

Ի պատարագին պռօսխումէ չէ, եւ Սբ Ած ոչ ասի, եւ ոչ շուրջ գան զսեղանովն. այլ յասել սարկաւագին Օրհնեա տէր. քահանան զվարագոյրն։ Պատարագիչն՝ Զի ողորմած եւ մարդասէր. եւ սկսանին՝

Ճաշու սաղմոս ԻԲ։

Կց. Պատրաստ արարեր առաջի իմ. սեղան ակնյանդիման նեղչաց իմոց։

Փխ. Տէր հովուեսցէ զիս. եւ ինձ ինչ ոչ պակասեսցէ։

Ընթերց. առաք. Ա Կորնթ. ԺԱ. 23։ Զի ես ընկալայ. մինչ՝ դատապարտեսցուք. 32։

Ալէլու։

Պատրաստ արարեր առաջի իմ սեղան. ակնյանդիման նեղչաց իմոց։

Օծեր իւղով զգլուխ իմ. բաժակ քո ոպ անապակ արբեցոյց զիս:

Աւետար. Մատթ. ԻԶ. 17: Եւ յառաջնում աւուր. Վերջ՝ ի լեառն Ձիթենեաց. 31:

Սրբասացութիւն:

Որ վերանստիս ի կառս հրանիւթս քառակերպեանս՝ անճառելի Բանդ Աստուած. այսօր իջեալ ի յերկնայնոցն վասն քոյ արարածոցս, յանձն առեր բազմել ընդ աշակերտսն: Եւ սերովբէքն եւ քերովբէքն հիացեալ զարմանային. եւ պետութիւնք վերին զօրացն սքանչացեալ աղաղակէին ասելով. սբ, սբ, սբ Տէր զօրութեց:

Ցորժամ Քհն պատարագեալն վճարէ՝ դպիրքն երգեն զՏաղս յորդորական յայնժամ, եւ հաղորդին արժանաւորքն:

Տաղ:

Ը՝կայք մարդիկ ամենայն. — Մատիք առ Տէր սրբութեամբ. — Ճաշակեցէք եւ տեսէք. — Զի քաղցր է Տէր բարութեան:

Հացս այս մարմին Քրիստոսի. — Բաժակ արեան Նոր ուխտի. — Ծածկեալ խորհուրդս այս յայտնի. — Աստուած ի սմա երեւի:

Որք անմաքուր էք հոգւով — Ի բաց կացէք դողալով. — Զի հուր կիզիչ է բոցով՝ — Զհոգիս անարժան մարմնով:

ԱՒԱԳ ՇԱԲԱԹ

Յերեկոյին յառաջ ընթերցուածոցն մտանեն յեկեղեցին, եւ կարդան զԴանիէլին է բերս:

Ընթերցուած ի Դանիէլէ մարգարէէ: Գ. 1:

Յամին ութուտասաներորդի Նաբուքոդոն:

Յաւելն զՀարցն սաղմոսն՝ երբ զՕրհնեցէք ամ գործքն ասխանեն, պտղերգն երգեն քաղցր յոյնիւ.

Օ՛րհնեցէք. գովեցէք. եւ բա՛րձր արարէք ըզնա յաւիտեան:

Եւ է կատարման Հարցն սաղմոսին՝ զի յաւիտեան է ողորմ նորա. սարկաւագն բարձր յոյնեգոչէ. Օ՛րհնեա տէր:

Քհն. Օրհնեալ թագաւորութիւնն: Եւ ասէ

Ժամամուտ:

Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց. (պտղերգն՝ Օրհնեալ է Աստուած: Եւ բանան զվարագոյրն. եւ զանգակ եւ ժամահար է հետն հնչեցուցանեն.) մահուամբ ըզմահ կոխեաց. եւ յարութեամբ իւրով մեզ կեանս պարգեւեաց. նմա փառք յաւիտեանս. ամէն:

Ճաշու շարական ԱՁ:

Փոխ. Գովեա Երուս: Յարեաւ քն. եր. 77:

Առաջին սաղմոս. ԿԴ:

Կց. Քեզ վայելէ: Փխ. Լուր աղօթից. եր. 79:

Ընթերց. առաք. Ա Կորն. ԺԵ. 1։ Ցուցանեմ ձեզ, եղբարք, զաւետ. մինչև հաւատացէք. 11։

Ալէլու. Յարեաւ Ած եւ ցրուեցան թշնամիք Նր. փախեան ատելիք Նր յերեսաց Նր։

Աւետ. Մատթ. ԻԸ. 1։ Եւ յերեկոյի. մինչև 20։

Սրբասացութիւն. Ո՞վ է որպէս. երես 81։ — Մինչ ի պենտեկոստէ այս է սրբասացութիւնն։

Նախատօնակ Յարութեան։

Զկնի արձակման պատարագին (յետ Պահպանեա աղօթիցն՝ Եկեղեցին յարդեան, եւ դան մոմեղէն ի յետոյ տօնեցուն։

Քհն. Օրհնեալ Տէր մեր ✝ Յս Քս. ամէն։

Սրկ. Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղ։

Քհն. Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ։ Եւ սարկաւագն խօսնի ամէ։)

Եւ սկսանին Շարական ԱԶ։

Այսօր յարեաւ ի մեռելոց փեսայն անմահ եւ երկնաւոր. քեզ աւետիք խնդութեան. հարսն ի յերկրէ եկեղեցի. * օրհնեա ի ձայն ցնծութեան զԱստուած քո Սիոն։ Այսօր անճառ լոյսն ի լուսոյ լուսաւորեաց զմանկունս քո. լուսաւորեալ Երուսաղէմ. քանզի յարեաւ լոյս քո Քրիստոս. օրհնեա։ Այսօր խաւարն անգիտութեան հալածեցաւ երրեակ լուսովն. եւ քեզ ծագեաց լոյս գի-

տութեան. յարուցեալն ի մեռելոց Քրիստոս. օրհնեա ի ձայն ցնծութեան զԱստուած քո Սիովն։

† Այսօր զատիկ մեր զենմամբ Քրիստոսի. արասցուք տօն ցնծութեամբ. նորոգեալքս ի հնութենէ մեղաց ասելով. Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց։ Այսօր հրեշտակն լուսափայլ ի յերկնից իջեալ. զարհուրեցոյց ըզպահապանսն. եւ որ կանանցն քարոզէր ասելով. Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց։ Այսօր նոր Իսրայէլ կոչեցեալք ի Քրիստոս. ազատեալք արեամբ գառինն Աստուծոյ. պարեսցուք ընդ երկնայնոցն ասելով. Քս յարեաւ ի մեռելոց։

Եւ եւս խաղաղու։ Օրհնութիւն եւ փառք։

Եւ ի սկսանելն շարցն իջանէ աստիճանէն յեկեղեցին, եւ խնկէ զխորանօքն եւ զժողովրդեամբն։

Հարց ԴԿ. իւր սարօքն։

Այսօր մեծ աւետիք Ադամայ Նախաստեղծին տուաւ. արի որ ննջես լուսաւոր եղեւ քեզ յարուցեալն Քրիստոս. Աստուած հարցն մերոց։ Այսօր ձայն աւետեաց յԵւայի գոչեն լսելիս. դստերք Իւղաբերք տեսաք յարուցեալ ըզյարութիւնն քո ըզՔրիստոս. Աստուած հարցն մերոց։ Այսօր հրեշտակք յերկնից իջեալ տան զաւետիս մարդկան. յարեաւ

խաչելեալն եւ յարոյց ըզձեզ ընդ ինքեան. Աստուած հարցըն մերոց։

Գ. Օրհնեցէք ամենայն գործք Տեառն ըզՏէր. * օրհնեցէք, եւ բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան։ Այսօր Տէրըն մեր յարեաւ. եկայք պարեսցուք ընդ հրեշտակս յաղթական երգով. օրհնեցէք։ Այսօր սիւն լուսոյ ծագեաց մեր եկեղեցւոյ. յարուցեալն ի մեռելոց Քրիստոս. օրհնեցէք։

Մեծ. Աստուածածին տաճար լուսոյ, որ մարմնով պարագրեալ անճառաբար ծընար զԲանն Աստուած. * զքեզ բարեբանեալ մեծացուցանեմք։ Ուրախ լեր եւ բերկրեա մայր եւ կոյս. քանզի ծընեալն ի կուսէդ այսօր վերըստին յարութեամբ ծընաւ ի կոյս գերեզմանէն. զքեզ։ Ցընծա եւ զուարճացիր հարսն ի յերկրէ երկնից. քանզի այսօր երկնայնոցն Իջեալ տայրն քեզ զաւետիս յարութեան միածնի Որդւոյ քո. զքեզ։

Ող. Այսօր ըզպասեք չարչարանաց ելից Իսրայէլի փոխեցեր. ի փըրկութիւն հոգւոց զատիկ սուրբ յարութեամբ քո Քրիստոս։ Այսօր ընդ արեանցն օրինակին անբանն գառանցըն զենմանց. պարգեւեցեր մեզ զառն Աստուծոյ. զարիւնըդ քո փըրկական։ Այսօր ընդ ան-

դրանկացն ազատութեան ազատեցեր ըզգե-րեալսն. պըտուղ կենաց նընջեցելոց եւ ան-դրանիկ մեռելոց։

Տէր. Այսօր հրեշտակք ի բարձունս ու-րախանան ընդ մարդկան. որք իջեալ ի յերկնից տան աւետիս աշխարհի. ցընծացէք այսօր քս՝ յարեաւ ի մեռելոց։ Այսօր զուարթունն ի վե-րին խընկաբերից սուրբ կանանցն. փողէր ձայ-նիւ ցնծութեամբ պատմել աշակերտացն ասե-լով. ցընծացէք այսօր Քրիստոս յարեաւ ի մե-ռելոց։ Փառք Հօր։ Այսօր վիմին հաւատոյ եւ Յովհաննու սիրելւոյ ընդ հակառակս ընթացեալ ի գերեզմանն յարուցելոյն. զոր տեսեալ պատ-մէին քս՝ յարեաւ ի մեռելոց։ Այժմ եւ միշտ։ Այսօր եւ մեք զուարճացեալք պայծառասցուք տօնիւս. ընդ հաշտութեանն Աստուծոյ միմեանց արկցուք գիրկըս սիրով. եւ միաբան գոչես-ցուք. Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց։

Զկնի՝ Որթիւ։

Աւետարան ըստ Մատթէոսի. ԻԸ. 16։

† Ցեռ յարութեան Տեառն մերոյ Յսի Քսի։

Իսկ մետասան աշակերտքն գնացին ի Գալի-լեա. մինչ՝ ի կատարած աշխարհի։ 20։

Քարոզ։

Սրկ. Խնդրեսցուք հաւատով միաբանութե

ի Տեառնէ, զի զողորմութեան զշնորհս իւր աշրասցէ ի վերայ մեր։ Տէրն ամենակալ կեցուսցէ եւ ողորմեսցի։

Դպ. Յայնժ–. կեցո Տէր։ Տէր ողորմեա. Տէր ողորմ. Տէր ողորմ։

Աղօթք։

Քհն. Թագաւոր խաղաղութեան, օգնական եւ փրկիչ անձանց մերոց, Քրիստոս Աստուած մեր. պարսպեալ պահեա զժողովուրդս քո ընդ հովանեաւ սուրբ եւ պատուական խաչիւդ քո ի խաղաղութեան։ փրկեա յերեւելի եւ յաներեւոյթ թշնամւոյն։ Արժանաւորեա գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր եւ ընդ սուրբ Հոգւոյդ. այժմ եւ միշտ։

Օրհնեալ Տէր մեր։ Հայր մեր։

Դպ. Օրհնեցից զՏէր յամենայն ժամ, յամե։

Քհն. Օրհնեալ եղերուք ի շնորհաց։

ԶԱՏԻԿ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ՏԵԱՌՆ ՄԵՐՈՅ

Մեղեդի։

Նս ձայն զառուխծուն ասեմ. երես 76։

Ժամամուտ. Քս յարեաւ ի մեռելոց. 76։

Ճաշու շարական ԱԶ։

Փոխ։ Գովեա Երուսաղեմ զՏէր։

Յարեաւ Քրիստոս ի մեռելոց. երես 77։

Առաջին սաղմոս օրհնութէ։

Ա փոխ։ Սղմ. Ա։ Երանեալ է այր որ ոչ գնաց ի խորհուրդս ամպարշտաց. ի ճանապարհի մեղաւորաց նա ոչ եկաց, եւ յաթոռս ժանտից նա ոչ նստաւ։

Բ փոխ։ Սղմ. Բ։ Ընդէ՞ր խռովեցան հեթանոսք. եւ ժողովուրդք խորհեցան ի սնոտիս։

Բայց ըՆէ օրհնութէ շառես՝ դու զերեկոյի առաջին սաղմոսն ասա. ԿԴ. Քեզ վայել է. երես 79։

Ընթ. Գործ. Ա. 15։ Եւ յաւուրսն յայնոսիկ. Հ. 26։

Ալէլու սղմ. ՃԺԷ. Գովեա Երուսաղէմ. երես 80. տուն առ տուն ի լման ասա։

Աւետարան ըստ Մարկոսի. ԺԶ. 2։

† Վս յարութե Տեառն մերոյ Յսի Քսի։

Եւ ընդ առաւօտս միաշաբաթուն. մինչ՝ ոչ ումեք ինչ ասացին, զի երկնչէին։ 8։

Սրբասացութիւն. Ո՞վ է որպէս. Երեք 81։

Տաղ յարութեան՝ տես յերեք 81։

Վերջին աւետարան. Մատթ. ԻԸ. 16։ Իսկ մետասան առաքեալքն. Վերջ՝ 20։

ԵՐԿՈՒՇԱԲԱԹԻ

Երկրորդ օր Զատկի։

Մեռելոց է։

Ժամամուտ. Քրիստոս յարեաւ ի մեռ. 76։

Ճշ. շարական. Յարեաւ Քրիստոս ի մեռ. 77։

Սաղմոսի սաղմոս։

Ա ձայն։ Սղմ. Դ։ Ի կարդալ իմում լուար ինձ Աստուած, ի նեղութեան ինձ անդորր արարեր. ողորմեա ինձ եւ լուր աղօթից իմոց։

Բ ձայն։ Սղմ. Ե։ Բանից իմոց ունկն դիր Տէր. եւ ի միտ առ զաղաղակ իմ։

Թէ սաղմոսի լաւես՝ ծշ. սղմ. չերեկոյի սաղմոսն ասա. ԿԴ. Քեզ վայելէ օրհնութիւն. 79։

Ընթ. Գործ. Բ. 22։ Արք իսրայէլացիք. Վ. 41։

Ալէլու. սղմ. Ճշի. Գովեա Երուսաղէմ. 80. տուն առ տուն է լման։

Աւետար. Ղուկ. ԻԴ. 1։ Բայց ի միաշաբաթուն. Վերջ՝ զարմացեալ թէ զինչ եղեւ. 12։

Սրբասացութիւն. Ո՞վ է որպէս. 81։

ԵՐԵՔՇԱԲԱԹԻ

Երրորդ օր Զատկի:

Ժամամուտ. Քրիստոս յարեաւ ի մեռ. 76:

Ճշ. շարական. Յարեաւ Քրիստոս ի մեռ. 77:

Սաղմոսի սաղմոս:

Ա փոխ: Սղմ. Է: Տէր Աստուած իմ, ի քեզ յուսացայ՝ եւ փրկեա զիս. եւ յամենայն հալածչաց իմոց ապրեցո զիս:

Բ փոխ. Սղմ. Ը. Տէր Տէր մեր. զի՜ սքանչելի է անուն քո ի վերայ ամենայն երկրի:

Թէ սաղմոսի չասեն՝ զերեկոյի սաղմոսն ասա: Կց. Տէր ո՞վ զինու: Փխ. Բանից իմոց ունկն դիր. 79:

Ընթ. Գործ. Բ. 42: Եւ էին հանապազորդեալք. Վ. Գ. 21:

Ալէլու. Գշէ. Տէր ի զօրութ՟ քում. Եր. 81:

Աւետ. Ղուկ. ԻԴ. 13: Եւ ահա երկուք ի նոցանէ. Վ. 35:

Սրբասացութեան. Ո՞վ է որպէս. 81:

ՆՈՐ ԿԻՐԱԿԷ

Ութերորդ օր Զատկի:

Մեղեդի:

Այսօր նոր արեւ հարեւալ ի նորահրաշ արեգակնէ. երկնէ: Այսօր նոր շուշան ծաղկեալ ի նորատունկ բուրաստանէն:

Ժամամուտ. Ահաւոր եւ սքանչելի. 77:

Ճաշու շարական ԱՁ:

Փոխ. Գովեա Երուսաղէմ զՏէր:

Նորացուցէք զօրհնութիւն. Երգս 77:

Սաղմոսի սաղմոս:

Ա փոխ: Սղմ. ԻԲ: Տէր հովուեսցէ զիս. եւ ինձ ինչ ոչ պակասեսցէ:

Բ փոխ: Սղմ. ԻԳ: Տեառն է երկիր լրիւ իւրով. աշխարհ եւ ամենայն բնակիչք նորա:

Ընթ. Գործ. Ե. 34: Յարուցեալ ոմն. Հ. Զ. 7:

Մեսեդի Կեր. Քեզ վայել է օրհնու. 79:

Կթղ. Յակ. Գ. 1: Մի բազում վարդ. Հ. 12:

Ալէլու. Գովեա Երուսաղէմ զՏէր. տուն առ տուն է ըձան ասա, երգս 80:

Աւետ. Յովհ. Ա. 1: Ի սկզբանէ էր. Հ. 17:

Սրբասացութիւն. Ո՞վ է որպէս. 81:

Վերջին աւետարան՝ Յովհ. ԻԱ. 15: Եւ իբրեւ ճաշեցին. Հ. 19:

ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄՆ ՏԵԱՌՆ ՄԵՐՈՅ

Մեղեդի։

Այսօր անդրանիկ Հօր միածին Որդին.
Յերկինս ամբառնայ ադամային կերպիւ.
Նուագ ներբողից եղանակեն այսօր.
Հոյլք հոգեղինաց երկնաւորացն խմբից։

Ժամամուտ։

Հիացան վերնական բազմութիւնքն՝ տեսանելով զքեզ ի հրեղէն կառս բազմեալ. սարսեալ ասէին. ով է սա որ դիմեալ գայ յԵդովմայ, եւ եկեալ մտանէ փառօք ի փառս. Տէր փառք քեզ։

Ճաշու շարական ԱՁ։

Փոխ. Գովեա Երուսաղէմ ըզՏէր։

Որ համբարձաւն այսօր աստուածային իշխանութեամբ ի հայրական իւր կառս. սպասաւորելով ի հրեշտակական դասուցն. որք նուագէին ասելով. * Համբարձէք իշխանք ըզդրունս ձեր ի վեր. եւ մտցէ Թագաւոր փառաց։ Հիացան վերնական իշխանութիւնքն. եւ սոսկալի ձայնիւ աղաղակէին առ միմեանս. ով է սա Թագաւոր փառաց եկեալ մարմնով եւ սքանչելի զօրութեամբ. Համբարձ։ Փառք Հօր։ Նշանակէին վերնական պետութիւնքն հրաշալի ձայնիւ. երգէին երգ նոր

մսեղով. սա ինքն է թագաւոր փառաց փրկիչ աշխարհի եւ ազատիչ ազգի մարդկան. Համբարձէմք իշխանք ըզդրունըս ձեր ի վեր. եւ մտցէ թագաւոր փառաց։

Սրբողջքի սաղմոս։

Ա։ Սղմ. ՃԺԸ։ Երանելի են անբիծք ի ճանապարհի. եւ որք գնան յօրէնս Տեառն։ Բաժին իմ ես դու Տէր. ասացի պահել ինձ զօրէնս քո։ Արարի իրաւունս եւ արդարութիւն. մի մատներ զիս ի ձեռս նեղչաց իմոց։

Բ։ Սղմ. ՃԺԹ։ Ի նեղութեան իմում ես առ Տէր կարդացի, եւ լուաւ ինձ Տէր. փրկեա զանձն իմ ի շրթանց նենգաւորաց եւ ի լեզուէ չարէ։

Բայց եթէ սրբողջքի չասեն, ապա գիշերեկոյի առաջին սաղմոսն ծագու սաղմոս ասա. ԽԶ։

Կց. Համբարձաւ Աստուած օրհնութեամբ. եւ Տէր մեր ձայնիւ փողոյ։

Փխ. Ծափս հարէք ամենայն հեթանոսք. աղաղակեցէք առ Աստուած ի ձայն ցնծութե։

Ընթերց. Գործ. Ա. 1։ Զբանն առաջին. Հ. 14։

Ալէլու։

Կց. Համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր ի վեր. ամբարձցին դրունք յաւիտենից, եւ մտցէ թագաւոր փառաց։

Փխ. Տեառն է երկիր լրիւ իւրով. աշխարհ եւ ամենայն բնակիչք նորա:

Առաք. Դաւ. ԻԴ. 41: Եւ մինչդեռ տակաւին չհաւատային. Վերջ՝ օրհնէին զԱծ: 53:

Սրբասացութիւն. Ո՞վ է որպէս. 81:

ՀՈԳԵԳԱԼՈՒՍՏ

Մեղեդի:

Ա. Նուագեմք Հոգւոյն նուագըս վայելուչս. — Վայելուչ բանիւ զարմրչութիւն նախ ասեմք:

Բ. Իմամամ մեծի աւուր տօնիս. — Հոգին սուրբ իջեալ յերկնից — Յերուսաղէմ քաղաք — Ի նշանաւոր տեղիմ:

Ժամամուտ:

Աստուած գթեղ խոստովանիմք զսուրբ Հոգիդ եւ երկիր պագանեմք. որ ես պատճառ կենդանութեան եղելոցս եւ խաղաղարար աշխարհի. որ զոգիտութիւն աշակերտացն բազում գիտութեամբ լցեր, եւ ի հրեղէն լեզուս բաժանեալ անճառելեօք ցուցար նոցա. աղաղակեմք Տէր, խնայեա եւ կեցո զմեզ:

Ճաշու շարական ԲՁ:

Փոխ. Տէր թագաւորեաց. վայելչութիւն ըզգ:

Ո՛ր ի հայրաշարժ ի յաղղղղբերէն յառաջ բղխեալ անհատաբար ի յՈղղղրդւոյ

տիրապէս սուրբ Հոգին այսօր. ի յերկնից սաստիկ հողմով. ի դաս առաքելոցըն լցուցիչ բոլորից. *ըզընա օրհնեսցուք երկրպագելով: Որ յանըսկիզըն եւ ի միշտ ի յՀՁՁՁէն. Նոյնագոյ բընութեամբ անորիշ բաժանմամբ ի յՈՁՁՁրդւոյ. արարչակից ըբ Հոգին այսօր. հրով բաժանեալ լեզուս քարոզից. ի լոյս ածեալ զազգըս մարդկան բաժանմամբ պէսպէս շընորհաց. ըզընա: Փառք Հօր: Որ ի վերայ ջուրցըն գոՁՁՁլով գոյացոյց զարարածս. անանջրպետն ի Հօրէ եւ յՈՁՁՁրդւոյ իշխանակից սուրբ Հոգին այսօր վերա ծնեալ զազգս ամենայն. ջրոյ կենդանւոյ բըղխեալ յԵրուսաղէմ. ըզընա:

Սրբողոգի սաղմոս:

Ա ձայն: Սղմ. ՃԽԸ: Օրհնեցէք զՏէր յերկնից. օրհնեցէք զնա ի բարձունս:

Բ ձայն: Սղմ. ՃԽԹ. Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր. օրհնութիւն նմա յեկեղեցիս սրբոց:

Թէ սրբողոգի չասեն՝ ճշ. սղմ. չէրբէհոյն ասասցեն

Սաղմոսն ասա. ՃԽԲ:

Կց. Հոգի քո սուրբ եւ բարի առաջնորդեսցէ ինձ յերկիր ուղիղ:

Փխ. Տէր լուր աղօթից իմոց. ունկն դիր խնդրուածաց իմոց ճշմարտութեամբ քով:

Ընթերց. Գործ. Բ. 1: Եւ ի կատարել աւուրցն պենտէկ. Վերջ՝ զանուն Տեառն՝ կեցցէ: 21:

Աղէր. Եւ-Բաղէ. Ամենայն ուրեք ամենայն երբեք ժամանակ է. Վերջ՝ զմարդասիրութիւնն:

Ալէլու:

Ողորմութեամբ Տեառն լի եղեւ երկիր, եւ բանիւ Տեառն երկինք հաստատեցան. եւ հոգւով բերանոյ նորա ամենայն զօրութիւնք նոցա:

Աւետարան ըստ Յովհան. ԺԴ. 25:

✝ Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ.

Զայս խօսեցայ ընդ ձեզ մինչ առ ձեզս եմ. Վերջ՝ ոն արիք գնասցուք աստի: 31:

Սրբասացութեան. Հրեշտակային. Երգ. 17:

Եւ մաղթէ պատարագն: Եւ հաղորդեին արժանաւորքն. եւ դպիրքն երգեն զԱւագ հինգշաբաթու տաղն՝ Եկայք մարդիկ ամենայն. Երգ. 125:

Տաղ Հոգւոյ Գալստեան:

Որ յիսներեակ յոբելինին, — Ի կատարման պենտակոստին. — Առաքեցեր զքո սուրբ Հոգին, — Ի վերնատունըն խորհրդին. — Մըխիթարել ըզտրտմութիւն — Աշակերտաց մետասանին. — Հնչեաց նըման հողմոյ ուժգին, — Ելից ըզտունն յոր նստէին. — Ցօրմէ պարգեւս ածային — Հրեղէն լեզուօք բաժանէին:

ՏՕՆ ԱՄԵՆԱՍՈՒՐԲ ԵՐՐՈՐԴՈՒԹԵԱՆ

Ութերորդ օր Պենտեկոստէին:

Ժամամուտ։

Վասն որոյ եւ մեք զՀոգին սուրբ ընդ Հօր միաւորեալ, եւ ընդ Որդւոյ միանական խոստովանիմք. եւ հայցեմք ի վերնատուողէդ մեզ զհոգեւորական զխաղաղութիւնդ. Տէր փառք քեզ։

Ճաշու շարական Բ Կ։

Փոխ. Տէր թագաւորեաց, վայելչութիւն ըզգ։

Երրորդութիւն անբաժանելի, եւ զօրութիւն երկնային. լոյս ծագեալ յաշխարհ. * Նմա հանգոյց զօրհնութիւնս երգով։ Որ էջն յերկնից, այսօր եւ հանգեաւ յառաքեալսն ճշմարիտ Տէր Հոգին. Նմա։ Փառք Հօր։ Որ ի խորհուրդս փրկականս. այսօր ընդ իջանել յառաքեալսն ծանուցաւ մարգարէին. Նմա։

Կամ Բ Զ. ՍՏ. Որ ի հայրաշարժ ի յաղբերէն. Երես 138. կամ զոր կամիս՝ տաս։

Ճշ. սաղմոս, գիրք եւ առաք. ըստ մարգարէին կարդա, որոյ է կէտադրակէտ յիշատակ է վերանալոյն Տեառն կատարէ յերկինս։

Առաջին սաղմոս ՀԶ։

Կց. Զայն ետուն ամպք. քանզի եւ նետք քո գնան ի ձայնէ որոտալոյ քոյ անուի։

Փխ. Ձայնիւ իմով ես առ Տէր կարդացի. ձայնիւ իմով առ Ած, եւ նայեցաւ առ իս:

Ընթ. Դ Թագ. Բ. 1: Եւ եղեւ ի վերացուցանել Տեառն զԵղիա. մ. 15: Մրգ. Մաղաք. Դ. 5: ‖ Եւ աՀա ես առաք. մ. 6: Կթղ. Յակ. Ե. 16: Խոստովան եղերուք. մ. 20:

Ալէլու–յարու–ն. է յայնէն. Դու յարուցեալ. 74:

Աւետար. Ղուկ. Դ. 25: Արդարեւ ասեմ ձեզ. մ. 30:

ՍՐԲՈՅՆ ԳՐԻԳՈՐԻ ԼՈՒՍԱՒՈՐՉԻ

ԳԻՒՏ ՆՇԽԱՐԱՑՆ

Ճաշամաշտոց:

Գրիգոր մր քաՀանայապետ, որ զՀաւատս ուսուցեր, եւ զբանակս դիւացն Հալածեցեր. մարդկան ուսուցեր քարոզել զԵրրորդութիւնն. պսակեցար յարքայութեան. արդ բարեխօս լեր առ Տէր վասն մեր:

Շարական Գ. Կ:

Փոխ. Սիրեցի զի լուիցէ Տէր ըզձայն աղօթ:

Հովիւ քաջ բանաւոր Հօտի Տէր սուրբ Գրիգոր. Հաստատեցեր զՀիմունս եկեղեցւոյ ի Հայաստան երկրի ի վերայ Հիման սուրբ առաքելոցն: Հովիւ բարի եւ առաջնորդ կենացըն յաւիտենից Տէր սուրբ Գրիգոր. Հաստատեա

զանձինս մեր հաւատով ճշմարտութեամբ ի վերայ հիման սուրբ եկեղեցւոյ։ Փառք Հօր։ Արդ աղաչեմք ըզքեզ հայր վարդապետ եւ տէր. բարեխօսեա Քրիստոսի Աստուծոյ մերոյ կեցուցանել զանձինս մեր։

Առաջին ողջ. ՃԼԱ։ Կց. Քահանայք քո։ Փխ. Յիշեա Տէր զԴաւիթ. 93։

Ընթ. Առաք. (Իմաստ.) Դ. 7։ Իսկ արդ. Վ. 15։ Մրգր. Միքէ. Ե. 7։ Այլ ես Տեառն ակն. Վ. 10։ Գործ. Ի. 22։ Եւ արդ ահաւասիկ ես. Վ. 32։

Ալէլու։

Դու ես քահանայ յաւիտեան ըստ կարգին Մելքիսեդեկի. եւ Տէր ընդ աջմէ քումմէ։

Աւետ. Յովհ. Ժ 11։ Ես եմ հովիւն. Վ. 16։

Սրբասացու. Ամենակալ ես Տէր զօրու. 89։

Տաղ։

Ի յելս արեւու արեւ. կրկնէ. — Ծագեցաւ մեզ յարեւմտից. — Զամպն արեգական ծածկոյթ. կրկնէ. — Պետրոսեան հօտէն հալածեաց։

Օրհորդ մաքուր հարսին. կրկնէ. — Աւետիս տայր փեսաւերին. — Զարթիր զուարթուն անուն. կրկնէ. — Եւ զարթո զթմրեալս՝ ի մեղաց։

Արի որ ննջեսդ ի գբի. կրկնէ. — Լուսատու լիցի քեզ Քրիստոս. — Արեամբդ ոռոգեա զերկիր. կրկնէ. — Սերմանեա մըշակդ հոգեւոր։

ԾՆՈՒՆԴ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ԿԱՐԱՊԵՏԻՆ

Ժամամուտ։

Օ յառաջընթացութիւն քո եւ զկարապետութիւն Աստուծոյ Բանին խափանել կարծելով, որ ի ձեռն կնոջն զնախաստեղծն ի դրախտէն արտաքս ընկէց, նա եւ այժմ զՀերովդիադա անօրէնութեամբ բորբոքեալ, եւ բազմելոցն Հերովդեայ՝ զկաքաւս ոտից աղջկանն հաճոյացոյց, զի զքոյդ հատցէ զգլուխ, որ զամենեցուն ձեռնադրեցեր զգլուխն գքն։ Այլ դու, որ յանապատէ բարբառոյ ձայն, գոչեա որում ձեռնադրեցեր՝ պարգեւել զխաղաղութի՜ եւ զմեծ զողորմութի՜։

Ճաշու շարական ԴԿ։

Փոխ. Մի՞րեցի՛ զի լուիցէ՛ Տէ՛ր. ըզձա՛յն ա՛ղ։

Ա՛յսօ՞ր ցընծա՛յ եկեղեցի՛ ի հո՛գեւոր հարսանի՛ս. զոր պատրաստեաց ձայն բա՛րբառո՜յ հարսըն մաքուր փե՛սայի՛ն։ Ա՛յսօ՞ր փեսաւե՛րն եւ բարեկա՛մն ը՛նդ ե՛րկնաւոր փեսայի՛ն. միաւորեաց զեկե՛ղեցի՜ փո՛խադրելով ի՛ յերկի՛նս։ Փա՛ռք Հօ՛ր։ Ա՛յսօ՞ր շնորհեցա՛ւ մե՛զ դեղ կենա՛ց նըշխա՛րք սորին ոսկերա՛ց. ի՛ ձեռըն սուրբ Լուսա՛ւորչի՜ն Հայա՛ստանեայց ա՛շխարհի՛։

Առաջին սաղմոս։

Կց. Աստուած փառաւորեալ է ի խորհուրդս սրբոց իւրոց, մեծ եւ ահաւոր ի վերայ

այնոցիկ որ շուրջ են զնովաւ: Փխ. Զողորմութիւնս քո, Տէր, յաւիտեան օրհնեցից. յազգէ յազգ պատմեցից զճշմարտութիւնս քո:

Կամ՝ Կց. Դու մանուկ, մարգարէ Բարձրելոյն կոչեսցիս. գնասցես առաջի Տռն՝ պատրաստել զճանապարհս նորա: Փխ. Օրհնեալ Տէր Աստուած Իսրայէլի, զի յայց ել մեզ. եւ արար փրկութիւն ժողովրդեան իւրում:

Ընթ. Առակ. Ը. 4: Ձեզ աղաչեմ. մ. 11:
Մրգ. Մաղաք. Գ. 5: Եւ ահա ես առաքեմ. մ. 7:
Մրգ. Եսայ. Խ. 3: Ձայն բարբառոյ յան. մ. 5:
Գործ. ԺԳ. 25: Եւ իբրեւ լնոյր Յովհ. մ. 33:

Ալէլու:

Կարապետն Յովհաննէս զարհուրեալ՝ յորովայնէ յորովայն երկիր պագանէր. սպասաւոր եղեւ Բանին Այ. եւ լուեալ զահաւոր զձայնն՝ աղաղակէր ասելով. ահա գառն Աստուծոյ, որ բառնայ զմեղս աշխարհի:

Ա-էա. Ղու-կ. Ա. 57: Եւ Եղիսաբեթի. մ. 80:

Սրբասացու. Ամենակալ ես Տէր. Երգե. 89:

ՎԱՐԴԱՎԱՌ

Մեղեդի։

Գոհար վարդըն վառ առեալ. հրհնե.
Ի վեհից վարսիցն արփենից. հրհնե.
Ի վեր ի վերայ վարսիցն.
Պճնազարդէր ծաղիկ ծովային. հրհնե։

Ժամամուտ։

Նորեալ Տէր այսօր աշակերտացն ի Թաբորական լերինն. եւ աշակերտացն զարհուրեալ աղաղակէին ասելով. արասցուք երիս տաղաւարս, մի Տեառն, եւ մի Մովսէսի, եւ Եղիայի։ Եւ մեք բանաւոր հօտքս երգեմք ընդ քո ճշմարիտ վկայիցդ. առաքեա ի մեզ զլոյս քո շնորհացդ ի քո միւսանգամ գալստեանդ, եւ կեցո։

Ճաշու շարական ԴԿ. ՍՏ։

Փոխ. Մեծացուսցէ անձն իմ ըզՏէր. եւ ցնծ։

Ուրախացիր պըսակ կուսութեան Տիրամայր. այսօր Որդին քո զհայրենին իմն փայլեաց զփառս. * Նըմա յաւէժ յանձըն առաք զանձինըս մեր։ Նըմա Մովսէս եւ Հեղիմաս ըսպասեն. յանուն նորա ցընծան Թաբոր եւ Հերմոն. Նըմա յաւ։

Փառք Հօր։ Եսայիաս ըզքեզ թեթեւ ամպ ետես. եւ Հայր յամպոյն քո զՈրդին իւր դաւանեաց. Նըմա յաւ։

Առաջին սաղմոս ԺԴ:

Փխ. Տէր, ո՞վ կացցէ ի խորանի քում. կամ ո՞վ բնակեսցէ ի լեառն սուրբ քո:

Ո գնայ ամբիծ, գործէ զարդարութիւն. խօսի զճշմարտութիւն ի սրտի իւրում:

Ընթ. Առակ. (Իմաստ.) Ի. 25: Քանզի ճաճանչ է. Վ. Ը. 4: Մրգ. Զատար. ԺԴ. 16: ‖ Եւ եղիցի որ. Վ. 21: Կթղ. Ա Յովհ. Ա. 1: Որ էրն ի սկզբանէ. Վ. 7:

Ալէլու:

Ամպ լուսաւոր հովանի լինէր նոցա. ձայն եղեւ յամպոյն որ ասէ. դա է որդի իմ սիրելի ընդ որ հաճեցայ:

Աւետարան ըստ Մատթէոսի. ԺԶ. 13:

Եւ եկեալ (Յս) ի կողմանս Փիլիպպ. Կեսր՝ վասն Յովհաննու մկրտչի ասաց ցնոսա: ԺԷ. 13:

Սրբասացու. Հրեշտակային. 17. Կամ Բազմութիւնք. 18:

Տաղ:

Ա՜յսօր ցնծայ լեառըն Թաբոր. — Եւ զուարճանայ մեծն Ահերմոն. — Քանզի լոյսն աստուածային — Այսօր ծագեաց յայն սբ լե-րի՛ն: — * Ա՜յ ցնծա՜յ, ցնծայ, ցնծայ. — Լեառըն Թաբոր եւ զուարճանա՜յ:

ՓՈԽՈՒՄՆ ՍՐԲՈՅ ԿՈՒՍԻՆ

Մեղեդի։

Այսօր Գաբրիէլ. հրեշտակապետն եկեալ. բերեալ զբրաբիոն պսակ յաղթող կուսին։

Այսօր կոչելով. առ բոլորիցն Տէր. զտաճար բարձրելոյն. և զբնակարան Հոգւոյն։

Ժամամուտ Ծննդեան. Երես 9։ Յայս կննօրէս յօրն ողջն ամս կարգաւ։

Ճաշու շարական ԲՁ։

Փոխ. Մեծացուսցէ անձն իմ զՏէր. և ցնծ։

Անթառամ ծաղիկ անդամատապարտ շառաւիղ. վերաբուսեալ յարմատոյն Յեսսեայ. զքեզ Եսայիաս կանխեաւ վերագուշեաց եօթնարփեան շնորհաց Հոգւոյն ընդունարան գոլ. Աստուածածին և կոյս. զքեզ մեծացուցանեմք։ Համեղաճաշակ պտղոյն բանաւորդ բարունակ. յորմէ կթեցաւ մեզ ողկոյզն անսպառ յուրախութիւն տրտմեցելոցն ի ճաշակմանէ ծառոյն գիտութեան. սրբուհի անարատ ամենեքեան զքեզ մեծացուցանեմք։ Փառք Հօր։ Քաղաքավարեալ ի մարմնի անապատավարուք. այսօր յառաքելոցն ամփոփեալ. վերին ակնարկութեն վերափոխեցար յարքայու-

Թէ Որդւոյ քո եւ Այ մերոյ. բարեխօս խոստովանողացս. զքեզ մեծացուցանեմք:

Առաջին սաղմոս ՃԼԱ:

Կց. Արի Տէր ի հանգիստ քո. դու եւ տապանակ կտակի սրբութեան քո:

Փխ. Յիշեա Տէր զԴաւիթ. եւ զամ հեզութիւն նորա:

Ընթ. յԵրգոյերգ. Գ. 9: Սրտակաթ արարեր զմեզ. Հ. 15. եւ մինչ ի՝ Ը. 20: Տէր արար զքեզ. Ձեռք՝ ծնցի մարմին անտխեղծ: Մարգ. Եսայ. Է. 10: Եւ յաւել Տէր խօսել. Հ. 16: Առաք. Գաղատ. Գ. 29: Ապա թէ դուք. Հ. Դ. 7:

Ալէլու:

Այսօր ծնաւ որ ի Հօրէ. տես երգս. 167: Կամ. Ուրախ լեր բերկրեալդ, Տր ընդ քեզ. օրհնեալ ես դու ի կանայս, եւ օրհնեալ է պտուղ որովայնի քո:

Աւետ. Ղուկ. Բ. 1: Եւ եղեւ ընդ աւ. Հ. 7:

Սրբասացութիւն. Բազմութիւնք հրեշտ. 18:

Տաղ:

Այսօր հրաւիրմամբ Հոգւոյն ժողովեցան. Դասք առաքելոցն. եւ իմաստունն կուսից:

Այսօր խոնարհեալ անմարմնական դասուք Միածին Որդին առ կուսութեանցըն մայրն:

Այսօր աւանդեալ ըզմաքրական հոգին Փայլակնանըման՝ վերամբարձեալ վեհից:

Այսօր փոխադրեալ ի զգայական բնութեց զմարմինըն մաքուր՝ յիմանալեաց կայեանսն։

Այսօր երգս առեալ՝ գոչեմք եւ մեք ձայնիւ՝ կուսական տօնիս՝ Երրորդութեն ըզփառս։

—

Կանոն օրհնութեան խաղողոյ։

Զկնի արշալուսոյ պատարագին բերեն զխաղողն յեկեղեցին, եւ քահանան ամանով ի վեր. եւ ասեն

Շարական Ակ։

Փառք սուրբ խաչիդ. ալէլուիա. սուրբ Սիոնիդ. ալէլուիա. սուրբ յարութեանդ. ալէլուիա։

Նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոց. եւ ետուր ուրախութի սրտից մերոց։ Ի պտղոյ ցորենոյ գինւոյ եւ ձիթոյ իւրեանց. լցուցեր զնոսա։

Փառք սուրբ խաչիդ. որպէս է վերոյ։

Փառք եւ երկրպագութիւն Հօր եւ Որդւոյ. եւ սրբոյ Հոգւոյն։ Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից ամէն։

Փառք սուրբ խաչիդ. որպէս է վերոյ։

Եւ ընթեռնուն զընթերցուածս։

Ընթերցուածս յԱռակաց. Գ. 9։

Պատուեա զՏր ի քոց արդար վաստակոց. եւ հան նմա պտուղ ի քոց արդարութե արմտեաց։ Զի լցցին շտեմարանք քո լիութբ ցորենոյ. եւ գինեաւ հնձանք քո առաւել եւս բղխեսցեն։ 10։

ընթերցուածս յԵսայեայ մարգարէէ։ ԿԲ։ 8։

Երդուաւ Տր̃ ի փառս իւր եւ ի զօրութ̃ի բազկի իւրոյ, եթէ ոչ տաց զցորեան քո եւ զկերակուր ի ձեռս թշնամեաց քոց։ Եւ ոչ արբցեն որդիք օտարաց զգինի քո յորում դու վաստակեցեր։ Այլ որ ամփոփեցինն՝ կերիցեն զնա եւ օրհնեսցեն զՏր̃. եւ որ ժողովեցինն զնա՝ արբցեն ի սրահս սրբութ̃եց իմոց։ 9։

Պօղոսի առաքելոյն յԵբրայեցւոց թղթոյն է ընթերցուածս։ Ջ. 18։

Որք ապաստան եղեաք բուռն հարկանել զհանդերձեալ յուսոյն. զոր իբրեւ զխարիսխ հաստատուն եւ անշարժ ունիցիմք անձանց մերոց. որ եւ մտանիցէ ի ներքին կողմն վարագուրին, ուր կարապետն մեր Յս̃ եմուտ վն̃ մեր՝ ըստ կարգին Մելքիսեդեկի, եղեւ քահանայապետ յաւիտենից։ Քանզի այս Մելքիսեդեկ՝ թագաւոր էր Սաղիմայ. քահանայ Այ̃ բարձրելոյ. որ ել ընդ առաջ Աբրահամու, յորժամ դարձեալ գայր ի կոտորածէ թագաւորացն՝ եւ օրհնեաց զնա. որում եւ տասանորդս յա̃մէ ետ Աբրահամ. Նախ՝ թարգմանի թագաւոր արդարութ̃ե, ապա թագաւոր Սաղիմայ՝ որ է թագաւոր խաղաղութ̃ե. անհայր անմայր՝ չհամարեալ յազգս. նմանեալ որդւոյն Այ̃՝ կայ մն̃այ քահանայ մշտնջենաւոր։ Արդ՝ տեսէք որպիսի ոք էր սա. որում եւ Աբրահամ տասանորդս ետ յաւարէ անտի նա-

հապետն։ Եւ ողք յորդւոցն Ղեւեայ զքահանայութիւն առնուն՝ պատուէր ունին տասանորդել զժողովուրդն՝ ըստ օրինացն. այսինքն է՝ զեղբարս իւրեանց. թէպէտ եւ ելեալ իցեն յերանացն Աբրահամու։ Իսկ չհամարեալն յազգս ի նոցանէ՝ տասանորդեաց զԱբրահամ. եւ զնա որոյ զաւետիսն ընկալեալ էր՝ օրհնեաց։ Զի առանց ամ հակառակութեան նուաղն ի լաւէ անտի օրհնեսցի։ Է. 7։

Ալէլու։

Կց. Երկիր ետ զպտուղ իւր. եւ օրհնեաց զմեզ Աստուած Աստուած մեր։

Փխ. Ած ողորմեա մեզ եւ օրհնեա զմեզ. երեւեցո զերեսս քո ի մեզ եւ ողորմեա մեզ։

Աւետարան ըստ Յովհաննու. ԺԵ. 1։

† Տէրն մեր Յս Քս ասէ։

Ես եմ որթն ճշմ. վերջ՝ իմ աշակերտք։ 8։

Եւ սարկաւագն քարոզէ։

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք։

Գոհացարուք զբարերարէն Աստուծոյ յաղագս պարգեւելոյ մեզ առատապէս զպտղաբերութիւն բուսոց եւ տնկոց արարածոց իւրոց։ Աղաչեսցուք եւ վասն երախայրեացս առաջի եդեալ ողկուզաց խաղողոյս. որպէս զի օրհնութեամբն որով օրհնեաց զարարածս իւր՝ շնորհեսցէ զսա մեզ ի կերակուր եւ յարբումն ու-

րախութեան եւ յարութիւն հոգւոյ եւ մարմնոյ՝ ի ձեռն միածնի Որդւոյ քո, եւ կենդանարար խաչի եւ թաղման եւ յարութեան նորա: Բարեխօսութբ սրբուհւոյ Աճածնին, ուստի տուաւ մեզ պտուղ կենաց եւ անմահութե Ցն քն: Տէրն ամենակալ կեցուսցէ եւ ողորմեսցի:

Եւ ասեն երկոտասան Տէր ողորմեա:

Եւ ապա ասէ քահանայն զԱղօթս օրհնութեան խաղողոյ, արարեալ Սրբոյն Ներսիսի Հայրապետին:

Տր Աստուած Հայր անսկիզբն, անեղ եւ անմահ:

Խաղաղութիւն † ամենեցուն:

Օրհնեալ ես Որդի եւ Բան Հօր, Ճառագայթ:

Եւ յաւարտելն՝ երիցս անգամ տէրունագրէ զողկոյզն սուրբ խաչիւն եւ ապա բաշխէ ամենեցուն:

(Քրզ. Սբ Խաչիւս: Աղ. Պահպան: Հայր մեր:)

ԾՆՈՒՆԴ ՍՐԲՈՅ ԿՈՅՍԻՆ

Ժամամուտ:

Աղաչեմք զքեզ սուրբ կոյս Մար. Երես 9:

Ճաշու շարական Գ.Կ:

Փոխ. Մե՛ծացուսցէ անձն իմ զՏէ՞ր. եւ ցնծ:

Ծա՜ռ կենա՛ց տնկեա՛լ յԱդեն սուրբ կո՛յս. որ ը՛զհայրածի՛նըն բը՛ղխե՛ցեր զծաղի՛կ. եւ ե՛տո՜՞ւր ի՛ ժամու զՈրդին պը՛տուղ մարդկա՛ն. զորո՛յ զմարմինըն ճաշակեա՛լ անմահա՛ցաք յուսո՛վ.

* վասն որոյ օրհնաբանեմք ըզքեզ յաւուր քոյ ծննդեանն։ Բանաւոր երկիր տիրուհի եւ անդաստան մաքուր է փշոց մեղաց. որ ըզբոյսն երկնային առանց սերման ծընար. որով զկենացն ետուր ըզհաց սովեալ բնութեանս. վասն որոյ օրհնաբանեմք ըզքեզ յաւուր քոյ ծննդեանն։ Փառք Հօր։ Ամպ թեթեւ յերկրային ցանկութեանց սուրբ կոյս. եւ վառարան աստուածային բոցոյն. որ ըզցօղն հայրաբուխ անձրեւեցեր է բանական երկիր. որով բնութեան բուսան արդարութեան սուրբ բոյսք. վասն որոյ օրհն։

Առաջին սաղմոս։

Կց. Զի հայեցաւ ի խոնարհութիւն աղախնոյ իւրոյ. ահա յայսմ հետէ երանեսցեն ինձ ամ ազգք։

Փխ. Մեծացուսցէ անձն իմ զՏէր. եւ ցընծացաւ հոգի իմ յԱստուած փրկիչ իմ։

Ընթ. Առակ. ԼԱ. 29։ Բազում դստ. Վ. 31։ Մրգ. Եսայ. ԿԱ. 9։ ‖ Եւ ծանիցի ի մէջ. Վ. 9։ Առ Գաղատ. Գ. 24։ Ապա օրէնքն դաստ. Վ. 29։

Ալէլու։

Հոգին սուրբ եկեսցէ ի քեզ. եւ զօրութիւն բարձրելոյն հովանի լիցի ի վերայ քո։

Աւետ. Ղուկ. Ա. 39։ Յարուցեալ Մարիամ. Մինչ՝ դարձաւ ի տուն իւր։ 56։

Սրբասացութեան. Բազմութիւնք. Երես 18։

ԽԱՉՎԵՐԱՑ

Մեղեդի:

Ա. Այսօր ի ձեռըն խաչին. — Եւ պատուական նըշանին. — Տեսցուք պատիւ Յանի. — Ազատողին համայնից:

Բ. Երեւման: Խաչն ի նախնումն երեւեցաւ. — Ծաղկեալ ի դրախտն աստուածատունկ. — Մըխիթարիչ եղեալ Սեթայ. — Նախագուշակ հօրն Ադամայ. — Մեք ի յայն փայտն եմք յուսացեալ. — Յոր Տէր Յիսուս բեւեռեցաւ. — Եւ խոնարհեալ երկրպագեմք. — Աստուածընկալ սուրբ նըշանին:

Գ. Վերացման: Այս ձայն զարուծուն ասեմ. չըչնէ. որ գոչէր ի քառաթեւին. — Ի քառաթեւին գոչէր. չըչնէ. ձայն առնէր ի սանդարամետն:

Ժամամուտ. Առաջի պատուական. Եր. 10:

Ճաշու շարական Գ.կ:

Փոխ. Տէր թագաւորեաց. վայելչութիւն:

Յաղթող եւ զնոր օրհնութի միշտ ի բարձունս երգեսցուք. թագաւորին Քրիստոսի. հաւատացեալ ժողովուրդք: Որ եկն ի լուսաւորել զընտրեալ սուրբ զեկեղեցի. եւ պըսա-

կեաց ծը խաչիւն. Նըմա ըզփառս երգեսցուք: Փառք Հօր: Այսօր եւ մեք տօնեսցուք զնաւակատիս սուրբ խաչին. եւ փրկողին մատուսցուք. փառք եւ պատիւ յաւիտեան:

Առաջին սաղմոս Դ:

Կց. Նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոց. եւ ետուր ուրախութիւն սրտից մերոց:

Փխ. Ի կարդալ իմում լուար ինձ Ած. ի նեղութեան ինձ անդորր արարեր. ողորմեա ինձ եւ լուր աղօթից իմոց:

Ընթ. Մրգր. Եսայ. ԽԹ. 13: Ուրախ լերուք երկինք, եւ ցնծասցէ երկիր. Հ. 23:

Առաք. Գաղատ. Զ. 14: Այլ ինձ քաւ լիցի պարծել. մինչ՝ եղբարք. ամէն: 18:

Ալէլու:

Տուր զօրութիւն ծառայի քոյ. կեցո զորդի աղախնոյ քոյ. եւ արա առ իս նշան բարութե:

Աւետարան ըստ Յովհաննու. Գ. 13:

† Տէրն մեր Յս Քս ասէ.

Եւ ոչ ոք ել յերկինս. մինչ՝ թէ Աստուծով գործեցան. 21:

Սրբասացութիւն. Ո՞վ է որպէս. Երգ. 81:

Տաղ:

Նոր դրախտին եկեղեցւոյ — Ծառ կենաց տընկեալ ի մէջ. — Զոր ոչ քրովբէիւք պահեալ, — Այլ դիւրահուպ ի մէնջ:

Սաբեկայ ծառոյն նըման, — Ոչ խոյ յող-
ջակեզ կախեալ. — Այլ գառն Աստուծոյ զե-
նեալ՝ — Մեզ հաշտութեան նըւէր։

Ի Գողգոթա կանգնեալ սանդուղք, —
Տեսլեամբ Յակոբայ ցուցեալ. — Հրեշտակաց
իջման յերկիր, — Մարդկան ելից յերկինս։

ԸՆԹԱՑՈՒՄՆ ՍՐԲՈՑ ԿՈՒՍԻՆ

Ժամամուտ։

Աստուածածին զքեզ խոստովանեալ. եր. 9։

Ճշ. շարական զծննդեանն առա. Գկ։

Ծառ կենաց տնկեալ յԱդին. երգ. 153։

Առաջին սաղմոս ԿԷ։

Կց. Տէր տացէ զբան՝ ոյք աւետարանեն զօ-
րութեամբ բազմաւ։

Փխ. Յարիցէ Աստուած, եւ ցրուեսցին ա-
մենայն թշնամիք նորա. փախիցեն ատելիք նորա
յերեսաց նորա։

ԸՆԹ. Երգ. Ա. 1։ Համբուրեսցէ զիս Հ. 11։
Առակ. ԺԱ. 30։ Ի պտղոյ արդարոյ. Հ. ԺԲ. 4։
Մրգ. Եսայ. ԾԲ. 7։ ‖ Իբրեւ զի գեղեցիկ. Հ. 10։
Մրգ. Զաքար. Բ. 10։ Խնդա եւ ուրախ. Հ. 13։
Մրգ. Մաղաք. Գ. 1։ ‖ Ահա ես առաքեմ. Հ. 2։
Առաք. Բ Կորնթ. Զ. 16։ Ապաքէն դուք տաճար
Աստուծոյ. Հ. Է. 1։

Ալէլու։

Հոգին սուրբ եկեսցէ ի քեզ. եւ զօրութի Բարձրելոյն հովանի լիցի ի վերայ քո։

Ա. Եր. Ղուկ. Ա. 39։ Յարուցեալ Մարիամ. հ. 56։

Սրբատուութեան. Բազմութիւնք. Երգ. 18։

ԱՆԱՐԱՏ
ՅՂՈՒԹԻՒՆ ՍՐԲՈՅ ԿՈՒՍԻՆ

Ժամամուտ։

Աշաշեմք զքեզ սուրբ կոյս Մար. Երգ. 9։

Ճշ. շարական. ԳԿ։

Նուռ կենաց տնկեալ յԱդին. Երգ. 153։

Ճաշու սաղմոս ԿԷ։

Կյ. Տէր տացէ զբան՝ ոյք աւետարանեն զօրութեամբ բազմաւ։

Փխ. Յարիցէ Ած, ցրուեսցին ամ թշնամիք նորա. փախիցեն ատելիք նորա յերեսաց նորա։

ԸՆԲ. Երգ. Ջ. 3։ գեղեցիկ ես մերձ. հ. 8։ Մրգ. Մղք. գ. 1։ ‖ Ահա ես առաքեմ առ հ. 2։ Ա. Գաղ. գ. 24։ Ապա օրէնքն դաստ. հ. 29։

Ալէլու։

Ուրախ լեր բերկրեալդ, Տէր ընդ քեզ. օրհնեալ ես դու ի կանայս. եւ օրհնեալ է պտուղ որովայնի քո։

Առաւ. Ղուկ. Ա. 39: Յարուցեալ Մարիամ յաւուրսն յայնոսիկ. Հ. 56:

Սրբասացութ. Բազմութիւնք հրեշտ. եր. 18:

ՅԱԿՈԲԱՅ ՄԾԲՆԱՅ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻՆ
ԵՒ ՄԱՐՈՒԳԷԻ ՃԳՆԱՒՈՐԻՆ

Ժամամուտ:

Օ՛ Հայրապետականն զարդարեցեր. եր. 91:

Ճաշու շարական Գկ:

Փոխ. Սի՛րեցի զի լուիցէ Տէ՛ր. ըզձա՛յն աղ:

Ո՛ր յանապատէ՛ կոչեցար յառաքելական աթո՛ռ բանի՛ւ սուրբ Յակո՛վբ. բարձրացուցե՛ր զեղջե՛ւր Սիոնի ճշմարտութեա՛մբ. մասամբ նոյեան տապանի՛ն: Ո՛ր արդարութեամբ եւ լուսով քո փայլմա՛ն նոր արեգական. պայծառ քան զարփի՛ն վառեալ զօրութեա՛մբ. յառնե՛լ ի հրաշ պատանւո՛յն: Ո՛ր միացա՛ր սրբութեամբ ի լոյսըն մաքո՛ւր որպէս զանմարմի՛ն. զարմացուցե՛ր ըզգօրըս վե՛րի՛նս. հիացուցեր զարարածս: Փա՛ռք Հօ՛ր: Ա՛րդ աղաչե՛մք ըզքեզ հայրըդ գըթա՛ծ եւ հովիւ բարի. մաղթանօ՛ք հայցեա առ Տէ՛ր վասն եկեղեցւո՛յ. մի՛շտ անշա՛րժ պահել յաւիտեա՛ն:

Առաջին ողջ. ՃԼԱ: Կց. Քահանայք քո:

Փխ. Յի՛շեա Տէր զԴաւիթ. Եր. 93:

Ընթ. Առակ. (իմաստ.) Է. 12: Ուրախ եղէ. Հ. 21: Մրգ. Եսայ. ԽԴ. 1: Բայց արդ լուր Յակոբ. Հ. 5: Առ. Եբրայ. ԺԳ: 17: Ունկնդիր լերուք. Հ. 21:

Ալէլու: Քահանայք քո զգեցցին. Երեւ. 93: Աւետ. Յովհ. Թ. 39: Եւ ասէ Յս. Հ. Ժ. 10:

Սրբասացութիւն. Ամենակալ ես. Երեւ. 89:

ՃՐԱԳԱԼՈՅՑ ԾՆՆԴԵԱՆ
ՏԵԱՌՆ ՄԵՐՈՅ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

Ցերեկոյին յառաջ ընթերցուածոյն մատենէն յեկեղեցին. եւ կարդան զԴանիէլն ի բեմն:

Ընթերցուած ի Դանիէլէ մարգարէէ. Գ. 1:

Յամին ութուտասներորդի Նաբուքոդոնոսորի:

Յընթեանալն զհարցն աղմուան յաձեն փոխէ խօսանկ ամէն: Եւ երբ զՕրհնեցէք զամ գործքն ասեն, դարձ պաշտօնէից որ առընթեր կան եւ դպրէքն՝ յամենայն դան եղանակէն քաղցր ձայնիւ՝

Օ՛րհնե՛ցէ՛ք. գո՛վե՛ցէ՛ք. եւ բա՛րձր արարէ՛ք զնա՛ յաւիտեա՛ն:

Եւ է կատարման հարցն աղմուկն՝ զի յաւիտեան է ողորմ նորա. սարկաւագն գոչէ բարձր ձայնիւ. Օ՛րհնեա՛ տէր:

Ժամարարն. Օրհնեալ թագաւորութիւնն:

Եւ ասէ ժամամուտ. Ածածին ամեն. Երեւ. 9:

Ճաշու շարական ԳԶ:

Փոխ. Մեծացուսցէ անձն իմ զՏէր. եւ ցնծ:

Զանճառելի լուսոյ մայր. եւ ըզբնակարան անըսկըզբնակից Որդւոյն. * օրհնութեամբ մեծացուցանեմք: Զանհաս տնօրէնութեան մայր. եւ զանձնաւոր տաճար Այ̃ Բանին. օրհնու: Փառք Հօր: Զբոլորից փըկուե̃ մայր. որ զանտանելին էից ի յարգանդի եբարձ. ըզնա ամենեքեան օրհնու:

Առաջին սաղմոս Բ:

Կց. Տէր ասաց ցիս՝ որդի իմ ես դու. եւ ես այսօր ծնայ զքեզ:

Փխ. Ընդէ՞ր խռովեցան հեթանոսք. եւ ժողովուրդք խորհեցան ի սնոտիս:

Ընթերց. առաք. Տիտ. Բ. 11: Քանզի երեւեցաւ շնորհն. մինչ՝ արհամարհիցէ: 15:

Ալէլու:

Այսօր ծնաւ որ ի Հօրէ յառաջ քան զյաւիտեանս Որդի, որ է օծեալ Տէր՝ ի քաղաքի Դաւթի:

Ի վայելչութիւն սրբոց քոց յարգանդէ յառաջ քան զարուսեակ ծնայ զքեզ:

Աւետարան ըստ Մատթէոսի. Ա. 18:

† Տն̃ մերոյ Յս̃ի Քս̃ի ծնունդն էր այսպէս: Խօսեալ զմայր. մինչ՝ զանուն նորա Յս̃: 25:

Սրբասացութիւն. Բազմութիւնք հրեշտ. Եր. 18:

Նախատօնակ Ծննդեան Ցերեկն:

Զկնի արձակման պատարագին (յետ Պահպանեա աղօթիցն՝ դրան մուծըղէն է յետոյ ասենեցուն։

Քհն. Օրհնեալ Տէր մեր ✝ Յս Քս. ամէն:

Սրկ. Եւ եւս խաղաղ: Քհն. Օրհնութի եւ:

Եւ սարկաւագն խոնարհ ասէ:) Եւ սկսանին

Շարական Դ կ:

Խորհուրդ մեծ եւ սքանչելի որ յայսմ աւուր յայտնեցաւ. հովիւքն երգեն ընդ հրեշտակս տան աւետիս աշխարհի: Ծնաւ նոր արքայ ի Բեթղեհէմ քաղաքի. որդիք մարդկան օրհնեցէք զի վասն մեր մարմնացաւ: Անբաւելին երկնի եւ երկրի ի խանձարուրս պատեցաւ. ոչ մեկնելով ի Հօրէ ի սուրբ այրին բազմեցաւ:

† Այսօր ցնծան երկինք ի վերուստ մեծապայծառ աւետեօք. եւ արարածք ամենայն զգեցան հանդերձ փրկութեան: Այսօր յայրին ընծայեցաւ Քրիստոս Որդին Աստուծոյ. եւ հրեղինաց բազմութիւնքն յերկնից յերկիր վայր իջեալ: Այսօր հովուացըն տեսեալ զարդարութեան արեգական. եւ ընդ հրեշտակս երգէին փառք ի բարձունս Աստուծոյ:

† Ի Հօրէ ծագեցար լուսաւորել զարարածս. արդարութեան արեգակըն Տէր փա-

ութք քեզ։ Ծընա՛ր ի յայրին ընծայեցար Բե՛թ-ղեհէմ. * ա՛րդա՛րութե՛ան արեգա՛կըն Տէր փա՛ռք քեզ։ Հովուաց յայտնեցար երկրպագեալդ ի մոգուց. ա՛րդա՛րու։ Եւ մեք երգեսցուք որ ի կուսէն մարմնացար. ա՛րդա՛րու։

Սրբ. Եւ եւս խաղաղ. Քհն. Օրհնութի՛ եւ։

(Եւ է սպասել Հարցն էջանէ աւագերէցն յեկեղեցին, եւ խնկէ զխորանօքն եւ զժողովրդեամբքն։)

Հարց ԳՁ. էւր տարօքն։

Ա՛նըսկի՛զըն էակի՛ց Բանըդ Հօր. որ էիր յառաջ քան զյաւիտեանս. եւ եկիր ի փրկութի՛ւն ըստեղծուածոց քոց. * ը՛զքե՛զ օրհնե՛մք Աստըւած հա՛րցըն մերոց։ Ծընա՛ր ի կուսէ անճառ միութի՛. անբաժանելի եւ միշտ գոլով ո՛չ մեկնեցար ի հայրական ծոցոյ. ը՛զքե՛զ օրհ։ Ցընծութեամբ տօնեսցուք ըզծըննունդ քո սուրբ. որ յայտնեցար մեզ լոյս ի լուսոյ. եւ լուսաւորեդ քո լոյսեր ըզտիեզերս. ըզքեզ օրհ։

Գձ. Օրհնեցէք ամենայն գործք Տեառն ըզՏէր օրհնեցէք. * եւ առաւել բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան։ Ըզծըննեալն ի սրբոյ կուսէն օրհնեցէք. եւ բարձր։ Զանճառելի ըզծընունդ փրկչին գովեցէք. եւ առաւել բարձր։

Մեծ․ Ուրախ լեր Աստուածածին յոյս եւ փրկութեան մայր․ ըզքեզ ընդունող լուսոյ մեծացուցանեմք։ Ըզքեզ լուսոյ մայր եւ կոյս․ ըզքեզ գանձըդ կենաց աստուածային․ ձայնիւ ցընծութեամբ մեծացուցանեմք։ Մայր սուրբ անարատ լուսոյն․ հրեշտակային օրհնութեամբ պատուեալ ըզքեզ մեծացուցանեմք։

Ող․ Ամենիմաստ ամենից Հայր․ բազմազեղ խնամող ստեղծող եւ Տէր բոլորից. անեղ եւ էից էակ․ զոր միշտ օրհնեն դասք անմարմնականացն յաւէժաբար հնչմամբ։ Որ կերպարան եւ կնիք Հօր․ առեալ վասն մեր ծառայի կերպ ի կուսէն․ որ էին ի յաթոռ փառաց անհաս վերնոցն. ի յայրին իջեւանի եւ ի մըսուր յանբանից բազմեալ։ Զ'ի կուսէն մարմնացեալ Բանն Եկայք ժողովուրդք ընդ հովիւսըն բարեբանեսցուք եւ ընդ մոգուցըն երկրպագեսցուք. ընդ երկնային զօրսն երգեսցուք փառք ի բարձունս Աստուծոյ։

Տրյ․ Ճառագայթ եւ կերպարան էութեան Հօր Բանդ Աստուած․ * ըզքեզ բարեբանեմք ասելով փառք ի բարձունս Աստուծոյ։ Որ միացար ի մարմնի անճառապէս ճշմարիտ Աստուած․ ըզքեզ։ Որ զանիծիցըն բարձեր ըզդատապարտութիւն Քրիստոս Աստուած. ըզ-

քե՛զ բա՛րեբանե՛մք ասելո՛վ փառք ի՛ բար-ձո՛ւնս Աստուծո՛յ։

Ժղ. Մ՛է զԱ՜ծ՛ածի՛նն. օրհնու՛թի՛ մեծացու-ցանե՛մք։ փա՛ռք Հօ՛ր եւ։ Ա՛ւե՜տաւոր հրեշտա՛կն աւե՛տա՛րա՛նէր. ը՛զծը՛նեա՛լ փրկի՛չն ի՛ սըրբո՛յ կուսէ՛ն։ Ա՛յժմ եւ մի՛շտ։ Ա՛սէ՜ ուրա՛խ լեր բեր-կրեա՛լդ. քանզի՛ Տէ՛ր տերանց է՛ ընդ քե՛զ։

Զկնէ՝ Ո՛րթիւ։

Առաքելական ընթ. Գաղատ. Բ. 8։

† Վասն ծննդեան Տեառն մերոյ Յսի Քսի։

Եւ հովիւք էին ի տեղւոջն. Վերջ՝ որպէս պատմեցաւ նոցա։ 20։

Քարոզ։

Սրկ. Մէ զԱծածինն եւ զմ նքս բարեխօս արասցուք առ Հայր յերկինս. զի կամեցեալ ո-ղորմեսցի, եւ գթացեալ կեցուսցէ զարարածս իւր։ Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո եւ ողորմեա։

Դպ. Յայնժմ. կեցո Տէր։ Տէր ողորմեա. Տէր ողորմեա. Տէր ողորմեա։

Աղօթք։

Քհն. Ընկալ, Տէր, զաղաչանս մեր բարե-խօսութեամբ սուրբ Աստուածածնին, անարատ ծնողի միածնի Որդւոյ քո, եւ աղաչանօք ամե-նայն սրբոց քոց։ Լուր մեզ Տէր եւ ողորմեա. Նե-րեա, քաւեա եւ թող զմեղս մեր։ Արժանաւորեա

գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Որդւոյ եւ ընդ սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Օրհնեալ Տէր մեր: Հայր մեր:

Դպ. Յայնժմ. Օրհնեցից զՏէր յամ ժամ:

Քհն. Օրհնեալ եղերուք ի շնորհաց:

Եւ արձակէն:

—

Բայց ոմանք զաւետարանն ի սեղանն կարդան: Երթան խաչիւ եւ աւետարանաւ, խնկօք եւ մոմեղինօք եւ ամենայն զարդուք ի սեղանն, առեալ դարձեալ՝

Շարական Դկ. Խորհուրդ մեծ. Երես 162:

Աւետ. Ղուկ. Եւ հովիւք էին ի տեղւոջն:

Քրզ. Սուրբ խաչիւս: Աղօթք. Պահպանեա:

Հայր մեր որ յերկինս:

Եւ օրհնեն զհացն: Բայց յայսմ երեկոյին սեղան օրհնելոյ կանոն չկայ:

ԾՆՈՒՆԴ
ՏԵԱՌՆ ՄԵՐՈՅ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ
ի դեկտեմբերի իե:

—

Մեղեդի:

Նոր ծաղիկ այսօր բղխէ յարմատոյն Յեսսեայ. — Եւ դուստր Դաւթի ծնանի զՈրդին Աստուծոյ:

Ժամամուտ. Ածածին զքեզ խոստ. Երես 9:

Ճաշու շարական Գ.Զ:

Փոխ. Մեծացուսցէ անձն իմ ըզՏէր. եւ ցնծ:

Սուրբ զԱստուածածինն. որ հնութեամբ մեծացուցանեմք: Աւետաւոր հրեշտակն աւետարանէր. ըզծըննեալ փրկիչն ի սրբոյ կուսէն: Փառք Հօր: Ասէ ուրախ լեր բերկրեալդ քանզի Տէր տերանց է ընդ քեզ:

Առաջին սաղմոս Բ:

Կց. Տէր ասաց ցիս՝ որդի իմ ես դու. եւ ես այսօր ծնայ զքեզ:

Փխ. Ընդէ՞ր խռովեցան հեթանոսք. եւ ժողովուրդք խորհեցան ի սնոտիս:

Ընթերց. առաք. Տիտ. Բ. 11: Քանզի երեւեցաւ շնորհն. մինչ՝ արհամարհիցէ: 15:

Ալէլու:

Այսօր ծնաւ որ ի Հօրէ յառաջ քան զյաւիտեանս Որդի, որ է օծեալ Տէր՝ ի քաղաքի Դաւթի: Ի վայելչութիւն սրբոց քոց յարգանդէ յառաջ քան զարուսեակ ծնայ զքեզ:

Աւետարան ըստ Ղուկասու. Բ. 1:

† Վասն ծննդեան Տեառն մերոյ Յի Քի:

Եւ եղեւ ընդ աւուրսն ընդ այնոսիկ ել հրաման. մինչ՝ ոչ գոյր նոցա տեղի յիջեվանին: 7:

Սրբասացութիւն. Բազմութիւնք հրեշտ. 18:

Տաղ:

Տունկ անմահութեան՝ բողբոջեցար ն̃բ կոյս.
Ծաղկաբեր ծընար զանմահ պտուղն Յիսուս:
Եդեմ շնչական՝ կենաց պտուղ ն̃բ կոյս.
Ի քէն ծագեցաւ նոր արեգակն Յիսուս:
Անեղէն տաճար եւ առագաստ սուրբ կոյս.
Հինաւուրցն ի քէն նոր մարմնացաւ Յիսուս:

ՍՏԵՓԱՆՈՍԻ ՆԱԽԱՎԿԱՅԻՆ

Ժամամուտ:

Ա. Ցնծա այսօր ցնծա եւ զուարճացիր կաթուղիկէ սուրբ՝ յիշատակաւ սրբոյն Ստեփանոսի նախավկային Քրիստոսի՝ վկայեցելոյ Հօր. որ աղօթիւք բանայր զերկինս, զոր փակեաց Ադամ. եւ հրեշտակակերպ տեսլեամբ տեսանէր զկերպարանն Հօր ի կերպի Ադամայ՝ նստեալ յաթոռ փառաց: Որ զբազմութիւն քարանցն որպէս ըզծաղիկս հաւաքելով՝ բոլորէր պսակս փոխանակ փշոցն եւ եղեգանն. եւ զմարտիրոսական արիւնն խառնէր ընդ փրկական արեանն Քրիստոսի հոսեցելոյն ի կողէն: Վասն որոյ գերազանցեալ ի փառս առաւել քան զամենայն սուրբս՝ հայցեա եւ մեզ ի վերնատուողէն՝ զպարգեւս կենաց անվախճանից եւ զմեծ զողորմութիւն:

Բ. Յորովայնէ ընտրեալ սուրբ Ստեփանոս, յորովայնէ ընտրեալ սուրբ Ստեփանոս, վկայ

ճշմարիտ առաքելական քարոզութեանցն. որ ի վերայ անօրէն քարաձգողացն աղօթէիր առ Քն Ած՝ մի՛ համարիր սոցա զայս ի մեղս: Ի ձեռն սորին բարեխօսութե՛ն շնորհեա մեզ զմեծ քո զողորմութի՛:

Ճաշու շարական Դկ:

Փոխ. Սի՛րեցի՛ զի լուիցէ Տէր. ըզձա՛յն ա՛ղօ՛թ:

Ցը՛նծայ այսօ՛ր եկեղե՛ցի՛ Աստուծո՛յ. դքո՛ վայելչապէ՛ս տօնէ զյիշա՛տա՛կս. * Ո՛վ սուրբ Ստե՛փանո՛ս. մեծ ե՛ւ պատուական անուանիդ ի վըկա՛յս. աղաչեա՛ զԱստըւած շնորհել մեզ ըզ-կեա՛նս անվախճա՛ն: Նա՛խաշաւի՛ղ բարեա՛ց ամե-նա՛յն աշխարհի՛. ե՛ւ լուսազա՛րդ ճանապարհացն եղե՛ր ժառա՛նգո՛րդ. Ո՛վ սուրբ Ստե՛փ: Փա՛ռք Հօ՛ր: Ա՛ստուածայի՛ն զինու վառեցա՛ր սուրբ Հոգ-ւո՛յն. տե՛սանելով յե՛րկինըս հայրենի՛ փառօ՛ք զՈրդի՛ն Աստո՛ւծո՛յ. Ո՛վ սուրբ Ստե՛փ:

Առաջին աղօթս. Ե:

Կց. Տէր, որպէս զինու՝ հաճութեամբ քով պսակեսցես զմեզ:

Փխ. Բանից իմոց ունկն դիր Տէր. եւ ի միտ առ զաղաղակ իմ:

Ընթերց. Գործ. Զ. 7: Ստեփանոս՝ այր լի շնորհօք եւ զօրութեամբ. Է. Ը. 2:

Ալէլու:

Հոգւով սրբով զօրացեալ սուրբ Ստեփա-նոս, եւ ընտրեալ յորովայնէ. ճշմարիտ վկայ,

սիրող եւ առաքեալ Առաքելոյն. ի Քրիստոսէ ընկալար զուարթնոյն զպսակն:

Աւետ. Յոհ. ԺԲ. 24: Ամէն ամէն աս. Հ. 26:

ԳԼԽ. ԱՌԱՔԵԼՈՑՆ ՊԵՏՐՈՍԻ ԵՒ ՊՕՂՈՍԻ

Ժամամուտ. Առաքեալք եւ վկայք. 88:

Ճաշու շարական շարաւոր Ողորմեայն տաղ. ԴՁ:

Փոխ. Սիրեցի զի լուիցէ Տէր. ըղձայն աղօթ:

Ամուլք հաւատոյ այսօր փայլեն համր սուրբ ի քո սուրբ եկեղեցւոջ. մարդասէր փրկիչ տօնողացս ողորմեա: Բարեխօսութեամբ Պետրոսի եւ Պօղոսի քո սուրբ առաքելոցն. մարդասէր փրկիչ տօնողացս ողորմեա: Փառք Հօր: Լուսաւորեալք ի սոցա դպրութենէս փառաւորեմք սուրբ զԵրրորդութիւնդ. երկրպագանչիւրոցն աղօթիւք տօնողացս ողորմեա:

Ընթ. Առակ. (Իմաստ.) Թ. 13: (Տէր,) ընդ քեզ եւ իմաստութիւն. Հ. Ժ. 2: Մրգ. Եսայ. ԻԲ. 16: Վասն այսպէս ասէ. Հ. 19: Կթղ. Բ Պետր. Ա. 12: Որով պատրաստ. Հ. 19: Առ. Բ Տիմոթ. Դ. 1: Զայս վկայութիւն. Հ. 8:

Ալէլու. Կացուցես զնոսա. 89:

Աւետ. Յոհ. ԻԱ. 15: Եւ իբրեւ ճաշ. Հ. 19:

Սրբասացութեան. Ամենակալ ես. Երեւ 89:

ՏՕՆ ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԱՆՈՒԱՆ
ՏԵԱՌ՚Ն ՄԵՐՈՅ

Ժամամուտ. Աղաչեմք զքեզ. Երբե. 9:

Ճաշու շարական Դկ:

Փոխ. Մեծացուսցէ՛ անձն իմ ըզՏէր. եւ ցնծ:

Է անուն Տեառն օրհնեալ. * յայսմ-հետէ մինչեւ յաւիտեան: Եւ եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ. յայսմ: Փառք Հօր: Փառաւորեալ անուն Տեառն օրհնեալ. յայսմ:

Առաջին տաղմոս ՃԺԲ:

Կց. Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ. յայսմ հետէ մինչեւ յաւիտեան:

Փխ. Օրհնեցէք մանկունք զՏէր. եւ օրհնեցէք զանուն Տեառն:

Ընթ. առ. Փիլ. Բ. 5: Զայն խորհեսցի. Վ. 11:

Ալէլու:

Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ յաւիտեան. զի յառաջ քան զարեւ է անուն Նորա:

Աւետ. Ղուկ. Բ. 21: Եւ իբրեւ լցան. Վ. 21:

Սրբասացութիւն. Բազմութիւնք. 18:

ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ

ԿԱՆՈՆ ՄԿՐՏՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԴՐՈՇՄԻ, ՀԱՐՍԱՆԵԱՑ, ԵՒ ԱՅԼՆ.

ԿԱՆՈՆ ՄԿՐՏՈՒԹԵԱՆ

Յորժամ տղայն ութօրեայ լինի՝ առնու քահանայն զերախայն եւ զկնքահայրն, կամ դայ բերել ի դուռն ի գաւթին եկեղեցւոյն։ Եւ այս կարգ կատարի։

Սրկ. Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչես։

Քհն. Օրհնութիւն եւ փառք Հօր։ Եւ հարցանէ Քահանայն. Զի՞նչ խնդրես յեկեղեցւոյն Աստուծոյ։

Կնքահայրն*. Զհաւատ։

Քահանայն. Հաւատն զի՞նչ շնորհէ քեզ։

Կնքահայրն. Զկեանս յաւիտենականս։

Քահանայն. Արդ՝ եթէ կամիս ի կեանս մտանել՝ պահեա զպատուիր. եւ այլն։

Աղօթք։

Տէր Աստուած մեր, Աստուած բարերար որ զմերկեալս եւ զհեռացեալս ի քէն, եւ այլն։

Սաղմոս Ծ։

Ողորմեա ինձ Աստուած՝ ըստ մեծի ողորմութեան քում. ըստ բազում գթութեան քում քաւեա զանօրէնութիւնս իմ։

Առաւել լուա զիս յանօրէնութենէ իմմէ։ եւ ի մեղաց իմոց սուրբ արա զիս։

---

* Եթէ սարկաւագ ոչ գուցէ՝ դպիրն ասասցէ զքարոզսն. նոյնպէս եւ զպատասխանիսն փոխանակ կնքահօրն։

Զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ. եւ մեղք իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ:

Քեզ միայն մեղայ Տէր. եւ չար առաջի քո արարի:

Որպէս արդար եղիցես ի բանս քո. եւ յաղթող ի դատել քեզ:

Անօրէնութ̃ք յղացաւ. եւ ի մեղս ծնաւ զիս մայր իմ:

Դու Տէր զճշմարտութիւն սիրեցեր. զան-յայտս եւ զծածկեալս իմաստութեամբ քով յայտնեցեր ինձ:

Ցօղեա յիս մշտկաւ, եւ սուրբ եղէց. լուա, եւ քան զձիւն սպիտակ եղէց:

Լսելի արա ինձ Տէր զցնծութ̃ի եւ զուրա-խութ̃ի. եւ ցնծասցեն ոսկերք իմ տառապեալք:

Դարձո զերեսս քո ի մեղաց իմոց. եւ զա̃մ անօրէնութիւնս իմ քաւեա յինէն:

Սիրտ սուրբ հաստատեա յիս Աստուած. եւ հոգի ուղիղ նորոգեա ի փորի իմում:

Մի ընկեներ զիս Տէր յերեսաց քոց. եւ զհոգի քո սուրբ մի՛ հաներ յինէն:

Տուր ինձ զցնծութիւն փրկութեան, եւ հո-գւով պետութեան քոյ հաստատեա զիս:

Ուսուցից անօրինաց զճանապարհս քո. եւ ամպարիշտք առ քեզ դարձցին:

Փրկեա զիս յարենէ Ա̃ծ, Ա̃ծ փրկութ̃ե ի-մոյ. եւ ցնծասցէ լեզու իմ յարդարութ̃ե քում:

Տէր եթէ զշրթունս իմ բանաս. բերան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո:

Թէ կամեցեալ էիր պատարագս՝ մատուցանէաք. բայց դու ընդ ողջակէզս իսկ ոչ հաճեցար:

Պատարագ Աստուծոյ հոգի խոնարհ. զսիրտ սուրբ եւ զհոգի խոնարհ՝ Ած ոչ արհամարհէ:

Բարի արա Տէր կամօք քովք Սիովնի. եւ շինեսցին պարիսպքն Երուսաղէմի:

Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պատարագս արդարութեան. ուխտից պատարագս հանցեն ի սեղան քո զուարակս:

Քարոզ:

Սրբ. Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն տղայիս աղաչեսցուք զմարդասէրն Աստուած՝ զի ողորմեսցի ըստ մեծի ողորմութե̃ն իւրում, եւ արժանաւորեսցէ զսա լուացման վերըստին ծննդեան, եւ զգեստու անապականութեան. եւ զուգաթուեսցէ զսա ընդ հաւատացեալս անուան իւրոյ սրբոյ. եւ կեցուսցէ շնորհիւ ողորմութե̃ն իւրոյ: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր կեցո եւ ողորմեա:

Քհն. Տէր ողորմեա. Տէր ողորմեա. Տէր ողորմեա:

Աղօթք:

Ընկալ, մարդասէր Տր̃, զընծայեալս քեզ:

Քարոզ։

Սրկ. Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք՝

Վասն քաւութեան մեղաց եւ թողութեան յանցանաց, եւ իջանելոյ ի վերայ երեխայիս ողորմութե՛ եւ գթութե՛ Տեառն Աստուծոյ ամենակալին։ Կեցուսցէ եւ ողորմեսցի։

Քհն. Տէր ողորմեա. Տր՛ ողորմ. Տր՛ ողորմ։

Աղօթք.

Տր՛ Աստուած, մեծ եւ փառաւորեալ յամենայն արարածոց. Ե-այլն։

Ապա հրամայէ քահանայն կնքահօրն դառնալ դէպ յարեւմուտս, եւ հարցանէ զնա յանուանէ տղայոյն ասելով.

Քհն. Ա՛յս անուն, հրաժարի՞ս ի սատանայէ։

Կնք. Հրաժարիմ։

Քհն. Եւ յամենայն խաբէութենէ նորա։

Կնք. Հրաժարիմ։

Քհն. Յամենայն չար գործոց. ի խորհրդոց, ի գնացից եւ ի չար կամացն նր՛։ Կնք. Հրաժարիմ։

Քհն. Յամենայն չար հրեշտակաց, պաշտօնէից, կամարարաց, եւ յա՛մ չար զօրութենէ նր՛ հրաժարելով հրաժարի՞ս։ Կնք. Հրաժարիմ։

Յետոյ քահանայն հրամայէ կնքահօրն դառնալ յարեւելս. եւ հարցանէ յատուկ յանուանէ զընծայեալն, պատասխանէ տալով կնքահօրն։

Քհն. Ա՛յս անուն, Հաւատամ ի յԱստուած Հայր ամենակալ, յարարիչն երկնի եւ երկրի։

Կնք. Հաւատամ։

Քհն. Հաւատամ ի Յիսուս Քրիստոս յՈրդին նորա միածին Տէրն մեր, ի ծնեալն եւ չարչարեալն։ Կնք. Հաւատամ։

Քհն. Հաւատամ ի Հոգին սուրբ. ի սուրբ եկեղեցի կաթողիկէ. ի հաղորդութիւն սրբոց. ի թողութիւն մեղաց. ի յարութիւն մեռելոց, եւ ի կեանսն յաւիտենականս։ Կնք. Հաւատամ։

Եւ խնկոյն քահանայն է միայն ընդ կնքահօրն պարզ յայնէւ ասէ զՀաւատամքն ի քուն. տես երես 13։

Յետ այնորիկ փակեն զդուռն եկեղեցւոյն։ Եւ ասէ

Սաղմոս ՃԺԷ։

Խոստովան եղերուք Տեառն զի բարի է. զի յաւիտեան է ողորմութիւն Նորա։

Ասասցէ տունն Իսրայէլի զի բարի է. զի յաւիտեան է ողորմութիւն Նորա։

Ասասցէ տունն Ահարոնի՝ զի յաւիտեան է ողորմութիւն Նորա։

Ասասցեն երկիւղածք Տեառն, զի յաւիտեան է ողորմութիւն Նորա։

Ի նեղութեան կարդացի առ Տէր. եւ լուաւ ինձ յանդորր։

Տէր է իմ օգնական, եւ ես ոչ երկեայց. զի՞ արասցէ ինձ մարդ։

Տէր է իմ օգնական. եւ ես տեսից ի թշնամիս իմ:

Բարի է յուսալ ի Տր̃ քան յուսալ ի մարդիկ. բարի է յուսալ ի Տէր քան յուսալ յիշխանս:

Ամենայն ազինք շրջեցան զինեւ. եւ անուամբ Տեառն յաղթեցի նոցա:

Շրջելով շրջեցան զինեւ, պաշարեցին զիս ի միասին. եւ անուամբ Տեառն վանեցի զնոսա:

Շրջեցան զինեւ որպէս մեղուք, վառեցան բորբոքեցան որպէս փուշք ի հուր. եւ անուամբ Տեառն մերժեցի զնոսա:

Ի մերժելն դրդուեցայ, եւ եղէ մերձ ի գլորել. եւ Տէր ընկալաւ զիս:

Զօրութիւն իմ եւ օգնութիւն իմ Տէր. եւ եղեւ ինձ ի փրկութիւն:

Ձայն ցնծութեան փրկութեան ի յարկս արդարոց:

Աջ Տեառն արար զօրութիւն, աջ Տեառն բարձր արար զիս. եւ աջ Տեառն արար զօրութի̃:

Ոչ մեռայց այլ կեցից. եւ պատմեցից զգործս Տեառն:

Խրատելով խրատեաց զիս Տէր. եւ ի մահ ոչ մատնեաց:

Եւ քահանայն դնէ զծայր ուրարին ի վերայ դրանցն, եւ բանայ զդուռն եկեղեցւոյն ասելով՝

Բացէք ինձ զդրունս արդարութեան, զի մտից ընդ այն եւ խոստովան եղէց Տեառն:

Այս դուռն Տեառն է. եւ արդարք մտանեն ընդ սա։

Եւ մտանեն յեկեղեցին ասելով՝ Սաղմոս ՂԹ։

Աղաղակեցէք առ Տէր ամ երկիր. եր. 4։

Փառք Հօր. Այժմ եւ միշտ։

Եւ ասէ քահանայն ցկնքահայրն. Մուտ ի տաճարն Աստուծոյ, եւ այլն։

Եւ յորժամ երթայ յաւազանն՝ արկանէ քահանայն մասուր ջուր յաւազանն՝ ասելով.

Քհն. — Կց. Ձայն Տեառն ի վերայ ջուրց, եւ Աստուած փառաց որոտաց. եւ Տէր ինքն ի վերայ ջուրց բազմաց։

Դպ. — Փխ. Մատուցէք Տեառն որդիք Աստուծոյ. մատուցէք Տեառն զորդիս խոյոց։

Պօղոսի առաքելոյն ի Գաղատացւոց թղթոյն է ընթերցուածս։ Գ. 24։

Ապա օրէնքն դաստիարակ եղեն մեզ ի Քս̃ Յս̃, զի ի հաւատոյն արդարասցուք. այլ իբրեւ եկին հաւատքն՝ ոչ եւս ընդ դաստիարակաւ եմք, քանզի ամենեքին որդիք Աստուծոյ էք՝ հաւատովք ի Քս̃ Յս̃։ Որք միանգամ ի Քս̃ մկրտեցարուք՝ զՔս̃ զգեցեալ էք. չիք խտիր՝ ոչ Հրէի եւ ոչ հեթանոսի, ոչ ծառայի եւ ոչ ազատի, ոչ արուի եւ ոչ իգի, զի ամենեքեան դուք մի էք ի Քս̃ Յս̃։ Ապա եթէ դուք Քսի էք՝ ուրեմն Աբրահամու զաւակ էք, ըստ աւետեացն ժառանգք։ 29։

Ա՜լէլուիա. ալէլուիա.

Տէր հովուեսցէ զիս. եւ ինձ ինչ ոչ պակասեսցէ:

Սրկ. Ալէլուիա. օրհնի:
Քհն. Խաղաղութիւն ✝ ամենեցուն:
Դպ. Եւ ընդ հոգւոյդ քում:
Սրկ. Երկիւղածութեամբ լուարուք:
Քհն. Ս՜րբ Աւետարանիս որ ըստ Յովհ: Գ. 1:
Դպ. Փառք քեզ Տէր Աստուած մեր:
Սրկ. Պռօսխումէ:
Դպ. Ասէ Աստուած:

✝ Առ Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս.

Եւ էր այր մի ի Փարիսեցւոց անուն. Նկդ՝ ամենայն ծնեալն ի Հոգւոյն: 8.

Քարոզ:

Սրկ. Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք: Քհն. Տէր ողորմեա:

Վասն ի վերուստ խաղաղութեան եւ փըրկութեան անձանց մերոց զՏէր աղաչ: Տէր ողորմեա:

Վասն խաղաղութեան ամենայն աշխարհի, եւ հաստատութեան սրբոյ եկեղեցւոյ, զՏէր աղաչեսցուք: Տէր ողորմեա:

Վասն զի Տէր ուղղեսցէ զգործս ձեռաց մերոց, եւ զքահանայիս որ հանդերձեալ է մկրտել զսա, զՏէր աղաչեսցուք: Տէր ողորմեա:

Վ՟ն գործակից լինելոյ Հոգւոյն ս՟բյ ի սըր-բել զաւաջինկայ ջուրս, զՏ՟ր աղ: Տէր ողորմեա:

Վասն ընդունելոյ սմա զօրհնութիւն Յոր-դանանու, եւ լինելոյ ի բժշկութիւն հոգւոց եւ մարմնոց, զՏէր աղաչեսցուք: Տէր ողորմեա:

Վասն վերածնելոյս որ ի սմա մկրտի, լինել սմա որդի լուսոյ եւ ճշմարտութեան, զՏէր աղա-չեսցուք: Տէր ողորմեա:

Յիշելով զԱ՟ծածինն եւ զմիշտ կոյսն Մա-րիամ, եւ զս՟բ Յովհաննէս Մկրտիչն, եւ զա՟մ ս՟բս, եւ Նոքօք զՏէր աղաչեսցուք: Յիշեա Տէր եւ:

Եւ եւս եւ վ՟ն միաբանութե՟ ճշմարիտ եւ ս՟բ հաւատոյս մերոյ, զՏէր աղաչ: Տէր ողորմեա:

Զանձինս մեր եւ զմիմեանս Տ՟ն Աստուծոյ ամենակալին յանձն արասցուք: Քեզ Տէառնդ:

Ողորմեաց մեզ Տէր Ա՟ծ մեր ըստ մեծի:

Քհ՟ն. Տէր ողորմեա. Տէր ողորմ. Տէր ողորմ:

Աղօթ՟ք:

Տէր մեր Յ՟ս Ք՟ս, որ զօրութեամբ քով մեծաւ:

Խաղաղութիւն ✝ ամենեցուն:

Տէր Աստուած ահաւոր, Աստուած յաւիտենակ:

Ապա ասէ քահանայն:

Օրհնեսցի ✝ եւ սրբեսցի ջուրս այս նշ-շանաւ սուրբ խաչ:

Դպ. Ամէն. ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա

Երէցն կրկնէ՝ Օրհնեսցի:

Ապա շարական ԴԶ:

Առաքելոյն աղաւնոյ, իջանելով մեծաձայն հնչմամբ ի բարձանց, ի նմանութեան լուսոյ փայլման, հրացեղենաց անկիզելի զաշակերտսն, մինչդեռ նստէին ի սուրբ վերնատանն: Աննիւթական աղաւնի, անքննելի որ քննէ զխորս Աստուծոյ. զոր առեալ ի Հօրէ պատմէ զահաւոր եւ զմիւսանգամ գալուստն, զոր քարոզեցին համագայականն: Օրհնութիւն ի բարձունս, ելողին ի Հօրէ եւ յՈրդւոյ Հոգւոյն սրբոյ, որով առաքեալքն արբեցան անմահական բաժակաւն, եւ հրաւիրեցին զերկիրս ի յերկինս:

Յայսմ վայրի քահանայն հեղու ի սուրբ մեռոնէն խաչաձեւ ի նոյն ջուրն ասելով. Հեղումն մեռոնիս: Եւ ասէ զաղօթս. Որ կոչեցեր զծառայս քո Տէր:

Ապա հարցանէ ցերախայն՝ տալով զանուն նորա.

Քհն. Այս անուն, զի՞նչ խնդրես:

Կնք. Խնդրեմ մկրտիլ:

Քհն. Արդարեւ խնդրե՞ս:

Կնք. Հաւատով խնդրեմ մկրտիլ, եւ մաքրիլ ի մեղաց, եւ ազատիլ ի դիւաց եւ ծառայել ԱՅ:

Քհն. Ըստ հաւատոց քոց եղիցի քեզ:

Ցայնժամ քահանայն առեալ զտղայն ի ձեռանէ կնքահօրն՝ մկրտէ ասելով.

Այս անուն ծառայս Ցնի, եկեալ կամաւ յերախայութիւն, յերախայութէ ի մկրտութի, մկրտի այժմ ի ձեռս իմ յանուն Հօր, եւ մի անգ ջուր հեղու ի վերայ գլխոյ մանկանն, եւ Որդւոյ, եւ մի այլ անգ հեղու, եւ Հոգւոյն սրբոյ, եւ մի անգ այլ հեղու:

Ապա ասէ:

Գնեալ արեամբն Քրիստոսի ի ծառայութէ մեղաց. եւ այլն: Եւ զայս առնելով երիցս ընկղմեցու-ցանէ զնորընծայն ի ջուրն. եւ ապա ասէ. Որ ի քո մկրտեցար՝ զքո զգեցեալ ես. եւ այլն:

Սրկ. Որթիւ:

Աւետարան ըստ Մատթէոսի: Գ. 13:

† Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

Յայնժամ գայ ի Գալիլեէ ի Յորդանան. վերջ՝ ընդ որ հաճեցայ: 17:

Եւ ապա քահանայն ընդ կնքահօրն ասէ զՀայր մերն ի բուն:

Աղօթք:

Որ լուսաւորեցեր զարարածս քո Քրիստոս Ած:

Խաղաղութիւն † ամենեցուն:

Աստուած որ մեծդ ես եւ մշտնջենաւոր. եւ ա-ւարտէ ասելով՝ իշխանութիւն եւ պատիւ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտ:

ԿԱՆՈՆ ԴՐՈՇՄ ՏԱՒՈՅ

Յետ այսորիկ քահանայն դնէ զաջ ձեռն ի վերայ սեղանոյն, եւ ասէ.

Ամենակալն Աստուած, եւայլն։

Եւ յառաջ քան զմեռոնելն ասեն

Շարական ԴՁ։

Որ յառաջագոյն յօրէնս, յօրինակ միածնի քո Հայր երկնաւոր, ետուր զօրութիւն ի յիւղ սրբութեան յօծումն օծելոց. * Հեղ եւ յիւղոյս յայս զերկնային քո զշնորհս։ Որ խոնարհեցար ի մեզ. իւղ թափեալ անուն օծեալդ Աստուծոյ. խառնելով զԱստուածութիւնդ օծեալ ընդ մարդկային առեր բնութիւն. Հեղ եւ յիւղոյս։ Որ ի վերնատունն սուրբ. իջանելով յառաքեալսն օծումն օծելոց. եւ օծմամբն այսու վերաստեղծեր նորոգ զհողեղէնս որդիս Աստուծոյ. Հեղ եւ։ Որ զարդարես սովաւ. ի հանդերձս լուսափայլս եւ գերապայծառս. զհարսնացեալ եկեղեցի քո սուրբ. մանկունք սորա ընդ հրեշտակս օրհնեն սուրբ զԵրրորդութիւնդ։

Ապա քահանայն թաթաւէ զաջ բոյթն ի սուրբ մեռոնն, եւ զնոյն ձեռն եդեալ ի գլուխ նուիրելոյն՝ օծանէ նախ զճակատն ասելով.

Ա՛յս անուն, իւղ անոյշ հեղեալ յանուն Յիսուսի Քրիստոսի ի վերայ քո, կնիք աստուածային եւ երկնաւոր պարգեւացն, յանուն Հօր ✝ եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ:

Օծանէ եւ զայլ մասունս մարմնոյն՝ ասելով. Կնիքս որ յանուն Յիսուսի, եւ այլն:

Յետ այսորիկ ասէ խաչակնքելով:

Քհն. Խաղաղութիւն ✝ ընդ քեզ փրկեալդ Աստուծոյ:

Դպ. Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Քհն. Խաղաղութիւն ✝ ընդ քեզ օծեալդ Աստուծոյ:

Դպ. Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Քհն. Խաղաղութի՛ ✝ ընդ քեզ բերկրեալդ Աստուծոյ:

Դպ. Եւ ընդ հոգւոյդ քում.

Քահանայն բամբակաւ կամ այլ նման իրօք ջնջէ զձեռն իւր եւ զօծեալ տեղիս տղային: Եւ դնէ ի գլուխ նորա զսպիտակ կնգուղն՝ ասելով. Ա՛յս անուն, առ զպայծառ հանդերձս. Եւ արկանէ զսպիտակ զգեստն ի վերայ նորա: Եւ ապա ասէ.

Աղօթք:

Օրհնեալ ես, բարեխնամող Աստուած, որ զգեցուցեր:

Եւ տայ կնքահօրն զվառեալ մոմեղէնն՝ ասելով. Ա՛ռ զվառեալ լապտերս, եւ այլն:

Եւ ապա հրամայէ քահանայն կնքահօրն ծնրադրել. եւ ինքն ասէ՝

Տ՟ր ողորմեա. Տ՟ր ողորմեա. Տ՟ր ողորմեա:

Աղօթ՟ք:

Տէր Աստուած ամենակալ, Հայր Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի. քեզ խոնարհեցց:

Եւ առեալ ի ձեռաց կնքահօրն զնորընծայն ի վերայ բազկաց իւրոց՝ հանէ ի բեմն. եւ երկրպագէ երեքս՝ ասելով.

Այս անուն ծառայս Քրիստոսի եկեալ յերեխայութ՟է ի մկրտութ՟ի, ի մկրտութ՟է յերկրպագութիւն. եւ այլն:

Եւ հանեալ ի բազկաց իւրոց զնորընծայն՝ տայ ի գիրկս կնքահօրն, եւ ասէ:

Աղօթ՟ք:

Որք մկրտեցան եւ լուսաւորեցան, եւ ետուր:

Քարոզ:

Սրկ. Սուրբ խաչիւս աղաչեսցուք զՏէր, զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ ի մեղաց. եւ կեցուսցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր կեցո եւ ողորմեա:

Քհն. Տ՟ր ողորմեա. Տ՟ր ողորմ. Տ՟ր ողորմ.

Աղօթ՟ք:

Պահպանիչ եւ յոյս հաւատացելոց:

Օրհնեալ Տ՟ր մեր Յիսուս Քրիստոս. ամէն:

Դպ. յայնժ. Հայր մեր որ յերկինս:

Քհն. Ա՛յս անուն, երթ ի խաղաղութ՟ի, եւ Տէր եղիցի ընդ քեզ:

ԿԱՆՈՆ ՀԱՐՍԱՆԵԱՑ

ՆՄԱՆ ՕՐՀՆԵԼՈՑ

Դնեն ի վերայ ոսկեղ ընշանն. եւ այս կարգ կատարի։

Սրկ*. Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք. ընկալ։ Քհն. Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդ։ Եւ յաւելն խունկ արկանէ։

Շարական Ակ։

Խորհուրդն անճառ ծածկեալն յազգաց եւ յաւիտեանց. յայտնեցաւ իջմամբ հրեշտակապետին այսօր առ կոյսն Մարիամ. * զոր առ Տէր ունիմք բարեխօս վասն անձանց մերոց։ Անժամանակն առ ի Հօրէ եւ անմարմին ծոցածին ծնունդ. այսօր աւետեօքն Գաբրիէլի մարմին զգենու ի սրբոյ կուսէն. զոր առ Տէր ուն։ Անտանելին ի համայնից՝ բովանդակիչ բնութեանց բոլորից. պարագրի այսօր մարդասիրապէս յորովայնի անարատ կուսին. զոր առ Տէր ուն։ Աներեւոյթ փառացն Հօր նկարագիր անճառապէս. ի ծառայական խոնարհի պատկեր ի յարգանդի հոգւով մաքրելոյ. զոր առ Տէր ուն։ Անսահմանն յէութեան սահմանելեացս

---

* Եթէ սարկաւագ ոչ կայցէ՝ դպիրն ասասցէ զքարոզն։

էածցուցի՛չ. ի՛ վեր քան ըզգեա՛ն սա՛հմանի՛ այսօր յորովայնի՛ սրբուհւոյ կուսին. զոր առ Տէր ունիմք բարեխօս վասն անձանց մերոց: Ուրախութիւն տրտմեցելոյ բնութեանս բերկրեալ կոյս Մարիամ. զոր ողջունաբեր աւետեօք կրեցեր զորւողն ի քեզ զօրէնս ողջունի. առ նա միշտ բարեխօսեա վասն անձանց մերոց:

Կամ զայս տաղ. ԱԿ:

Նշանաւ ամենայաղթ խաչիւդ քո Քրիստոս. պահպանեա զմեզ մարդասէր յաներեւոյթ թշնամւոյն. * զի դու միայն ես թագաւոր փառաց օրհնեալ յաւիտեան: Որ ի վերայ սորա տարածեցեր զանարատ բազուկս քո. եւ հեղեր զարիւնդ ի փրկութիւն տիեզերաց. զի դու միայն: Ի միւսանգամ քո գալստեանն յերեւել սուրբ նշանիս. արժանի արա ըզծառայս քո վերըստին նորոգման. զի դու միայն:

Ալէլուիա. ալէլուիա.

Յարեւու եհար զխորան իւր. եւ ինքն որպէս փեսայ զի ելանէ յառագաստէ իւրմէ:

Պօղոսի առաքելոյն ի Գաղատացւոց թղթոյն է ընթերցուածս: Դ. 27:

Գրեալ է. ուրախ լեր ամուլ՝ որ ոչ ծնանէիր. գոչեա եւ աղաղակեա՝ որ ոչդ երկնէիր. զի բազում են որդիք սկընդկիդ առաւել քան

զարամբւոյն։ Այլ մեք՝ եղբարք, ըստ Սահակայ աւետեացն որդիք եմք։ Այլ որպէս յայնժամ որ ըստ մարմնոյն ծնեալ էր՝ հալածէր զայն որ ըստ հոգւոյն, նոյնպէս եւ այժմ։ Այլ զի՞նչ ասէ գիր. ի բաց հան զաղախինդ եւ զորդի դորա, զի մի ժառանգեսցէ որդի աղախնոյն ընդ որդւոյն ազատի։ Վասն որոյ, եղբարք, չեմք որդիք աղախնոյն՝ այլ ազատին, ազատութեամբն որով Քրիստոս զմեզ ազատեցոյց։ Պինդ կացէք այսուհետեւ, եւ մի միւսանգամ ընդ լծով ծառայութե՛ մտանիցէք։ Ե. 1։

Ա՛լէ՛լուիա. ալէ՛լուիա՛։

Տեսցե՛ս դու զորդիս որդւոց քո՛ց. խաղաղութիւն ի վերայ Իսրայէլի՛.

Ալէ՛լուիա. օ՛րթի՛ւ։

Աւետարան ըստ Ղուկասու։ Ա. 26։

† Ի Հօրէն ամենակալէ

Եւ յամսեանն վեցերորդի առաքեցաւ գաբր. մինչ՝ գնաց ի նմանէ հրեշտակն։ 38։

Դպ. Փառք քեզ Տէր Աստուած մեր։

Քարոզ։

Սրկ։ Վասն ի վերուստ պահպանութե՛ անձանց հաւատացելոց եւ հրաւիրելոցս ի միութի զՏէր աղաչեսցուք։

Քհն. Տէ՛ր ողորմեա. Տէ՛ր ողորմ. Տէ՛ր ողորմ։

Աղօթք։

Ը̃ծ յաւիտենական եւ արարիչ ամի, զքեզ։

խաղաղութիւն ✝ ամենեցուն։

Հայր սուրբ եւ օրհնեալ յա̃մի, որ օրհնեցեր։

Եւ ապա տան զնշանն։

Քրզ. Սուրբ խաչիւս։ Աղօթ. Պահպանիչ։

Օրհնեալ Տէր մեր։ Հայր մեր։

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ՀԱՆԴԵՐՁԻ ՀԱՐՍԱՆԵԱՑ

ԿԱՄ ՀԱԼԱՒՕՐՀՆԷՔ.

Նախ տան զամենայն բերեն զհանդերձն առաջի տաճարին։
Եւ այս կարգ կատարի։

Սրկ. Եւ եւս խաղաղութեան զՏր աղաչեսցուք. ընկալ։ Քհն. Օրհնութիւն եւ փառք Հօր։
Եւ յասելն խունկ արկանէ։

Շարական Բկ։

Այսօր երկնայինքն ուրախացան ընդ երկրաւորացս նորոգմամն. քանզի նորոգողն էից Հոգին էջ ի սուրբ վերնատունն. որով նորոգեցան դասք առաքելոցն։ Այսօր հողանիւթեայ բնութիւնս ցընծայ ընդ Հօր հաշտութեամն. քանզի որ եբարձ զՀոգին ի մարդկանէ զմարմին եղելոց. դարձեալ վերըստին ըզնոյն պարգեւէ։ Այսօր մանկունք եկեղեցւոյ տօնեն ցընծութեամբ զգալուստ սուրբ Հոգւոյն. որով

զարդարեցան ի զգեստս լուսափայլս եւ գերապայծառս. երգեն ընդ սրոբէին զերեքսրբեանն:

Փառք Հօր: Այժմ եւ միշտ:

Սիրով անմահ փեսային եղեր դու մայր Մարիամ. բարեխօսեա վասն մեր ի յայնմ աւուր ահեղին:

Աղօթք:

Քհն. Օրհնեա † Քրիստոս Աստուած մեր հոգեւոր օրհնութեամբ զհանդերձս. եւ այլն:

Քարոզ:

Սրկ. Սուրբ խաչիւս աղաչեսցուք զՏէր, զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ ի մեղաց. եւ կեցուսցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր կեցո եւ ողորմեա:

Քհն. Պահպանիչ եւ յոյս հաւատացելոց:

Դպ. Յայնժամ. Հայր մեր որ յերկինս:

Եւ ապա երթան ի տուն հարսինն, եւ ածեն զնա առ փեսայն:

ԿՈՒՍԻ ՊՍԱԿԻՆ

Եւ առնու քահանայն զաջ ձեռն հարսինն եւ տայ յաջ ձեռն փեսային, եւ ասէ.

Առեալ զձեռն Եւայի, տուեալ ի յաջն Ադամայ, Եւայլն:

Շարական Գ.Կ:

Նայեաց ի մեզ եւ ողորմեա մեզ Քրիստոս. * որ ունիս բազում գթութիւն: Որ հայրդ ես որբոց. եւ դատաւոր այրեաց Քրիստոս. որ ունիս: Որ պսակիչդ ես սրբոց. լուր եւ մեզ աղօթիւք սոցա Քրիստոս. որ ունիս:

Մայր եւ կոյս աղախին Քրիստոսի. որ բարեխօսդ ես միշտ աշխարհի. * քեզ երանեն ամենայն ազինք: Մաքուր աղաւնի եւ հարսն երկնից Մարիամ. տաճար եւ աթոռ Աստուծոյ Բանին. քեզ երան: Քեւ հաճեցան իմանալիքն ընդ հողեղէնքս. եւ քեւ մերձեցաք ի փայտըն կենաց. քեզ երան:

Աղօթք:

Քհն. Տէր Աստուած յաւիտենական, որ զան:

Խաղաղութիւն ✝ ամենեցուն:

Տէր Աստուած, որ ի հեթանոսաց խօսեցար քեզ:

Եւ ասէ զխրատս. Տեսէք որդեակք, Եւայլն:

Եւ նախ հարցանէ փեսային։

Քհն. Որդեակ իմ, մինչեւ ի մահ տէ՞ր ես։

Փեսայն. Այո՛, հայր սուրբ, տէր եմ հրամանաւն Աստուծոյ։

Եւ ապա հարցանէ հարսինն։

Քահանայն. Որդեակ իմ, եւ դու մինչեւ ի մահ հնազա՞նդ ես։

Հարսնն. Այո՛, հայր սուրբ, հնազանդ եմ ըստ հրամանին Աստուծոյ։

Եւ ասէ Քհն. Այս բանիս վկայ Աստուած է։

Եւ նոքա ասեն. Այո՛, հայր սուրբ։

Եւ ասէ Քհն. Աստուած ի մէջ սոցա, եւ սոքա մի՛ սասանեսցին. Եւ այլն։

Եթէ պատարագ ոչ լինի հետ պսակին՝ յայսմ վայրի խաչայն ասեն

Շարական Գ.Զ։

Ո՛ւրախ լե՛ր սո՛ւրբ Ե՛կեղեցի. քա՛նզի Քրի՛ստո՛ս ա՛րքայն երկնի՛ց այսօր պըսակեա՛ց ըզքեզ խա՛չի՛ւն իւրո՛վ. Ե՛ւ զարդա՛րեա՛ց զամո՛ւրըս քո՛ ա՛նճառելի փա՛ռօք իւրո՛վք։ Խը՛նդա յո՛յժ դո՛ւստըր Սիո՛նի. քա՛նզի երկի՛րս Ե՛րկի՛նք եղե՛ն ա՛յսօր վե՛րստի՛ն քո՛ նորոգմա՛մբ. Ե՛ւ Թա՛գաւորն Ե՛րկնաւո՛ր հա՛ճեցաւ բընակե՛լ ի քե՛զ։ Ը՛նդ դա՛ս Ե՛րկնա՛ւոր զօ՛րա՛ցըն վերառեա՛լ տօնե՛մք քե՛զ ա՛յսօր զա՛նդադա՛ր փառա՛ւորութի՛ւնս. ո՛ւրա՛խ լեր հա՛րսն ա՛նարա՛տ ա՛նքըննի՛ն քո խո՛րհրդո՛վ։

Ալէլուիա. ալէլուիա:

Տէր ի զօրութե̃ քում ուրախ եղիցի թագաւորն. ի փրկութե̃ քում ցնծասցէ յոյժ:

Պօղոսի Առաքելոյն յԵփեսացւոց թղթոյն է ընթերցուած: Ե. 22:

Կանայք իւրեանց արանց հնազանդ լիցին իբրեւ տեառն. զի այր է գլուխ կնոջ, որպէս եւ Քրիստոս գլուխ է եկեղեցւոյ, եւ ինքն է փրկիչ մարմնոյ: Այլ որպէս եկեղեցի հնազանդ լինի Քրիստոսի, նոյնպէս եւ կանայք իւրեանց արանց յամենայնի: Արք՝ սիրեցէք զկանայս ձեր, որպէս եւ Քրիստոս սիրեաց զեկեղեցի, եւ զանձն իւր մատնեաց վասն նորա. զի զնա սրբեսցէ սրբութեամբ աւազանին բանիւ. զի կացուսցէ ինքն իւր յանդիման փառաւոր զեկեղեցի, զի մի ունիցի ինչ արատ կամ աղտեղութիւն, կամ այլ ինչ յայնպիսեաց. այլ զի իցէ սուրբ եւ անարատ: Նոյնպէս պարտին արք սիրել զիւրեանց կանայս՝ որպէս զիւրեանց մարմինս. որ սիրէ զկին իւր՝ զանձն իւր սիրէ: Զի ոչ ոք երբեք ատեաց զանձն իւր, այլ սնուցանէ եւ դարմանէ զնա, որպէս եւ Քրիստոս զեկեղեցի. զի անդամք եմք մարմնոյ նորա, ի մարմնոյ նորա եւ յոսկերաց նորա: Վասն այսորիկ թողցէ այր զհայր իւր եւ զմայր իւր, եւ երթիցէ զհետ կնոջ իւրոյ. եւ եղիցին երկոքին ի մարմին մի: Խորհուրդս այս մեծ է, բայց ես ասեմ ի Քրիստոս եւ յեկեղեցի: Այլ եւ

զուք նոյնպէս մի ըստ միոջէ. զի խուրաքանչիւր ոք զիւր կին այնպէս սիրեսցէ իբրեւ զիւր անձն. եւ կին երկնչիցի յառնէ իւրմէ: 33:

Ալէ՛լուիա. ալէ՛լուիա՛:

կացցէ՛ դշխոյ ընդ աջմէ քումմէ. ի հանդերձս ոսկեհուռս զարդարեալ եւ պաճուճեա՛լ:

Սրկ. Ո՛րթի՛ւ:

Քհն. Խաղաղութիւն ✝ ամենեցուն:

Դպ. Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Սրկ. Երկիւղածութեամբ լուարուք:

Քհն. Սրբոյ աւետար. որ ըստ Մատթ: Գլ. 2:

Դպ. Փառք քեզ Տէր Աստուած մեր:

Սրկ. Պռօսխումէ:

Դպ. Ասէ Աստուած:

✝ Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի

Եւ գնացին զհետ նորա ժողովուրդք բազումք. ❦ երՋ՝ եւ որ զարձակեալն առնէ՝ շնայ: 9:

Քարոզ:

Վասն ուղղելոյ զգնացս մեր ի ճանապարհս խաղաղութե՛, զՏ՛ր աղաչ: Քհն. Տէր ողորմեա:

Վասն ցրելոյ ի մէնջ զամենայն խորհուրդս չարին, զՏէր աղաչեսցուք: Տէր ողորմեա:

Վասն պարգեւելոյ մեզ առողջ խորհուրդս եւ առաքինի վարս, զՏէր աղ: Տէր ողորմեա:

Վասն պահելոյ զմեզ ընդ հովանեաւ ամենազօր աջոյն իւրոյ, զՏէր աղ: Տէր ողորմեա:

Վասն խորտակելոյ զհակառակորդն վաղվաղակի ընդ ոտիւք մերովք, զՏր աղ: Տր ողորմեա:

Վասն հոգւոյն հանգուցելոյ՝ որք ճշմարիտ եւ ուղիղ հաւատով ի Քրիստոս ննջեցին, զՏէր աղաչեսցուք: Յիշեա Տր եւ:

Եւ եւս եւ վն միաբանութե ճշմարիտ եւ նք հաւատոյս մերոյ, զՏէր աղաչ: Տէր ողորմեա:

Զանձինս մեր եւ զմիմեանս Տռն Աստուծոյ ամենակալին յանձն արասցուք: Քեզ Տեառնդ:

Ողորմեաց մեզ Տէր Ած մեր ըստ մեծի.

Քհն. Տր ողորմեա. Տր ողորմ. Տր ողորմ:

Աղօթ.:

Տէր Աստուած ամենակալ, ի քէն օրհնեցաւ:

Խաղաղութիւն † ամենեցուն:

Օրհնեալ ես Տէր Աստուած ամենակալ, որ ար:

Շարական Բկ:

Ո՛վ երանելիդ ամենեցուն. տիեզերական իշխանութեամբ ընկալեր ի Քրիստոսէ ըզլծադ պարծանաց. * ո՛վ Թէոդոս մեծ թագաւոր. վասըն մեր բարեխօսեա առ թագաւորն երկնաւոր: Որ քոյին նք անօթիւքըդ վանեցեր ըզթըշնամին. կոխելով ըզսատանայ. ընդ երկնայինսըն դասեցար. ո՛վ Թէոդ: Ուստի եւ մեք հաւատացեալքս. տօնեմք զքո յիշատակս. օրհնութե անաքելով ըզքեզ պըսակողին. ո՛վ Թէոդ:

ՊՍԱԿ ՎԵՐԱՑՈՒՑԱՆԵԼՈՑ

Շարական Գ.Կ:

Այսօր մարտիրոսաց դասքն ցնծացեալ բերկրին ընդ առաջ Տեառն Քրիստոսի որդւոյն Աստուծոյ: Ձայն ի յերկնից վըկայեալ առէ եկայք օրհնեալք Հօր իմոյ ժառանգորդք երկնից խորանացն: Լցէք ըզտեղի անկելոցն ապըստամբողական Թշնամւոյն. որ ի յերկնից վայրանկեալ:

Ած. Մայր եւ կոյս աղախին Քրիստոսի. որ բարեխօսդ ես միշտ աշխարհի. * քեզ երանեն ամ ազինք: Մաքուր աղաւնի եւ հարսն երկնից Մարիամ, տաճար եւ աթոռ Աստուծոյ Բանին. քեզ երանեն: Քեւ հաճեցան իմանալիքն ընդ հողեղէնքս. եւ քեւ մերձեցաք ի փայտըն կենաց. քեզ երանեն:

Խղ. Ցաղթող եւ զնոր օրհնութիւն միշտ ի բարձունս երգեսցուք. Թագաւորին Քսի հաւատացեալ ժողովուրդք: Որ եկն ի լուսաւորել զընտրեալ սուրբ զեկեղեցի. եւ պըսակեաց սուրբ խաչիւն. Նըմա ըզփառս երգեսցուք: Այսօր եւ մեք տօնեսցուք զնաւակատիս սուրբ խաչին. եւ փըրկողին մատուսցուք փառք եւ պատիւ յաւիտեան:

Փա՛ռք Հօ՛ր եւ: Այժմ ե՛ւ մի՛շտ:

Ա՛նթառա՛մ պըսակըն ձե՛զ աւանդեա՛լ մինա՛յ. քան զակա՛նըս պատուակա՛նըս գե՛րագո՛յն հրաշի՛ւք. ո՛րք վա՛նեալ ըզթը՛շնամի՜ն խո՛րտակեցի՛ք:

Ալէլուիա. ալէլուիա:

Աթոռ քո Աստուած յաւիտեանս յաւիտենից. գաւազան ուղղութեան գաւազան արքայութեան քո:

Պօղոսի առաքելոյն ի Տիմոթէոսի առաջին թըղթոյն է ընթերցուածս: Բ. 9:

Կամիմ լինել զկանայս ի զարդ խոնարհութեան՝ ակնածութեամբ եւ զգաստութեամբ զարդարել զանձինս. մի՛ ի հիւսս ոսկեմանս ընդելուզեալս մարգարտով, կամ ի հանդերձս պաճուճեալս. այլ որպէս վայելէ կանանց զաստուածպաշտութիւն յանձն առելոց գործովք բարութեան: Կին մարդ ցածութեամբ ուսցի ամենայն հնազանդութեամբ: Այլ ուսուցանել կնոջ մարդոյ ոչ հրամայեմ, եւ ոչ ճոխաբան լինել քան զայր մարդ, այլ ի լռութեան կալ: Զի Ադամ նախ ստեղծաւ՝ եւ ապա Եւա: Եւ Ադամ ոչ պատրեցաւ՝ այլ կի՛նն պատրեցաւ եւ յանցեաւ. բայց կեցցեն վասն որդեծնութեանն՝ եթէ կայցեն ի հաւատս եւ ի սէր եւ ի սրբութիւն պարկեշտութեամբ: 15:

Ա՛լէլուիա. ալէլուիա՛:

Կացցէ դշխոյ ընդ աջմէ քումմէ. ի հանդերձս ոսկեհուռս զարդարեալ եւ պաճուճեալ:

Որթիւ:

Աւետարան ըստ Յովհաննու: Բ. 1:

† Վասն փառաց Տեառն մերոյ Յ͞ի Ք͞ի:

Եւ յաւուրն երրորդի հարսանիք էին. մինչ՝ հաւատացին ի նա աշակերտքն նորա: 11:

Քարոզ:

Սրբ. Լուիցէ Տէր ձայնի աղաչանաց մերոց. ընկալցի զխնդրուածս սրտից մերոց. թողցէ զյանցանս մեր. ողորմեսցի ի վերայ մեր: Աղօթք մեր եւ խնդրուածք յամենայն ժամ մտցեն առաջի մեծի տէրութեան նորա: Եւ նա տացէ մեզ միաբան միով հաւատով արդարութեան վաստակել ի գործս բարեաց: Զի զողորմութեան զշնորհն իւր՝ արասցէ ի վերայ մեր Տէրն ամենակալ. կեցուսցէ եւ ողորմեսցի:

Քհն. Տէր ողորմեա. Տէր ողորմ. Տէր ողորմ:

Աղօթք:

Տէր Աստուած մեր, որ յամ ժամ ընդ մեզ:

Եւ տայ բաժակ մի գինի տանուտն ի ձեռն իւր Քահանային, եւ տայ զաղօթս.

Տէր Աստուած մեր, որ զամենայն ինչ իմաստութեամբ արարեր: Եւ տեառնագրէ զբաժակն:

Եւ տանուտն զբաժակն ի գլխոյ նոցա:

Քարոզ։

Սուրբ խաչիւս աղաչեսցուք զՏէր, զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ ի մեղաց. եւ կեցուսցէ շնորհիւ, ողորմութեան իւրոյ։ Ամենակալ Տէր Աստուած մեր կեցո եւ ողորմեա։

Աղօթք։

Պահպանիչ եւ յոյս հաւատացելոց Քն։

Դպ. Յայնժմ. Հայր մեր որ յերկինս։

Քհն. Զի քո է արքայութիւն եւ զօրութիւն եւ փառք յաւիտեանս. ամէն։

Օրհնեալ եղերուք ի շնորհ։

ԵՐԿՐՈՐԴ ՊՍԱԿԻ

Կանոնն նոյնպէս բաց զկնքոյ պսակն ասելն ինչ վասն առաջնորդի եւ վասն դպրաց. եւ աղօթք, քերթ եւ աւետարան՝ նոյն են։ Միայն յաւարտ աղօթիցն Տէր Աստուած մեր որ ի հրեշտակաց՝ ծածկոյն թագուցէ

Սրկ. Լուիցէ Տէր ձայնի աղաչանաց մերոց. ամենակալ Տէր Աստուած մեր կեցո եւ ողորմեա։ Կամ Խնդրեսցուք հաւատով միաբանութեամբ ի Տեառնէ զի զողորմութեան զշնորհս իւր արասցէ ի վերայ մեր։ Տէրն ամենակեալ կեց։

Եւ յետ աղօթիցն Ած մշտնջենաւոր, եւ այլն։

Քրզ. Սուրբ խաչիւս։ Աղօթք. Պահպանիչ։

Օրհնեալ Տէր մեր։ Հայր մեր։

ԿԱՆՈՆ ԹԱՂՄԱՆ ՆՆՋԵՑԵԼՈՑ

ԱՅՆ Է

ԱՇԽԱՐՀԱԹԱՂԻ ԿԱՄ ՄԵԾԻ ԹԱՂՄԱՆ

ՏԱՆ ԿԱՐԳՆ

Սրկ.* Եւ եւս խաղաղութեան: Քհն. Օրհնութիւն եւ փառք: Եւ յաւելն խառնէ արհանէ:

Կանոնագլուխ ԱՁ:

Դատեա՛ Տէր զայնոսիկ ո՛րք դատե՛ն զիս. ալէլուիա. մարտիր ընդ այնոսիկ որք մարտընչին ընդ իս. ալէլուիա:

Ա՛ռ ըզզէն եւ զասպար քո. եւ արի յօգնել ինձ. հա՛ն ըզսուր քո ընդդէմ հալածչաց իմոց. արգե՛լ զնոսա. եւ ասա՛ դու ցանձն իմ թէ փըրկութիւն քո ես եմ. ալէլուիա:

Ամաչեսցեն եւ յամօթ լիցին որք խնդրէին զանձն իմ. դարձցին յետս եւ ամաչեսցեն որք խորհէին ինձ չար. ալէլուիա:

Եղիցին նոքա որպէս փոշի առաջի հողմոյ. եւ հրեշտակ Տեառն նեղեսցէ զնոսա. ալէլուիա:

Եղիցին ճանապարհք նոցա ի խաւար եւ ի գայթագղութիւն. եւ հրեշտակ Աստուծոյ հալածեսցէ զնոսա. ալէլուիա:

---

* Եթէ սարկաւագ ոչ կայցէ՝ դպիրն ասասցէ զքարոզն:

Ի նանի՛ր թագուցին ինձ որոգայթ յապականութեա՛ն իւրեա՛նց. եւ ի նանի՛ր նախատե՛ցի՛ն զա՛նձն իմ. ա՛լէ՛լո՛ւիա՛:

Փխ. Տէ՜ր յերկի՛նս է ողորմութի՜ քո՛. ճշմարտութի՜ քո՛ մի՛նչեւ՛ յա՛մպս. * ա՛լէ՛լո՛ւիա՛. ա՛լէ՛լո՛ւիա՛:

Արդարութի՛ւն քո որ՟պ լերի՛նք Աստուա՛ծ. իրաւունք քո որպէս խորք բազումք. զմարդիկ եւ զանասուն կեցո՛ւցանես դու Տէ՛ր. ալէլ. ալէլ:

Որպէ՛ս զի բազո՛ւմ արարեր զողորմութիւն քո Աստուած. այլ որդի՛ք մարդկան ի հովանի թեւո՛ց քոց յուսասցին. ալէլ. ալէլ:

Արբեսցի՛ն նոքա ի պարարտութենէ տան քոյ. եւ զուղխս փափկութեան քոյ տացե՛ս ըմպել նոցա. ալէլ. ալէլ:

Ի քէ՛ն է Տէր աղբիւր կենաց. եւ լուսով երեսաց քոց տե՛սանեմք ըզլոյս. ալէլ. ալէլ:

Ծագեա՛ զողորմութի՜ս քո՛ ոյք ճանաչեն զքեզ. զարդարութի՜ս քո՛ ոյք ո՛ւղիղ են սրտիւք. ալէլ. ալէլ:

Մի՛ եկեսցէ ի վերայ մեր ոտն ամբարտաւանից. եւ ձեռք մեղաւորաց մի՛ դողա՛ցուսցեն ըզմեզ. ալէլ. ալէլ:

Ա՛նդ անկցին ամենեքեան՝ ոյք գործեն զանօրէնութիւն, մերժեսցին եւ այլ մի՛ կարա՛սցեն հաստատել. ալէլ. ալէլ:

Փա՛ռք Հօ՛ր եւ: Այժմ եւ միշտ եւ. ա՛լէ՛լո՛ւիա՛. ա՛լէ՛լո՛ւիա՛:

Քհն. է Ըն–. Սովաւ լուսաւորեցան արարածք ամենայն. Խ–այն:

Քարոզ:

Սրկ. Վ՟ն ի վերուստ խաղաղութե՟ն եւ փրկութե՟ անձանց մերոց, զՏր՟ աղ: Քհն. Տէր ողորմեա:

Վասն լսելի լինելոյ Տեառն Աստուծոյ ձայնի աղաչանաց մերոց, զՏէր աղ: Տէր ողորմեա:

Վասն քաւիչ եւ ներող լինելոյ Աստուծոյ ի վերայ մեղաց մերոց, զՏէր աղ: Տէր ողորմեա:

Վասն թողլոյ մեզ զամենայն յանցանս մեր զկամայ եւ զակամայ, զՏէր աղ: Տէր ողորմեա:

Վասն զի մի՛ ընդ խոտանս գտանիցիմք յաւուրն պատասխանատուութեան, զՏէր աղաչեսցուք: Տէր ողորմեա:

Վասն հոգւոցն հանգուցելոց որք ճշմարիտ եւ ուղիղ հաւատով ի Քրիստոս ննջեցին, զՏէր աղաչեսցուք: Յիշեա Տէր եւ:

Եւ եւս եւ վ՟ն միաբանութե՟ ճշմարիտ եւ ս՟բ հաւատոյս մերոյ, զՏէր աղ: Տէր ողորմեա:

Զանձինս մեր եւ զմիմեանս Տեառն Ա՟յ ամենակալին յանձն արասցուք: Քեզ Տեառնդ:

Ողորմեաց մեզ Տէր Ա՟ծ մեր ըստ մեծի:

Քհն. Տէր ողորմեա. Տէր ողորմ. Տէր ողորմ:

Աղօթ.:

Աստուած յաւիտենական, անսկիզբն, անեղան:

Խաղաղութիւն † ամենեցուն:

Հայր մեր, որ յերկինս եւ յերկրի եւ. յա՟մի ս՟բ:

Ալէլուիա. ալէլուիա:

Ահա չափով եդիր զաւուրս իմ. եւ կար զօրութեան իմոյ որպէս ոչինչ է առաջի իմ. սակայն ընդունայն է ամենայն մարդ մնեղի:

Պօղոսի Առաքելոյն ի կորնթացւոց երկրորդ թղթոյն է ընթերցուածս: Ա. 3:

Օրհնեալ է Աստուած եւ Հայր Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի. Հայր գթութեանց, եւ Աստուած ամենայն մխիթարութեան. որ մխիթարէն զմեզ յամենայն նեղութիւնս մեր. առ ի կարող լինելոյ մեզ մխիթարել զայնոսիկ՝ որ յամենայն նեղութիւնս իցեն, մխիթարութեամբն՝ որով մեք մխիթարիմք յԱստուծոյ: Զի որպէս առաւելան չարչարանքն Քրիստոսի ի մեզ, նոյնպէս եւ ի ձեռն Քրիստոսի առաւել լիցի եւ մխիթարութիւնն մեր: Զի եթէ նեղիմք. վասն ձերոյ մխիթարութեան եւ փրկութեան. եւ եթէ մխիթարիմք, վասն ձերոյ մխիթարութե̃ եւ փրկութե̃. որ յաջողեալն է համբերութե̃ նոցին չարչարանաց զոր եւ մեքն չարչարիմք. եւ յոյսն մեր հաստատուն է վասն ձեր. քանզի գիտեմք՝ եթէ որպէս կցորդ եմք չարչարանացն՝ նոյնպէս եւ մխիթարութեանն: Քանզի ոչ կամիմ տգէտս լինել ձեզ եղբարք՝ վասն նեղութեանն մերոյ եղելոյ յԱսիա. զի առաւել քան զկար մեր ծանրացաք, մինչեւ անյոյս լինելոյ մեզ եւ ի կենաց: Այլ անձամբ յանձինս զվճիռ մահու ընկալաք. զի

մի յանձինս ապաստան լիցիմք, այլ յԱստուած՝ որ յարուցանէ զմեռեալս. որ յայնպիսի մահուանէ փրկեաց զմեզ՝ եւ փրկեսցէ. քանզի յուսացեալ եմք՝ եթէ տակաւին փրկեսցէ օգնականութեամբ աղօթից ձերոց վասն մեր: 11:

Ա՛լէ՜լուիա. ալէ՜լուիա՛:

Զայնի՛ւ իմով ես առ Տէր կարդացի՛. ձայնիւ իմո՛վ առ Աստուա՛ծ. եւ նայեցա՜ւ առ ի՛ս:

Սրկ. Ո՜րթի՛ւ:

Քհն. Խաղաղութիւն ✝ ամենեցուն:

Դպ. Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Սրկ. Երկիւղածութեամբ լուարուք:

Քհն. Սրբոյ աւետար. որ ըստ Յովհ: Ե. 19:

Դպ. Փառք քեզ Տէր Աստուած մեր:

Սրկ. Պռօսխումէ:

Դպ. Ասէ Աստուած:

✝ Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

Պատասխանի ետ. Հ. զառաքիչն Նր: 23:

Զայն ամենայն որեւ հարթա յերեւ 61—66:

Երգ. Փառաց ի փառս: Եւ տուն մի յԱլա-լուիչէն կամ յԵս ասացին՝ ըստ աւուր պատշաճի:

Ապա Մղն. Քրղ. եւ աղօթք:

Օրհնեալ Տէր մեր: Հայր մեր:

Եւ բաժանեն զնշխարսն տանել յեկեղեցւոյ. եւ ի ճանապարհին ասեն շարական համբարձման կամ խաչի:

ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ԿԱՐԳՆ

Եւ յեկեղեցւոջն այս կարգ կատարի։

Սրկ. Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք, ընկալ։ Քհն. Օրհնութիւն եւ փառք Հօր։ Եւ ասեն Հանգստեան

Շարական Գ.Կ.։

Բա՛նդ Աստուա՛ծ ո՛ր ի ծո՛ց Հօ՛ր, վասըն մերո՛յ փըրկութեա՛ն ի՛ յերկնից խոնա՛րհեցա՛ր, զի զմե՛զ նորոգե՛սցես ի կեա՛նս. Ա՛ստըւած հա՛րցըն մերո՛ց։ Ո՛ր հանդերձեա՛լ ես գա՛լ փառօ՛ք Հօ՛ր, զարթուցանե՛լ ըզնընջեցեալսն ի՛ սուրբ ա՛նո՛ւնըդ քո՛, նո՛րոգեա՛ եւ ըզմեր ննջեցեա՛լսն. Ա՛ստըւած հա՛րցըն մերո՛ց։ Անմահութեա՛նց տըւո՛ղ Քրիստոս եւ պա՛րգեւիչ կե՛նդանո՛ւթեա՛ն, ի՛ միւսա՛նգամ գա՛լստեա՛նն ե՛ւ յաշխա՛րհակա՛ն ա՛տենի՛ն, թո՛ղութի՛ւն շնորհեա՛ մեր ննջեցելո՛ցն. Ա՛ստըւած հա՛րցըն մերո՛ց։ Ո՛ր նըստի՛ ընդ աջմէ՛ Հօ՛ր ծը՛նողի իւրո՛յ, եւ մա՛րդասիրա՛պէս խընամէ՛ զա՛րարա՛ծըս, բա՛րձր ա՛րարէ՛ք ըզնա յա՛ւիտեա՛ն։ Ո՛ր ըզհո՛ղացեալ բնո՛ւթիւն մա՛րդկա՛ն նորո՛գէ՛ իւր Ա՛ծո՛ւթբ՛ն, ե՛ւ կենա՛գործէ ի՛ կեա՛նս անմա՛հ, բա՛րձր ա՛րարէ՛ք ըզնա յա՛ւիտեա՛ն։

Աձն, Լեա՛ռը՛ն վիմածի՛ն ա՛ղբի՛ւր յորդա-ւա՛տ, բա՛րունա՛կ ծա՛ղկեա՛լ ա՛յգի՛ վայելո՛ւչ սրո-

բէ հողեղէն. ըմբռնելոյ Բանին տուն տնօրէնութեան տաղաւար Հոգւոյն. * ով ծընեալն ի քէն միշտ բարեխօսեա անդադար հայցմամբ. շնորհել զթողութիւն մեր ննջեցելոցն: Փափկութեան դրախտին բացող բանալի. Քրիստոսի բարձող նըմանող երկնից. սափոր ոսկեղէն լի մանանայիւ. գաւազան ծաղկեալ յարմատոյն Յեսսեայ տաճար լուսոյ մայր. ով ծընեալն ի: Ցօղ քաղցրածաւալ ցանկալի զուարթնոցն. Նիւթեղէն սրովբէ գեղ մարգըրտափայլ հիմն եկեղեցւոյ. մաքուր աղաւնի ամպ հովանաւոր սուրբ կոյս Մարիամ. ով ծընեալն ի քէն միշտ բարեխօսեա անդադար հայցմամբ. շնորհել զթողութիւն մեր ննջեցելոցն:

Խչ. Ո՛վ պահապան որ ծագեցար յԵդեմայ. նշան յաղթութեան ընդդէմ աներեւոյթ թշնամւոյն: Դու փակելոյ դրախտին բացող. եւ առաջնորդ աւազակին. որ զբոցեղէն սուրըն կապտեաց անեղին հրամանաւն: Փառք Հօր: Այժմ եւ միշտ: Քեւ ցընծան ըստորայինքս ընդ ի միւսանգամ քո գալըստեանն. եւ յաւէժ զուարճանան. դասք անմարմնոցն առէիցս:

Ալէլուիա. ալէլուիա:

Երանի ամենեցուն որ բնակեալ են ի տան Տեառն. յաւիտեանս յաւիտենից օրհնեսցեն զքեզ:

Պօղոսի առաքելոյն ի Թեսաղոնիկեցւոց առա-
ջին Թղթոյն է ընթերցուածս: Դ. 12.

Ոչ կամիմ, եղբարք, եթէ տգէտք իցէք վ՟ն ննջեցելոցն, զի մի՛ տրտմիցիք որպէս եւ այլքն՝ որոց ոչ գոյ յոյս: Եթէ հաւատամք՝ եթէ Յ՟ն մեռաւ եւ յարեաւ, նոյնպէս եւ Աստուած զըն-ննջեցեալսն ի ձեռն Յիսուսի ածցէ ընդ նմա: Բայց զայս ասեմք Տեառն բանիւ, եթէ մեք որ կենդանիքս եմք մնացեալք՝ ի գալստեանն Տեառն ոչ ժամանեմք ննջեցելոցն: Զի ինքն Տ՟ր հրամա-նաւ, ի ձայն հրեշտակապետի եւ ի փող Աստու-ծոյ իջանէ յերկնից. եւ մեռեալք ի Քրիստոս յարիցեն յառաջագոյն: Ապա եւ մեք որ կեն-դանիս մնացեալ իցեմք՝ նոքօք հանդերձ յափշ-տակեսցուք ամպովք ընդ առաջ Տեառն յօդս, եւ այնպէս ամենայն ժամ ընդ Տեառն լինիցիմք: Այսուհետեւ մխիթարեցէք զմիմեանս բանիւքս այսոքիւք: 17:

Ա՛լէ՜լուիա. ալէ՞լուիա՛:

Բա՛րձր առնեմ զքեզ Տ՟ր զի ընկալար զի՜ս.
եւ ո՛չ ուրախ արարեր զթշնամի՞ն իմ յի՜ս:

Ո՞րթիւ:

Աւետարան ըստ Յովհաննու: ԺԲ. 24:
† Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ.

Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. եթէ ոչ հատն ցո-րենոյ. Վերջ՝ պատուեսցէ զնա Հայրն իմ: 26:

Քարոզ։

Սրբ. Ս վասն հրաժարելոյ անձին ննջեցելոյս, զՏէր աղաչեսցուք։ Քհն. Տէր ողորմեա։

Վասն քաւութեան մեղաց եւ թողութեան յանցանաց սորա եւ մեր, զՏէր աղ։ Տէր ողորմեա։

Վասն առաջնորդելոյ սմա յանսասուեր օթեւվանս, զոր պատրաստեաց Որդին միածին ի տան Հօր իւրոյ, զՏէր աղաչեսցուք։ Տէր ողորմեա։

Վասն լսելոյ սմա զձայն կենարար փողոյն, եւ վերանալ ընդ առաջ փրկչին, զՏէր աղաչեսցուք։ Տէր ողորմեա։

Վասն արժանի լինելոյ սմա դասել յաջակողման դասուն, զՏէր աղ։ Տէր ողորմեա։

Եւ եւս եւ վն միաբանութեան ճշմարիտ եւ ՚նբ հաւատոյս մերոյ, զՏէր աղ։ Տէր ողորմեա։

Զանձինս մեր եւ զմիմ։ Քեզ Տեառնդ։

Ողորմեաց մեզ Տէր Աճ մեր ըստ մեծի։

Քհն. Տր ողորմեա. Տէր ողորմ. Տր ողորմ։

Աղօթք։

Որ թագաւորդ ես յաւիտենից Քն Աճ եւ եւս։

Խաղաղութիւն ✝ ամենեցուն։

Գթած եւ մարդասէր Աստուած, հանգո զհոգի։

Զայլն ամենայն որպէս կարգաւ յերես 61—66։

Երգ. Փառաց ի փառս։ Քահանայք եւ ժող։

Եւ տուն մի յԱրարիչ եւ մարդասիրէն կամ յԵս ասացին, ըստ աւուր պատշաճի։

Ապա Մղթ. Հոգւոյ հանգուցելոյս: Քրզ. Վն հոգւոյ հանգ: Աղօթ+. Քրիստոս, Որդի Աստուծոյ անոխակալ:

Օրհնեալ Տէր մեր: Հայր մեր:

ԳԵՐԵԶՄԱՆԻ ԿԱՐԳՆ

Յորժամ մերձենան ի գերեզմանն՝ ասեն

Շարական Դ Չ:

Մերձեցայ ես ի դուռն գերեզմանին. եւ եհաս ինձ ժամանակ մտանել ի յարգանդ երկրի. յորմէ ստեղծեալ եմք ամենեքեան. * բըժիշկ իմաստուն եւ ճարտարապետ. բժըշկեա զհոգւոյ իմ զհիւանդութիւն. արարող եւ յոյս փրկութեան մերոյ: Եղիցի ձեռն քո պահապան անձին իմոյ. եւ աջ քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ ի յարդարութիւն. բըժիշկ իմ: Բղխեսցես առ իս ըզգութ մարդասիրութեանդ. եւ յաղբերէդ կենաց լուասցես զմեղս անձին իմոյ. բըժիշկ իմ: Կեցցէ անձն իմ օրհնեսցէ ըզքեզ. զամենայն աւուրս կենաց իմոց. եւ առ քեզ ապաւինիմ հովիւ բանաւոր հօտի. դարձո զմոլորեալս ի հօտ քո Քրիստոս բըժիշկ իմաստուն եւ ճարտարապետ. բժըշկեա զհոգւոյ իմ զհիւանդութիւն. արարող եւ յոյս փրկութեան մերոյ:

Եւ հասեալ ի գերեզմանն՝ ասեն յայնժ—

Սաղմոս ՃԺԴ. ողբաձայն:

Կց. Դարձ անձն իմ ի հանգիստ քո. զի Տր կոչեաց ըզքեզ:

Փխ. Սիրեցի զի լուիցէ Տր զձայն աղօթից իմոց. զի խոնարհեցոյց զունկն իւր առ իս. եւ ես յաւուրս իմ կարդացի առ նա:

Շրջեցան զինեւ երկունք մահու. եւ վիշտք դժոխոց գտին զիս:

Ջնեղութիւն եւ զանձկութիւն գտի. եւ զանուն Տեառն կարդացի:

Ո՛ Տէր, փրկեա զանձն իմ. ողորմած Ած մեր ողորմի, եւ պահէ զտղայս Տէր:

Ես խոնարհ եղէ եւ Տէր կեցոյց զիս. — Դարձ անձն իմ ի հանգիստ քո. զի Տէր կոչեաց ըզքեզ:

Պօղոսի առաքելոյն ի Կորնթացւոց առաջին թղթոյն է ընթերցուածս: ԺԵ. 12:

Ապա եթէ Քրիստոս քարոզի թէ ի մեռելոց յարուցեալ է, զիա՞րդ ասեն ոմանք ի ձէնջ՝ եթէ յարութիւն մեռելոց չիք: Եթէ յարութիւն մեռելոց չիք, ապա եւ Քրիստոս չէ յարուցեալ. եւ եթէ Քրիստոս չիցէ յարուցեալ, ընդունայն է քարոզութիւնն մեր, ընդունայն են եւ հաւատքն ձեր. եւ գտանիցիմք սուտ վկայք Աստուծոյ, զի վկայեցաք զԱստուծոյ՝ թէ յարոյց

զՔն․ զոր ոչն արդեօք յարոյց, եթէ մեռեալք ոչ յառնիցեն: Իսկ եթէ մեռեալք ոչ յառնեն, ապա եւ Քրիստոս չէ յարուցեալ․ եւ եթէ Քրիստոս չիցէ յարուցեալ, ընդունայն են հաւատք ձեր, եւ տակաւին ի նմին մեղս կայք: Իսկ արդ որք ննջեցինն ի Քրիստոս՝ կորեա՞ն արդեօք: Եթէ այսու կենօքս միայն յուսացեալ եմք ի Քն, ողորմելի եմք քան զամենայն մարդիկ: Այլ արդ Քրիստոս յարուցեալ է ի մեռելոց, առաջին պտուղ ննջեցելոց: Քանզի մարդով եղեւ մահ, եւ մարդով յարութի̃ մեռելոց․ որպէս Ադամաւն ամենեքին մեռանին, նոյնպէս եւ Քրիստոսիւ ամենեքին կենդանասցին․ իւրաքանչիւր յիւրում կարգի․ նախ Քրիստոս, եւ ապա Քրիստոսեանք ի գալստեան նորա, եւ ապա կատարած: 24:

Ալէլուիա. ալէլուիա․

Տէր լուր աղօթից իմոց եւ աղաղակ իմ առ քեզ եկեսցէ. մի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն:

Ալէլուիա․ օրթի:

Աւետարան ըստ Յովհաննու: Ե․ 24:

✝ Տէրն մեր Յն Քն ասէ․

Ամէն ամէն ասեմ ձեզ, զի որ զբանն իմ լսէ. Եւն՝ որ առաքեացն զիս: 30:

Քարոզ․

Սրբ․ Վասն ուղղելոյ զգնացս մեր ի ճանապարհս. Եւն․ 197:

Աղօթք:

Աստուած հոգւոց եւ ստեղծիչ մարմնոց, տէր:
Խաղաղութիւն † ամենեցուն:
Արդ խնդրեմք ի քէն՝ Թագաւոր Թագաւորաց:

Ապա սարկաւագն ասնա հող ափով, եւ մատուցանէ քահանային. եւ քահանայն [illegible] ասելով. Օրհնութիւն աստուածային իջցէ ի հող մահուսորին. Եւ այլն: Եւ ասեն է Ռէ՝

Սաղմոս ԻԲ:

Տէր հովուեսցէ զիս, եւ ինձ ինչ ոչ պակասեսցէ:

Ի վայրի դալարւոջ անդ բնակեցոյց զիս. եւ առ ջուրս հանգստեան սնոյց զիս:

Դարձոյց զանձն իմ առ իս, եւ առաջնորդեաց ինձ ի ճանապարհս արդարութեան վասն անուան իւրոյ:

Թէպէտ եւ գնացից ես ի մէջ ստուերաց մահու, ոչ երկեայց ի չարէ, զի դու Տր ընդ իս ես:

Ցուպ քո եւ գաւազան՝ նոքա մխիթարեսցեն զիս:

Պատրաստ արարեր առաջի իմ սեղան. ակն յանդիման նեղչաց իմոց:

Օծեր իւղով զգլուխ իմ. բաժակ քո որպէս անապակ արբեցոյց զիս:

Ողորմութիւն քո Տէր զհետ իմ եկեսցէ զամենայն աւուրս կենաց իմոց, բնակել ինձ ի տան Տեառն ընդ երկայն աւուրս:

Եւ ասեն Յորդորակ:

Ճանապարհ բարի քեզ. եւ ճշմարտութիւն. Առաջնորդ հոգւոց մերոց. յերկրէ ի յերկինս: Դուռըն կենաց մտից Ցն. Ած ճըշմարիտ. Մուծ եւ զմեզ առ Հայրըդ քո. Հոգւովդ սրբով:

Մաղթանք:

Քհն. Տէր ուղղեա զգնացս մեր. Եւ այլն:

Քարոզ:

Սրկ. Աղաչեսցուք զամենակալն Աստուած, զի յաջողեալ ուղղեսցէ զճանապարհս ծառայից իւրոց ի բարի և ի խաղաղութի: Ամենակալ Տր:

Աղօթք:

Առաջնորդ կենաց եւ պարգեւիչ խաղաղութե:

Խաղաղութիւն ✝ ամենեցուն:

Օրհնեալ ես Տէր Աստուած փրկիչ մեր, որ յամ:

Եւ արկանէ քահանայն զհողն ի գերեզմանն՝ ասելով. Հողս օրհնութեան իջցէ ի գերեզմ. Եւ այլն:

Եւ իջուցանեն զննջեցեալն ի գերեզման. եւ մինչ ծածկեն հողով զմարմինն՝ ասեն Յայնիս.

Ողորմած Ած քաւեա զանօրէնութի իմ:

Շարական ԲԿ. Յորդորով:

Հաւատ ունելով հոգի խաղաղութեան. երթ առ արարիչն հայցելով. Ած իմ հանգո:

Սղմ. Ես ասացի ի զարմանալ իմում. թէ ամենայն մարդ սուտ է:

Շր. Հաւատ ունելով. ողջէա ի վերայ:

Սղմ. Ըզճանապարհս իմ ուղիղ արա ինձ ըստ բանի քում, եւ մի տիրեսցեն ինձ ամենայն մեղք։

Որ. Հաւատ ունելով, «օրհն» է վերոյ։

Փառք Հօր եւ։ Այժմ եւ միշտ։

Ընդ Քրիստոսի պահելով յաղթող լիցուք փորձողին, եւ ընդ հրեշտակս երգեսցուք, փառք ի բարձունս Աստուծոյ։

Եւ տունն միաբան։

Փառք ի բարձունս Աստուծոյ, եւ յերկիր խաղաղութիւն, ի մարդիկ հաճութիւն։ Եւ օրհնութիւն քեզ ի բարձունս, օրհնեալ ես Տէր Աստուած մեր. օրհնեմք ըզքեզ եւ գովեմք ըզքեզ։ Խոստովանիմք Տէր ըզքեզ, եւ երկիր պագանեմք քեզ, փառաւորեմք ըզքեզ. գոհանամք Տէր ըզքէն վասն մեծի փառաց քոց։ Տէր թագաւոր, սուրբդ երկնային, Աստուած եւ Հայր ամենակալ։ Տէր եւ Որդի Հօր միածին Յիսուս Քրիստոս եւ սուրբ Հոգի։ Տէր Աստուած գառն Աստուծոյ, եւ Որդի Հօր, որ առեր ըզմերս ի կուսէն, ողորմեցար, բարձեր ըզմեղս աշխարհի։ Եւ արդ ընկալ զաղաչանս մեր, սուրբըդ որ նըստիս ընդ աջմէ Հօր, ողորմեա մեզ։ Զի դու միայն սուրբ. դու միայն բարձրեալ ես. դու միայն Տէր մեր, Յիսուս

Քրիստոս։ Տէր եւ Հոգիդ Սուրբ որ ի փառս Աստուած ընդ Հօր. ամէն։

Եւ յամենայն ժամ օրհնեմք զքեզ. Տէր եւ գովեմք զանուն սուրբ քո յաւիտեան եւ յաւիտեանս յաւիտենից։ Արժանի արա Տէր զօրս զայս խաղաղութեամբ եւ առանց մեղաց պահել զմեզ։ Օրհնեալ ես Տէր Աստուած հարցն մերոց. գովեալ եւ փառաւորեալ է անուն սուրբ քո յաւիտեանս ամէն։ * Օրհնեալ Տէր. ուսո ինձ զարդարութիւնս քո. Եռիցս։ Տէր ապաւէն եղեր մեր յազգէ յազգ։ Ես ասացի Տէր ողորմեա ինձ եւ բժշկեա զանձն իմ. ես մեղայ քեզ։ Ցոյց մեզ Տէր զողորմութիւնս քո. եւ զփրկութիւնս քո տուր մեզ։ Տէր ողորմութիւն քո յաւիտեան. զգործս ձեռաց քոց մի անտես առներ։ Տէր իմ զքեզ ապաւէն ինձ արարի. ուսո ինձ առնել զկամս քո զի դու ես Աստուած իմ։ Ի քէն է Տէր աղբիւր կենդանութեան. եւ լուսով երեսաց քոց տեսանեմք զլոյս։ Ծագեա զողորմութիւնս քո որք ճանաչեն զքեզ Տէր։

Մաղթանք։

Քհն. Փառք, պատիւ և երկրպագութիւն ի բարձ։

Երգ աղօթքի։

Եդին զիս ի գբի ներքնումն ... ում. ի խաւարի եւ ի ստուերս մահու։

Տէր Ա՛ծ փրկութե՛ իմոյ․ ի տուէ կարդացի․ եւ գիշերի առաջի քո:

Քարոզ:

Սրբ․ Վասն ի վերուստ պահպանութեան ի Տեառնէ անձանց մերոց, եւ հաճոյական աղօթս առնելոյ, զՏէր աղաչ: Քհն․ Տէր ողորմեա:

Վ՝ընդունելոյ Տ՛ն Ա՛ծ զհոգի հանգուցելոյս ի հանգստեան արդարոց, զՏ՛ր աղ: Տէր ողորմեա:

Վասն թողլոյ սմա զյանցանս զկամայ եւ զակամայ, զՏէր աղաչ: Տէր ողորմեա:

Վասն արժանի լինելոյ սմա՝ խաղաղութբ եւ մեծաւ յուսով սպասել տեառնագալուստ փողոյն, զՏէր աղաչ: Տէր ողորմեա:

Վասն քաղցրաբարբառ լսելոյ սմա զահաւոր ձայնն որ ասէ, եթէ արիք՝ ահա գայ Քրիստոս, զՏէր աղաչեսցուք: Տէր ողորմեա:

Վասն համարձակապէս տեսանելոյ սմա զանապական եւ զանստուեր լոյսն, զՏէր աղաչեսցուք: Տէր ողորմեա:

Վասն աչալրջութեամբ եւ առանց ամօթոյ կալ սմա առաջի արդար դատաւորին Քրիստոսի, զՏէր աղաչեսցուք: Տէր ողորմեա:

Վ՝ տալոյ սմա տեղի ի հայրական խնամոցն յաջակողմեան դասուն, զՏ՛ր աղ: Տէր ողորմեա:

Վասն լսելոյ սմա զերանաւէտ զձայնն, եթէ եկայք օրհնեալք Հօր իմոյ ի տեղի հանգստեան, զՏէր աղաչեսցուք: Տէր ողորմեա:

Վասն պարգեւելոյ սմա զերկնային պսակն կենաց եւ անմահուե՟, զՏ՟ր աղ: Տէր ողորմեա:

Վասն հրեշտակի խաղաղութեան աւանդելոյ զհոգի սորա ի տեղի արդարոցն, զՏէր աղաչեսցուք: Տէր ողորմեա:

Վասն առաքման շնորհաց մեծի եւ ամենազօր աջոյն Քրիստոսի ի հողանիւթեայ յարկ տապանի սորա, զՏէր աղ: Տէր ողորմեա:

Վասն կնքելոյ զգերեզմանս զայս Նշանաւ խաչին իւրոյ մինչեւ ի գալուստն իւր սուրբ, զՏէր աղաչեսցուք: Տէր ողորմեա:

Վասն առաքելոյ զշնորհս Հոգւոյն սրբոյ ի սիրտ լռողաց հաւատացելոց անուան իւրոյ, զՏէր աղաչեսցուք: Տէր ողորմեա:

Վասն մխիթարելոյ զվշտագնեալս սրտիւք՝ ի ձեռն ողորմուե՟ իւրոյ, զՏ՟ր աղ: Տէր ողորմեա:

Վասն պահելոյ զմ՟նացորդս սորա յամենայն հնարից սատանայի, զՏէր աղ: Տէր ողորմեա.

Վասն հոգւոյն հանգուցելոց որք ճշմարիտ եւ ուղիղ հաւատով ի Քրիստոս ննջեցին, զՏէր աղաչեսցուք: Ցիշեա Տ՟ր եւ:

Եւ եւս եւ վ՟ն: Զանձինս մեր: Ողորմեաց:

Քհ՟ն. Տ՟ր ողորմեա. Տ՟ր ողորմ. Տ՟ր ողորմ:

Աղօթ՟ք կնքելոյ զգերեզմանն:

Օրհնեալ ես Տէր Աստուած մեր, որ ստեղծեր:

Խաղաղութիւն ✝ ամենեցուն:

Տէր մեր եւ փրկիչ Յ՟ս Ք՟ս Որդի Աստուծոյ կենդ:

Ձայն ամենայն տեղ կարգաւ յերես 61—66։ Երգ. Փառաց ի փառս։ Քահանայք եւ ժող։ Ե-տուն մի յԱրարիչ եւ մարդասիրէն կամ յՆս ասա-ցին՝ ըստ աւուր պատշաճին։

Մղն. Հոգւոյ հանգ։ Քրղ. Վասն հոգւոյ հանգ։ Աղօթ. Քս̃ որդի Աստուծոյ։

Օրհնեալ Տէր մեր։ Հայր մեր։

Տեառնագրութիւն գերեզմանի:

Սրկ. Եւ եւս խաղաղ։ Քհն. Օրհնութ̃ի եւ։ Օրհնեսցի ✝ եւ կնքեալ պահեսցի գերեզմ։

Սրկ. Եւ եւս խաղաղ։ Քհն. Օրհնութ̃ի եւ։ Օրհնեսցի ✝ եւ կնքեալ պահեսցի շիրիմ եւ։

Սրկ. Եւ եւս խաղաղ։ Քհն. Օրհնութ̃ի եւ։ Օրհնեսցի ✝ եւ կնքեալ պահեսցի դամբար։

Սրկ. Եւ եւս խաղաղ։ Քհն. Օրհնութ̃ի եւ։ Անշարժ եղիցի կնիք ✝ տէրութեան ի վերայ գե-րեզմանի ծառայիս Աստուծոյ մինչեւ ի գալուստն Քրիստոսի, որ եկեալ միւսանգամ նորոգեսցէ փառօք ի փառս Հօր եւ Որդւ։

Օրհնեալ Տէր մեր։ Հայր մեր։

ԿԱՆՈՆ ՏՈՒՆ ՕՐՀՆԵԼՈՑ

Ի ՏՕՆԻ ՅԱՅՏՆՈՒԹԵԱՆ

Սրկ. Եւ եւս խաղաղու: Քհն. Օրհնութիւն եւ փառք Հօր: Եւ այժմ

Շարական Դ.Զ:

Լոյս ի լուսոյ ի Հօրէ առաքեցար եւ մարմնացար ի սուրբ կուսէն. զի վերստին նորոգեսցես զապականեալն Ադամ: Դու Աստուած ի յերկրի երեւեցար եւ ընդ մարդկան շրջեցար. եւ փրկեցեր ըզտիեզերըս յանիծիցն Ադամայ: Քեզ ի յերկնից վկայեաց Հօր քո ձայն. ասէ դա է իմ Որդի. եւ սուրբ Հոգին ըզքեզ յայտնեաց աղաւնակերպ երեւմամբ:

Մկրտի Քրիստոս եւ սրբին ամենայն արարածք. եւ տայ մեզ թողութիւն մեղաց. ջրով եւ Հոգւով վերասըրբելով ըզմեզ:

Ալէլուիա. ալէլուիա.

Տուն Իսրայէլի օրհնեցէք զՏէր. տուն Ահարոնի օրհնեցէք զՏէր: Տուն Ղեւեայ օրհնեցէք զՏէր. երկիւղածք Տեառն օրհնեցէք ըզՏէր:

Աւետարան ըստ Մատթէոսի: Գ. 13:

† Վասն մկրտուե Տեառն մերոյ Յսի Քսի:

Յայնժամ գայ Յիսուս ի Գալիլեէ ի Յորդանան առ Յովհաննէս՝ մկրտել ի նմանէ: Եւ

Յովհաննէս արգելուլ զնա եւ ասէ. ինձ պիտոյ է ի քէն մկրտել եւ դու առ իս գաս: Պատասխանի ետ Յիսուս եւ ասէ ցնա. Թող տուր այժմ, զի այսպէս վայել է մեզ լնուլ զամենայն արդարութիւն. եւ ապա թող ետ նմա: Եւ իբրեւ մկրտեցաւ Յիսուս, ել վաղվաղակի ի ջրոյ անտի. եւ ահա բացան նմա երկինք. եւ ետես զՀոգին Աստուծոյ՝ զի իջանէր իբրեւ զաղաւնի, եւ գայր ի վերայ նորա: Եւ ահա ձայն յերկնից՝ որ ասէր. դա է որդի իմ սիրելի ընդ որ հաճեցայ: 17:

Փառք քեզ Տէր Աստուած մեր:

Սրկ. Մբ խաչիւս. Եր. 223: Քհն. Պահպանեա:

Օրհնեալ Տէր մեր: Հայր մեր:

Ի ՏՕՆԻ ԶԱՏԿԻՆ

Սրկ. Եւ եւս խաղ: Քհն. Օրհնութիւն եւ:

Շարական Ա2:

Այսօր յարեաւ ի մեռելոց փեսայն անմահ եւ երկնաւոր. քեզ աւետիք խնդութեան. հարսն ի յերկրէ եկեղեցի * օրհնեա ի ձայն ցնծութեան զԱստուած քո Սիովն: Այսօր անճառ լոյսն ի լուսոյ լուսաւորեաց զմանկունս քո. լուսաւորեալ Երուսաղէմ. քանզի յարեաւ լոյս քո Քրիստոս. օրհնեա: Այսօր խաւարն անգիտութեան հալածեցաւ երրեակ

լուսով. եւ քեզ ծագեաց լոյս գիտութեան. յարուցեալն ի մեռելոց Քրիստոս. օրհնեալ ի ձայն ցնծութեան զԱստուած քո Սիոն:

Ալէլուիա. ալէլուիա.

Տուն Իսրայէլի օրհնեցէք զՏէր. տուն Ահարոնի օրհնեցէք զՏէր: Տուն Ղեւեայ օրհնեցէք զՏէր. երկիւղածք Տեառն օրհնեցէք զՏէր:

Աւետարան ըստ Մատթէոսի: ԻԸ. 16:

† Յետ յարութեն Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի:

Իսկ մետասան աշակերտքն գնացին ի Գալիլեա ի լեառնն՝ ուր ժամադիր եղեւ նոցա Յիսուս: Իբրեւ տեսին զնա՝ երկիր պագին նմա, եւ ոմանք յերկուացան: Եւ մատուցեալ Յիսուս խօսեցաւ ընդ նոսա եւ ասէ. տուաւ ինձ ամենայն իշխանութիւն յերկինս եւ յերկրի. որպէս առաքեաց զիս Հայր՝ եւ ես առաքեմ զձեզ: Գնացէք այսուհետեւ՝ աշակերտեցէք զամենայն հեթանոսս. մկրտեցէք զնոսա յանուն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ: Ուսուցէք նոցա պահել զամենայն որինչ պատուիրեցի ձեզ. եւ ահաւասիկ ես ընդ ձեզ եմ զամենայն աւուրս մինչեւ ի կատարած աշխարհի: 20:

Սուրբ խաչիւս: Պահպանեա: Հայր մեր:

ԿԱՆՈՆ ՕՐՀՆՈՒԹԵԱՆ

Դնէ Սրբութիւնն ի բարձրոցի՝ ի սուրբ սեղանն: Եւ մինչ գպիրքն եղանակեն զՏաղ բարձրաձայնն՝ քահանայն խնկարկէ:

Տաղ:

Մայր հաւատոյ: Երես 39:

Աղօթք:

Տէր Ա՜ծ բարձրեալ ամենակալ. լոյս անքնին, մեծութ̃ին ահեղ. Եւ այլն: Դպ. Ամէ՞ն:

Հովիւ քաջ եւ առաջնորդ բանաւոր հօտի, հայեաց գթութբ̃. Եւ այլն: Դպ. Ամէ՞ն:

Դպ. Աստուա՞ծ մե՛ր. եւ Տէ՞ր մե՛ր. երեւեցա՞ւ մե՛զ: Օրհնեա՜լ եկեա՛լ անուա՛մբ Տեա՛ռն:

Եւ քահանայն բարձրացուցանէ զՍրբութիւնն ան-երես ժողովրդեանն, եւ խաչակնքէ ասելով.

Կեցո Տէր զժողովուրդս քո եւ օրհնեա ✝ զժառանգութիւնս քո. հովուեա եւ բարձրացո զսոսա յայսմհետէ մինչեւ յաւիտեան:

Շարական Գ Ձ:

Յաստուածայի՛ն կա՛յծակունն. ի՛ սրո՛վբէից ա՛նհրպելի՛ն. Ա՛նմաքրա՛պէս մե՛րձեցաք. գո՛ւ պա՛րտապան քո՛ւմ խորհրդո՛յդ. Շնո՛րհեա ընդնո՛յն մա՛քրութեամբ. ի՛ թո՛ղութի՜ մե՛ղաց մերո՛ց:

Իսկ ի մեծ պահս փոխանակ տաղին ասէ ողբայեայն

Սաղմոս Ծ:

Ողորմեա ինձ Աստուած. ի լման:

Եւ յետ Օրհնութեանն փոխանակ շարականին՝

Երգ:

Թագաւորին արարածոց. զՀացըն կենաց եւ քաղցելոց. Եւ ըզբաժակն ուրախարար. որք յԱդամայ տըրտմեցելոց. Այս Նոր ուխտ է իմոյ արեան. փոխան Հընոյ ուխտին արեան. Զոր յիշատակ իմ առնիջէք. մինչեւ եկից ես միւսանգամ:

Ժողովեալքս ի քէն Հայցեմք. ընդ ժողովեալ մետասանին. Ցոր զկենարարըդ քո մարմին. բաշխեալ ետուր ընդ բաժակին. Շնորհեա եւ մեզ Տէր ընդ նոսին. Հաղորդ լինել քում սեղանին. կենաց Հացիդ յոր փափագիմք. եւ ըմպելոյդ ում ծարաւիմք:

ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ

Մայր սքանչելի լուսոյն, որ զԱստուածն ամենայն յաւիտենից յորովայնի քում կրեցեր. եւ ցնծութի աշխարհի ծնար զԲանն Աստուած. աղաչեմք: Մայր նը բարեխօսեա:

* Աղաչեա վասն մեր զար ի քէն զմարմնացեալն Աստուած. — Որ խոնարհեցաւ ի Հայրական ծոցոյ. էառ մարմին ըստ մարդկային բնութեանս՝ առնել խաղաղութիւն յերկինս եւ յերկրի. աղաչեմք: Մայր նը բարեխօսեա:

Աղաչեա. ներել մեզ, անտես առնել զյանցանս մեր. եւ տալ օգնականութիւն ընդդիմա-

կաց լինել հակառակամարտիցն ի պատերազմի․ աղաչեմք։ Մայր ն՟ր բարի։

Աղաչեմ․ Զի լռեսցեն պատերազմունք․ դադարեսցին յարձակմունք թշնամեաց․ տնկեսցի սէր և արդարութի՟ ի յերկրի․ աղ։ Մայր ն՟ր բարի։

Աղաչեմ․ Աճեցուցանել յերկրի մերում զքաղցր բխումն աղբերաց․ զառատ պտղաբերութի՟ բուսոց եւ տնկոց առ ի զուարճալի լինել ա՟մ հարկաւոր պիտոյից մերոց․ աղաչ։ Մայր ն՟ր բարի։

Աղաչեմ․ Զի միաբանեսցէ զեկեղեցի իւր սուրբ, շինեալ ի վերայ հիման առաքելոց եւ մարգարէից, պահել անարատ մինչեւ յօր երեւելոյ գալստեան իւրոյ․ աղա։ Մայր ն՟ր բարի։

Աղաչեմ վ՟ն մեր սրբուհի զմիածին․քո զօրդին և վ՟ն հոգւոցն հանգուցելոց՝ ընդունել յարքայութի՟ երկնից, եւ տալ մասն եւ բաժին ընդ ն՟բս ա՟մ․ աղ։

Յիշեա Տէր եւ ողորմեա։

Եւ ես առաւել զյորդորումն սիրոյ եւ զգործս բարեաց պարգեւել մեզ խնդրեմք։

Տո՛ւր մեզ Տէր Աստուած մեր։

Զանձինս մեր եւ զմիմեանս Տեառն Աստուծոյ ամենակալին յանձն արասցուք։

Քեզ Տեառնդ յանձն եղիցուք։

Ողորմեա՛ց մեզ Տէր Ա՟Ծ մեր ըստ մեծի ողորմութե՟ քում․ ասասցուք ամենեքեան միաբանութ՟։

Տէր ողորմեա․ Տէր ողորմեա․ Մայր սուրբ բարեխօսեա առ Տէր վասն մեր։

Շարական Աստուածածնի.

Բ Ձ. Անկանիմք առաջի քո Ածածին, եւ աղաչեմք զանարատ զկոյսդ: Բարեխօսեա վն անձանց մերոց, եւ աղաչեա զմիածին Որդիդ: Փրկել զմեզ ի փորձուէ, եւ յամ վտանգից մերոց:

Գ Կ. ՍՏ. Սրբուհի Մարիամ, սափոր ոսկի եւ տապանակ կտակարանաց. որ զ՚ի վերուստ զհացն կենաց պարգեւեցեր քաղցեալ բնուես, առ նա միշտ բարեխօսեա վն քաւուե մեղաց մերոց:

Ս. Գրիգորի Լուսաւորչի.

Գ Կ. Ի խւծելոյս մեղօք տառապեալ որդեացս, ածագութ ծնող Հայր Գրիգորիոս, հայցմամբ աղօթիւք առ Հայրն երկնաւոր խնդրեա, կատարել զընթացս մեր ուղղափառութեամբ:

Ս. Յակոբայ Մծբնայ Հայրապետի.

Գ Ձ. Սբ ես Տէր եւ ի նըս հանգուցեալ, բարեբանեալ ի վերին զօրաց եւ ի սրբոց քոց. Տէր Ած հարցն մերոց: Զարժանահաս մահ տարաժամ ի ցասմանէ քում հրամանի. բարձ ի մէնջ բարեխօսութբ եւ աղօթիւք սրբոյն Յակովբայ. Տէր Ած հարցն մերոց: Ի քէն հայցեմք զօգնութի ամենասբ Երրորդութի, օգնեա մեզ ի նեղութե մերում, բարեխօսութբ եւ աղօթիւք սրբոյն Յակովբայ. Տէր Ած հարցն մերոց: